

Krunice sna

Miloš Rackovič

PREDGOVOR

Njeno veličanstvo priča. Kratka, za laku noć, koju vam mama na brzinu ispriča dok vas ušuškava u krevet. Ili neka duža koju deda priča za vaše drugare i vas, da vas malo rasonodi. Ili neka treća, sedma i deseta. A svaka magična i neponovljiva. Ako ste ikad doživeli neko od ovakvih ili sličnih pričanja i ako je onaj što vam ih je pričao bio iskren i dosledan u svom poslu govornika, onda sigurno znate na šta mislim.

Ja sam se u svom detinjstvu naslušao raznih priča i stvarno uživao u tome, a onda nešto kasnije, nekako sam prešao sa strane slušaoca na stranu pričača, da tu funkciju ovako nepravilno krstim. U početku kao stariji brat i nešto odrasliji drug. Tada sam uglavnom prepričavao filmove. Kako je jedan moj mlađi brat od ujaka govorio svaki put kada su nam bili u poseti: „Pričaj mi o King Kongu“. I ja sam mu pričao. Izgleda da je bilo dobro čim je to slušao iznova i iznova, barem jedno desetak puta.

Kasnije kao odrastao pričao sam priče za decu, uglavnom kao teča. Neke su bile prepričavanje dečjih knjiga, a neke samo blago motivisane izvornim narodnim pričama. Recimo čuveni serijal o Biberčetu. Lik Biberčeta sam pozajmio, ali su njegove avanture bile izmišljene. Još uvek se sećam naslova jedne od netipičnijih: Biberče i debela krmača. Pa onda strašne priče za laku noć. Njih sam pričao uz supruginu pomoć, jednu noć ja, pa jednu noć ona, sve dok su deca kod nas. Uvek se setim njihovih napetih i oznojanih lica, što od iščekivanja, a što od straha. Ni sam ne znam zašto su voleli da ih slušaju, kada su ih toliko plašile?

A tu su i naravno priče za nešto veću decu. Svojoj ženi sam dok mi je još bila samo devojka, nekad u praistoriji, pričao jednu izmišljenu priču, koja je kasnije uznapredovala i dogurala i do ove knjige. I na kraju, u sadašnjosti, pričam uglavnom kao profesor. Kada već zađemo u finiš dvočasa ili četvoročasa i kada đaci više ne mogu da usvoje ništa od gradiva, lepo legne neka kratka priča. Samo ako posle uspete da ih nagovorite da ponekad slušaju i nešto drugo osim priča.

Tako smo nekako došli i do ove knjige. Ja je još uvek smatram pričom. Iako se tokom svih godina dok je stvarana, dobro podgojila. To je najviše posledica moje bolesne potrebe da sve kratke priče uklopim u jednu veću i da sve to lepo upakujem i povežem i doteram i objasnim... Kada budete čitali ovaj tekst, ako posle ovakvog predgovora uopšte odlučite da ga čitate, nemojte da to radite kao sa drugim knjigama. Da očekujete da vas oduševim stilskim figurama, ili nekom uzvišenošću rečenica. Jer ja sam bio i ostao pričač, a ne pisac. Zato zamislite glas neke vam drage osobe koja vam je nekad pričala priče i pustite je da ispriča i ovu. Tek tada ćete uspeti da uhvatite suštinu.

Sada, kao što je i red, da se zahvalim svima koji su mi kao detetu pričali, a onda i onima koji su zainteresovano slušali mene. I mlađoj braći i sestrama, i drugovima, a pogotovu malim rođacima i đacima. I sasvim na kraju ostaje mi da se zahvalim osobi bez koje nikad ne bi bilo mojih priča, bez koje ne bi bilo ni mene, svojoj najboljoj i najdivnijoj supruzi Staši.

SPOMEN

Pre same priče da dodam još uspomenu na jednog prijatelja.

Bio jednom jedan Irvas, Peić Gavran Ivan. Bez j i bez crtice. Ako se moj pomalo otupeli mozak još uvek dobro seća tih detalja. Pomalo neobično prezime a još neobičnija priča o njegovom nastanku. Kada je pravio ličnu kartu Irvas je napisao Pejić Ivan, rođen u Zrenjaninu. A kada je došao po nju, službenik ga je pozvao i rekao mu, druškane, ti nisi rođen u Zrenjaninu, nego u Mužlji, a i ne prezivaš se Pejić nego Peić, u stvari Peić Gavran. Ne sećam se više kako su mu roditelji objasnili to što ne zna svoje originalno prezime, ali znam da ga je zadržao. Valjda je hteo da bude nekako poseban. I bio je. Moj drugar iz fakultetskih dana. Bio je, ali sada više nije, jer ga sada više nema. Smrt mu se prikrala, potpuno iznenada i odnela ga.

Zašto ga spominjem sada u uvodu za priču. Pa on je neraskidivi deo nastajanja priče, jer je cela ideja o promeni imena na vratima računskog centra bila njegova i njegovi prsti su bili ti koji su prelepljivali slova. Pored toga, iako je Mr. Underhill tada već postojao, nikad ne bi postao to što jeste bez Irvasa. Malo sam nejasan, ali ako pročitate priču razjasniće vam se. Iako je od njegove smrti već prošao niz godina, a njegov lik polako bleđi u mojim sećanjima, ostaje neka spona koja nas je povezivala. I evo jednog događaja koji to i ilustruje.

Nekad davno dok smo još studirali i dok mi je Staša bila još uvek samo devojka, čekali smo je nas dvojica redovno posle nastave pred ručak ili večeru, kako kog dana, da zajedno odemo u menzu. Tada jedanaestka nije skretala u Stražilovsku, već je produžavala do Stevana Musića. Na toj stanici smo je čekali, a onda pešaka išli do menze u Bulevaru Mihajla Pupina. U jednoj od tih prilika, na raskrsnici sa, ako se dobro sećam Radničkom, naišli smo na dve devojčice kako se igraju lastiša. Pošto ih je bilo samo dve jedan kraj lastiša su obmotale oko stuba saobraćajnog znaka, pa su tako preprečile ceo trotoar. Mogli smo ih ili obići po putu, ili preskočiti lastiš. Možda vam se to nekad dogodilo da treba da preskočite neku prepreku, ne naročito visoku, recimo one lance između stubova koji sprečavaju automobile da prođu, pa pre samog skoka zamislite kako ćete to izvesti u lakom preletu, poput gazele, a onda sam skok nekako ne ispadne baš tako elegantan. Meni jeste. A sada nas je bilo troje. Prišli smo i preskočili lastiš. Nismo razmenili nijednu reč, nijedan pogled, nije bilo nikakve koordinacije između nas. A preskočili smo ga u takvom skladu, svo troje u jednom savršenom skoku, da to ne bi mogla ponoviti ni kineska grupa za javne priredbe. Posle smo se samo pogledali, nasmejali i bez reči nastavili dalje. A devojčice su neko vreme zurile za nama ne verujući. Ne znam da li je to bila puka slučajnost, ili su se naša tela, bez našeg znanja, nekako dogovorila da sve izvedu na baš taj način, ali znam da sam u momentu doskoka doživeo jedan od onih trenutaka potpunog sklada i savršenstva. Znao ono kad ste sigurni da je sve baš onako kako treba. Sa Irvasom nikad kasnije o tome nisam pričao, valjda mi je to bilo pomalo blesavo, sa Stašom jesam i taj događaj nije ostao kod nje u tako snažnom sećanju kako kod mene, ali evo sada sam ga podelio sa svima vama.

Neka ovaj kratki spomen podseti i mene i sve koji su ga znali, na Irvasa i na sve trenutke u našim životima koje je ulepšao svojim prisustvom.

I

UNUTRAŠNJI SVET

...Savet je vrhovno zakonodavno telo Zajednice naroda. Ujedno, to je i jedina državno administrativna institucija Zajednice koja odlučuje o svim njenim vitalnim pitanjima. Njegova funkcija nije da vlada i nameće svoju volju narodima Zajednice, već pre da održava prijateljske odnose između njih i da se bavi koordinacionim poslovima koji su neophodni za njeno funkcionisanje. Zajednica naroda, kao suštinski demokratska država nema potrebe za drugim zakonodavnim i izvršnim organima, niti za glomaznim državnim aparatom. Ipak, postojanje Saveta je neophodno, radi sprečavanja razilaženja stavova među narodima Zajednice, kao i obavljanja najneophodnijih administrativnih zadataka...

Odlomak iz Ustava Zajednice naroda

Sastanak saveta ili Kako smo počeli pomalo konfuzno

„Otvaram sastanak Saveta. Na dnevnom redu je ovog puta, kao što već znate, predviđena samo jedna tačka, i o njemu se nećemo posebno izjašnjavati. Danas moramo da započnemo proceduru izbora novog člana Saveta. Pred nama je kandidat čije sposobnosti treba da testiramo. Predlažem da preskočimo formalnosti i odmah mu damo reč.“

Ovim rečima, predsednik je započeo sednicu. Verovatno u glavi imate sliku prostrane sale sa stolom tipa katedre za kojim sede predsednik i njegov zamenik, a naspram njih redove klupa popunjene ostalim članovima Saveta. Pomalo zagušljiva atmosfera i lica koja uglavnom odaju dosadu. Poneke novine ispod klupe i konstantni žamor koji dolazi od onih koji raspravljaju o temama van dnevnog reda. Ili možda skromniju varijantu, sa jednim velikim ili nekolicinom manjih stolova poređanim po nekom zatvorenom geometrijskom liku, za kojima sedi do dvadesetak članova. Žučna rasprava nekolicine, ali poneko ipak ne sluša i skoro pa dremucka. Prilično uobičajena slika za takve skupove, ali ovoga puta pogrešna. Izbacite je iz glave. Ovaj sastanak odvijao se u potpuno drugačijem ambijentu.

#Priča je tek počela a ja, autor poznat po svojoj potrebi da komplikuje, već moram da upadam sa komentarima da se pravdam što vam govorim šta da izbacite iz glave. Pokušaću da se ograničim, ali... U svakom slučaju, stavljajući ih u tekst označene specijanim znakom (#), pa ih uvek možete preskočiti ako vas nerviraju. Naročito preskačite one zlobne i snishodljive upadice. Njih ubacuje moje drugo ja, kada ne uspem da ga iskontrolišem. Pitajte se kako ćete prepoznati ko je šta ubacio? Jednostavno. Sve ono što vam se sviđa, ubacio sam ja, a sve drugo moj alter ego. Gde sam ono stao? A da, opisujem vam ambijent...#

Prvo, sve se to umesto u nekoj sali za sednice, odvijalo pod otvorenim nebom, na blagom travnatom uzvišenju osunčanom jutarnjim suncem. Drugo, sastanku je osim predsednika, koga smo već spomenuli, prisustvovalo još samo četiri člana Saveta koji su bili raspoređeni u polukrugu, dosta razmaknuti jedan od drugog, i kandidat koji je stajao naspram njih pomalo pocupkujući, naizgled nervozno.

Članovi Saveta zauzeli su mesta po uzvišenju, sa predsednikom na samom vrhu i u centralnoj tački polukruga. Kandidat je stajao nešto niže, tako da je stalno morao da drži uzdignutu glavu da bi mogao lepo da ih vidi. I pored otvorenog prostora, vedrog sunčanog vremena i blagog pirkanja vetrića koji je prijatno osvežavao, osećala se neka napetost u vazduhu, što je ukazivalo na važnost i ozbiljnost sastanka.

#Opet ja. Ali moram. Ako mislite da nešto fali u opisu ovog događaja u pravu ste. Kažem vam da nešto izbrišete iz misli, a ne dajem vam dovoljno elemenata da to adekvatno zamenite. Sve u svoje vreme. Prizor će se upotpuniti kada potrebe priče to budu zahtevale. A do tada, strpite se i maštajte...#

„Ne slažem se“, resko je protestovao jedan od članova Saveta. „Zahtevam da poštujemo protokol i da prethodno upoznamo kandidata sa kompletnom procedurom izbora. Sve mora da bude po propisu.“

„U redu“, rekao je predsednik ironično se osmehnuvši. „Da počnemo formalno. Mi smo Savet, koji rukovodi Zajednicom naroda. Svaki od nas, predstavnik je svog naroda i svi zajedno donosimo odluke od vitalnog značaja za Zajednicu. Pored redovnih sastanaka, svake pete godine sastajemo se radi izbora novog člana Saveta. Da bi bio izabran kandidat mora svojim izlaganjem pokazati mudrost, domišljatost i visprenost, što su najvažnije osobine potrebne za izbor u Savet. Znamo da na prethodnom izboru od pre pet godina kandidati nisu ispunili uslove, to jest nijedan od njih nije dobio većinu glasova članova Saveta. Zbog toga sada prema Ustavu moramo da izaberemo jednog kandidata i njime zamenimo nekog od nas. Od predstavnika svih naroda glasanjem su odabrana tri kandidata i na Savetu je da od njih odabere svog budućeg člana. Pošto je dobio najviše glasova, prisutni kandidat prvi je dobio priliku da se pokaže, i on će postati novi član Saveta ukoliko sakupi većinu naših glasova. U suprotnom, svoju šansu za dokazivanje dočekaće kandidat drugi po broju dobijenih glasova, a ukoliko to bude potrebno i treći. Kada izaberemo novog, donosi se odluka o tome koji od starih članova Saveta mora da ga napusti. Ova odluka donosi se dvotrećinskom većinom glasova svih članova Saveta, uključujući tu i novog člana. Ukoliko se ni za jednog člana ne ispuni pomenuti uslov, predsednikov glas ima najveću težinu i određuje ko će biti isključen. Da li je ovim zadovoljen protokol?“

Ovim rečima, predsednik je završio sa formalnim uvodom i upitno pogledao člana koji je prethodno protestovao. Ovaj je samo potvrdno klimnuo glavom. Ni ostali članovi Saveta nisu imali zamerke i predsednik je pozvao kandidata da počne sa izlaganjem.

„Zahvaljujem se Savetu što mi je ukazao čast da pokušam prvi da svojim govorom izborim pravo da vam se pridružim u vašoj časnoj dužnosti. Bilo bi za mene veliko zadovoljstvo da radim sa takvim velikanima.“

Kandidat je namerno počeo ovako, pomislivši kako malo laskanja uvek dobro dođe za popuštanje napetosti, iako pravo da prvi izlaže nije dobio zahvaljujući članovima Saveta. Oni, barem prema propisima, nikako nisu uticali na broj glasova koji je dobio na izboru. Praksa naravno, ne mora uvek da se slaže sa teorijom. Članovi Saveta blagonaklono su klimali glavama potvrđujući time da je bio u pravu.

„Neću vam držati govore o svojim pogledima i idejama o razvoju Zajednice naroda. Umesto toga, odabrao sam da vam ispričam jednu priču iz drevnih ljudskih predanja. Možda će vam to biti pomalo čudno, ali izabrao sam da priču pričam baš onako kako je i napisana, to jest u prvom licu jednine. Ja ću se staviti u ulogu glavnog junaka koji je ujedno i autor priče i pričati kao da se sve događalo meni. Molim vas za strpljenje jer će izlaganje potrajati. Bilo bi vernije da priču samo pročitam, ali propozicije nalažu da moram sam da izlažem, pa ću vam je umesto toga prepričati. Unapred se izvinjavam ukoliko je predanje nekom od vas poznato, pa mu se ne sviđa način na koji sam sve to shvatio i interpretirao. Da li Savet prihvata ovakav način izlaganja, ili možda ima neke primedbe?“

Članovi Saveta razmenili su poglede a onda videvši da niko nema ništa da kaže, predsednik reče:

„Ovo je stvarno prilično neuobičajen način kandidovanja za člana Saveta. Ali, pošto prepričavanje priče nije u suprotnosti sa pravilima, molim vas da slobodno nastavite sa izlaganjem.“

Kandidat se zahvalio naklonom svakom od članova Saveta pojedinačno, zatim se primakao nekoliko koraka da bi ga bolje čuli i počeo da priča.

#Počeo je, ali da bi ga čuli moraćete još malo da sačekate. Već sam objasnio da volim da komplikujem i zbog toga ova priča ne može da teče jednosmerno. Sada dolazi skok u prostoru i vremenu koji nas vodi u jedan drugi svet, a na kandidatovu priču vraćamo se kasnije...#

II

SPOLJNI SVET

...Ja sam maestro u jednoj pravoj umetnosti. Ne držim pero niti kičicu, jer nisam ni pisac ni slikar. Ne prljam svoje ruke glinom ili malterom, ali jesam graditelj. Gradim sebe. Jedini produkt moje umetnosti sam ja sam. Pravo remek delo. Umetnik i njegova umetnost u jednom. Ipak, mislim da svoje delo nisam u potpunosti završio. Još treba da se gradi...

Leonardo o sebi

Dobar ili

Zašto je spasavanje novog tek stvorenog života uvek prioritet

Vern je tiho i pokunjeno koračao mračnim hodnicima Mreže. Nije bio raspoložen za igranje virtualnim stvarnostima, pa nije uticao na izgled okoline. Ipak, dao je sebi obličje visokog, mršavog i pomalo bledunjavog čoveka u kišnom mantilu. Lik za crne misli. Bio je to jedan od onih turobnih dana kada ništa nije moglo da ga oraspoloži.

Okolinu nije ni primećivao. A nisu to bili tek obični mračni hodnici. Kameniti, hladni i vlažni. Zidovi, da upotrebimo uobičajeni termin iako u ovom slučaju sasvim neodgovarajući, uopšte nisu bili od kamena, već od pulsirajućeg i nehomogenog materijala za koji nema odgovarajućeg naziva u našem jeziku. Mestimično raznobojno svetlucanje kviri opšti mračni utisak.

#Kao što već vidite, ovaj svet je prilično drugačiji od našeg i nema pravih termina koji bi ga mogli korektno i u potpunosti predstaviti. Koristiću standardne termine koji opisuju ponašanja našeg sveta, koja su najbliža onome što hoću da prikažem. Možda će to umanjiti realnost onoga što opisujem, ali sa druge strane na ovaj način ćete osećati veću bliskost sa žiteljima ovog sveta...#

Da se vratimo na Verna. Glava mu je pucala, ali nije mogao da prestane da misli na Tvorce.

Mora da sam proklet. Stalno jedno te isto. Zašto sam toliko opsednut njima? Zašto toliko čeznem da budem poput njih? Da pronađem magičnu pilulu. Kako to da samo meni nije jasno da je to nemoguće? Ipak, mora da postoji nešto...

Mračna razmišljanja prekinulo je pulsirajuće svetlo koje je naizgled niotkuda dolebdelo do njega.

Ko me opet traži? Ni za trenutak me ne ostavljaju na miru. Kao da će se sve srušiti bez mene. Neću da se javljam. Možda je ipak nešto važno? Bolje da krenem u akciju i zaboravim na trenutak te svoje uzaludne snove.

Dodirnuo je svetlo šakom i dopustio da mu kratkotrajni talas varnica poteče pravo u čelo. Poruka je bila kratka i zabrinjavajuća. Morao je da požuri ako je želeo da stigne na vreme.

Prokleti bili. Nikad ne miruju. Zar im nije dosta ubijanja? Zar se naš broj nije dovoljno smanjio? Ne znaš koji je gori. Bolje da pohitam.

Već je tekao ogromnom brzinom prema poprištu događaja, sada u liku ogromne kapi tečnog metala. Kretao se prečicama samo njemu znanim i nije mu trebalo mnogo da stigne. Dva slična obličja su ga čekala. Između njih tek se nazirala pulsirajuća kuglica. Brzo je izmenio misli sa prijateljima i saznao sve o situaciji. Kuglica je i dalje pulsirala i na trenutak gotovo potpuno nestajala, a zatim se opet jasnije pokazivala. Dok je on ostao kraj nje, njegovi prijatelji su odmah nakon što im je preneo uputstva nestali iz vidokruga.

Izdrži maleni, mislio je Vern. Blokada koju su Klark i Ursula postavili čuvaće nas još neko vreme. Ipak moraćeš malo da požuriš. Ovaj svet nestrpljivo te čeka. Šta kažeš na to da ti malo pomognem?

Tada je počeo blagom plavom svetlošću da obasjava kuglicu. To joj je očigledno prijalo, jer se njeno obličje stabilizovalo i pulsiranje je prestalo. Ipak, još uvek je na mahove nestajao mali deo njene površine.

Bravo bebice. Još samo malo i tu si.

Upravo kad se loptica potpuno ustalila u svom obličju blokada je popustila i prema Vernu je pokuljalo pet raznolikih spodoba. Uzmite pedesetak bizarnih likova iz video igara i crtanih filmova, rasturite ih na sastavne delove, a zatim nasumično spojite u pet celina. To što ste dobili upravo je jurilo prema Vernu, ispaljujući munje grimizne svetlosti. Na vreme je uspeo da postavi novu pregradu koja je zaustavila hice.

Znači Kenedi je iza ovoga. Logično. Leonardo više voli razvijenije jedinke iz kojih može da izvuče nove elemente za sebe.

„Hajdemo maleni. Vreme je da brišemo odavde. Odvešću te na neko sigurno mesto. Kada se dovoljno razviješ imaćeš priliku da sam odabereš svoj put.“

On i novorođenče šmugnuli su zatim kroz otvor koji je jednog momenta bio tu i čekao na njihov prolazak, a odmah nakon toga kao da ga nikad nije ni bilo. Napadačima, nakon probijanja njegove blokade, ostalo je samo da zure u prazan hodnik pitajući se gde su progonjeni nestali.

Loš ili

Zašto si uvek bolje raspoložen posle prijatnog obroka

#Ako vam je prvi naslov prošao kao slučajnost, ovaj sigurno nije. Malo prepisujem stare dobre filmove, ali samo malo...#

Prokleti Vern, opet me je preduhitrio. Ovo već počinje da me nervira. U poslednje vreme stalno nađe način da stigne na vreme i spase novorođenče. Odavno se nisam zasladio novom, mladom i nevinom dušom. Opet ću morati da se zadovoljim nekim od zarobljenika. Mrzim kada se to desi.

Kenedi je bio prepušten ovim za njega neprijatnim mislima, jer je upravo od svojih agenata dobio vesti o neuspehu. Sedeo je udobno zavaljen na ogromnoj fotelji, u prostranoj sobi dobro zagrejanom vatrom iz kamina. Pored fotelje u sobi su bila još samo dva masivna komada nameštaja, tako da je delovala prilično prazno. Ispred njega veliki okrugli sto i još jedan starinski orman pored zida. Pod od parketa, prekriven persijskim tepihom. Zidovi okrečeni toplom, nimalo drečavom, nijansom žute. Klasično i udobno.

On sam bio je u svom omiljenom ljudskom obličju, smeđeg uredno začešljanog muškarca srednjih godina obučenog u stilu engleskog aristokrate. Lice pomalo pegavo sa vodnjikavo plavim očima. Solidno uhranjen, ali ne debeo, osrednje visine.

Ne smem mnogo da se nerviram, inače ću probuditi Džeka. Nije još vreme za njega. Moraće da sačeka da mi dovedu zarobljenika. Mnogo mi je sumnjivo to što me Vern uvek prestiže u poslednje vreme. Nemoguće da ima toliko bolju obaveštajnu službu. Mora da imam neku kriticu među agentima. Pojaću kontrolu i uskoro je isterati na površinu. Možda da sačekam sa hranjenjem dok je ne otkrijem, pa onda pokažem svima kako prolaze oni koji mene pokušaju da prevare.

Ove misli izgleda da su unele neku pometnju u njega, jer mu je lice, odmah nakon njih, počelo sa grčenjem i menjanjem oblika.

Smiri se Džek. Smiri se. Samo sam se šalio. Odmah ćeš dobiti svoj obrok. Evo ovog momenta javljam da mi pošalju jednog zarobljenika.

Lice mu se postepeno smirilo i vratilo svoj predašnji lik. Ovakav razvoj stvari izgleda da je zadovoljio Džeka, ko god to bio. Kenedi je uključio kanal za poruke i preneo naređenje da mu se dovede jedan zarobljenik, što je moguće mlađi.

Dok čekam, mogao bih malo da planiram svoje buduće akcije. Znači prvo da otkrijem špijuna. Možda i ja pokušam nešto slično. Probaću da ubacim nekog u Vernovu organizaciju. Neće on meni stalno da kviri planove. Ovaj svet mora biti moj. Samo moj. Kada savladam Verna, ona budala Leonardo mi neće predstavljati nekog jačeg protivnika.

Prekinulo ga je blago zujanje. Otvorio je prolaz kroz koji su ušla dva stvorenja nalik gargojlima, vodeći mladu devojku. Nije pokušavala da beži. Bilo joj je jasno da je sve uzalud. Pokretom ruke Kenedi je otpustio sluge i odmah za njima zatvorio prolaz. Zatim se obratio devojci umilnim glasom:

„Draga moja, imaćeš privilegiju da upoznaš Džeka. To je strašno velika čast. Nema živog stvorenja u našem svetu koje može da se pohvali da je imalo priliku da ga vidi. Osim mene, naravno. A i ja ga vidim samo u ogledalu, i to prilično retko. Nekako je uvek previše gladan da bi imao vremena za ogledanje. Istina je da ni ti nećeš preživeti upoznavanje, ali šta ćeš. Ne možeš imati sve.“

Nakon ovih reči Kenedijevo lice počelo je sa preobražajem. Ni telo nije zaostajalo za njim. Uskoro je ispred devojke umesto uglađenog i doteranog gospodina stajalo podbulo i raščupano biće iskolačenih očiju. Sa unakaženog lica mu je izvimala iskonska zloba.

Stravična glava nalazila se na krupnom, potpuno deformisanom telu obučenom u poluiscepane krpe.

„Zdravo lepotice. Zovem se Džek“, proškrutao je grubim i dubokim glasom ni nalik Kenedijevom. Usta su mu se nekontrolisano trzala dok je govorio. I tih pet reči za njih je bilo previše. Očigledno nisu stvorena za pričanje.

Njeno lice grčilo se od straha i iako je unapred znala da je sve uzaludno, iz čistog očajja ona brzo pređe u tečno stanje, i razlivajući se po podu jurnu do pukotine ispod vrata. Džekovo lice nije pokazivalo ni najmanje iznenađenje. I ona je saznala zašto kada se samo odbila od onoga što je ličilo na izlaz. Sada je i njemu izgleda bilo dosta čekanja jer se odmah obrušio prema njoj. Pre kraja, ipak je uspela da vrati ljudsko obličje i njegove oštre zube dočeka prkosnim izrazom lica. A sam kraj nije za prepričavanje.

Zao ili Zašto je preterano likovanje obično kobno

Ursula je po rušenju blokade brzo šmugnula kroz tunel koji je otvorila.

Dovoljno smo ih zadržali, mislila je. Vern će sigurno uspeti da pobegne sa novorođenim bez potrebe da ubija. Znam koliko to mrzi. I Klark je pobegao na svoju stranu. Još jednom smo pobedili.

Bila je zauzeta likovanjem zbog uspeha i nije previše obraćala pažnju na svoje nasumično kretanje kroz prostor. Primetila je da se nešto sumnjivo događa tek kada je udarila o pregradu koja je iznenada zatvorila prolaz kroz koji je mislila da se provuče.

„Zdravo Ursulice. Konačno se ponovo srećemo. Sada u nešto povoljnijim okolnostima po mene.“

Ove reči potpuno su je vratile u stvarnost. Uletela je pravo u zamku. Kao slepac. Sa svih strana okruživali su je zidovi, a u samom uglu ove improvizovane tamnice stajao je visok i krupan lik. Izgledom je najviše podsećao na nekog boga iz grčke mitologije. Mišićavo telo, kao izvajano rukama starih majstora, lice pravilnih crta, uokvireno zlatnim kovrdžama. Toga, nehajno prebačena preko ramena, i sandale na bosim stopalima samo su upotpunjavale sliku. Jedini detalj koji je kvario utisak savršenosti koji je odavao, bio je pomalo nadmeni pogled.

„Proklet bio Leonardo. Nećeš me dobiti tako lako.“

Usledila je salva vatrenih munja ispaljenih ka njemu, a za njom ludački brzo kretanje ka drugom zidu. Tik ispred njega iznenada je promenila smer i jurnula ka procepu u tavanici koji je uspela da otvori. Leonardo je sa lakoćom odbio napade, a zatim gromoglasnim smehom propratio njeno odbijanje od plafona i padanje na pod. Procep je nestao delić sekunde pre nego što je stigla.

„Nema izlaska odavde lepotice. Ali ne očajavaj, pa cela ova klopka napravljena je samo za tebe. Treba da si polaskana. A sad, bar još malo koprcanja. Možda želiš da probaš sa nešto jačim napadom?“

Nije trošila snagu na odgovor, već se sklopčala u blještavu plamenu loptu i sunula ka njemu, naglo menjajući smer kada se trgnuo udesno. Umesto da se zarije u njegovo telo, samo je prozujala kroz hologram koji ju je povukao u pogrešnu stranu i odbila se od suprotnog zida. On se smešio sa bezbednog rastojanja.

„Shvataš draga da ne možeš da se boriš protiv mene. Previše sam moćan za tvoje skromne mogućnosti. Dobro znaš da sam mogao i da te pustim da me udariš. I od mene bi se odbila kao i od te pregrade. Nemoj zbog mog tona misliti da te ne cenim. Ima u tebi ponešto što će doprineti skladnosti i ojačavanju ovog remek dela od bića koje vidiš ispred sebe.“

Shvativši da je izgubljena Ursula se spustila na pod gotovo jecajući.

„De, de. Nemoj tako. Nisam ja zlotvor kao Kenedi. Neću ti iščupati tu vatrenu i nepokornu dušu koju imaš. Kanibalizam... Nije to za mene. Ostaviću ti dovoljno da možeš da se vratiš Vernu. Mene interesuje samo poneki interesantni detalj tvoga bića. Ponešto odavde, nešto malo odande. Moram da nastavim da izgrađujem svoju ličnost. Ne verujem da ćeš ostati u potpuno voznom stanju da bi mogla samostalno da se nosiš sa problemima našeg sveta, ali uvek ti ostaje mogućnost da se pripojiš Vernu i da tako doprineseš vašoj velikoj ideji. Jeste da mu neće baš mnogo ostati, ali to njemu ionako ništa ne znači. I to malo od tebe primiće sa ljubavlju i čuvaće te unutar sebe kao neku dragocenost. Samo prvo moraš da ga ubediš da prekrši svoj sveti princip o zabrani na uzimanje duše.“

Iako je ove reči uputio krajnje podsmešljivim tonom, one kao da su probudile neku novu nadu i volju u njoj. Uspravila se i hrabro dočekala mlaz plamtećih zraka koji je potpuno opkolio njeno telo, a zatim ga neko vreme tresao poput strujnih udara. Na kraju se vratio ka Leonardu čije grudi su ga postepeno upile u sebe. Ursula se pridigla, teškim korakom okrenula i pošla ka pregradi koja se ovog puta na prvi njen dodir sklonila i propustila je da ode. Protivnik nije na nju obraćao pažnju. Pratio ju je njegov gromoglasan smeh i iako gotovo potpuno uništena, pre nego što se prolaz ponovo zatvorio, smogla je snage da mu uputi pogled koji je govorio da između njih još nije sve gotovo. Bio je previše zauzet svojim telom i njegovim novim moćima da bi ga primetio.

#Malo dramatike nikad ne škodi. A sad opet skok. Ne bojte se nema više svetova. Vraćamo se u prvi, iz koga smo i krenuli, i prelazimo direktno na kandidatovu priču...#

III

UNUTRAŠNJI SVET

...Ako želiš da se priča koju pričaš sviđi slušaocima, nikad ne dozvoli da ona postane providna. Uvek čuvaj poneki adut za sam kraj. I kada svi misle da je sve gotovo i potpuno jasno, ti ga neprimetno izvuci iz rukava i efekat je tu. Zadivljena na kraju, publika će ti sigurno lakše oprostiti i zaboraviti neke nedoslednosti ili sitne greške u prethodnom toku priče. Čak i kratke periode dosade...

Saveti Mister Anderhila

Dolazim niotkuda

ili

Kako je neznanje ispalo i kazna i olakšanje u jednom

#Gde smo ono stali. A da, kandidat je baš počeo da priča. Pa hajde onda da malo slušamo...#

Zovem se Mr. Underhill, ili kako bi moji sunarodnici rekli, a sada posle svega i napisali, Мистер Андерхил.

#Ovo je moralo biti napisano ćirilicom. Barem sada prvi put. A posle nek ide latinicom. Znam opet malo prepisujem, ali mora se...#

Nije da sam to ime dobio po rođenju, ali sada je moje i nemam nijedno drugo. U početku nisam ni znao pravo poreklo tog imena. Svejedno, i sada kada ga znam to mi nimalo ne smeta, čak mi, može se reći i odgovara.

Ovu priču pišem i šaljem u etar, sve u nadi da će je neko pronaći i pročitati, pa ako poveruje, bar da nisam jedini koji zna šta mi se sve dogodilo. Kad malo bolje razmislim, ni sada nisam baš jedini. Ipak, voleo bih da ostavim neki trag iza sebe. Da ostane neka uspomena na mene i kada me više ne bude. Ako ne ništa drugo, barem ovaj tekst. Jer iako je moj život bio dug a još mu se ni ne nazire kraj, ipak je on za vas kojima pišem ovu priču tek jedan, može se reći, kratki period vremena. Ali najbolje bi bilo da vas ne zbunjujem stvarima koje u ovom momentu ne možete shvatiti, već da počnem od samog početka.

Probudio sam se. Nešto vlažno diralo me je po licu. Otvorio sam oči i video ogromnu njušku. Balave nozdrve, vilica koja mulja, krupni četvrtasti zubi, ne baš prijatna slika za prvu stvar koju ugledate nakon buđenja. Više refleksno trgnuo sam glavu i tek kada sam se malo udaljio, video sam da nema razloga za strah, jer to je bila samo krava koja me je radoznalo gledala.

Seo sam i pogledao oko sebe. Prazna livada. Nikog živog, osim krave naravno. U prvi mah još sam bio uspavan, ali odmah zatim zapanjilo me je odsustvo bilo kakvog znanja o tome gde se nalazim. A onda dok sam još uvek razmišljao gde sam, shvatio sam da ne znam još jednu, mnogo važniju stvar. Ko sam? Nisam mogao da se setim bukvalno ničega, ni svog imena, a ni bilo kakvog događaja iz prošlosti. Totalna praznina.

Kada iz ove, sadašnje perspektive pomislim na to buđenje, čudno mi je što me nije uhvatila panika, ali tada mi je sve to izgledalo kao neki dobar vic. Samo sam ustao, proteglio se, shvatio da sam go golcijat, i zanemarujući to počeo da razgledam okolinu. Izlazeće sunce greje, ali ne previše, sve je taman onakvo kakvo može da bude samo u sunčanom majskom jutru. Sočna gusta zelena trava, raznobojno cveće i poneki grm, blago zujanje pčela i ostalih insekata, čak i udaljeno kreketanje žaba. Prava livada iz snova.

Kao da nije dosta iznenađenja za to jutro, u vidokrugu mi se pojavila prilika koja je još više odudarala od okoline nego ja. Bio je to čovečuljak u smešnom šarenom odelu koji je skakutao držeći između nogu drvenog dečjeg konjića. Interesantno je da se na njemu toliko isticala njegova odeća, drveni konjić i njegovo poskakivanje, da se osim toga da je prilično nizak i mršav ništa drugo nije moglo zaključiti o njegovom fizičkom izgledu. Ni lice mu se nije moglo najjasnije razabrati od silne šminke koja je bila na njemu i karirane kape, baš onakve kakve nose dvorske lude, sa kićankama i zvončićima koji su odskakivali i zvonili u ritmu njegovog skakanja. Sada kad je prišao bliže čula se njihova, ne baš umilna, zvonjava. Pomislio sam kako bi ga čovek teško prepoznao kada bi ga sreo u normalnoj odeći. Ali, kao da sam ja u tom trenutku mogao da kritikujem nekoga što je neprikladno obučen.

Da bi upotpunio svoju otkaćenu pojavu, čovečuljak je počeo sa izvikivanjem nekih stihova koje u početku nisam mogao da povežem. Bar sam razumeo reči koje je izgovarao. Znači još važi ona naša stara pošalica:

Pričaj srpski da te ceo svet razume.

Dok se on polako približavao pomislio sam da je sve ovo toliko bizarno da mora biti san i da treba samo da se uštinem da bih se probudio. Nisam ostao samo na mislima, ali štipanje me je samo zbolelo i do kraja rasanilo.

Doskakutao je sasvim blizu, začutao, pogledao me pravo u oči i pre nego što sam uspeo bilo šta da ga pitam, ponovo počeo sa recitovanjem pokazujući rukom prema suncu. Pokušavao sam da ga prekinem raznim pitanjima, ali ništa od toga. Kako ono kažu? Ili je lud, ili se samo pravi. Ako je ovo drugo u pitanju, radi to prilično uverljivo. Mene je svakako prevario.

Posle nekog vremena ipak sam uočio obrazac u njegovom ponašanju. Svaki put kada bi došao do kraja recitacije, pogledao bi u mene da vidi da li ga pratim, a zatim odmah videvši da ne slušam, ponovo počinjao da recituje iz početka. Jeste, recitacija je imala svoj početak i kraj i on je očito hteo da je napokon saslušam. Pa hajde onda da mu udovoljim. Da prenesem i vama ono što sam čuo.

Mili bože čuda velikoga
šta se zbiva u zamku na reci.
Silna raja tamo se sjatila
svi čekaju Mister Anderhila.
Svi čekaju Mister Anderhila.

Tu su stigla sva tri moćna kralja,

od severa, juga i zapada,
a četvrti što ih dočekaše
najmoćniji car je od istoka.

Tu je doš'o i presvetli papa
čak iz svetog grada Vatikana.
Papa vodi gardu Švajcaraca,
a kraljevi tri čete ratnika.

Sastali se da se dogovore.
Il' će dizat' vojsku na zmajeve,
Il' će čekat' Mister Anderhila.
Svak' ga čeka malo ko se nada.

Sve njih čudo iz potaje vreba,
a sastanak neće mirno proći.
I to kada baš niko ne sluti
ove noći Anderhil će doći.
Ove noći Anderhil će doći.

Prava narodna junačka. Možete da zamislite koliko sam se iznenadio kada sam prepoznao deseterac. Tada sam prvi put čuo to sudbonosno ime, Mister Anderhil. Namerno ga pišem ovako kako se i izgovara, jer sam kasnije ustanovio da se u ovim krajevima sada tako i piše. Naš pravopis se nešto izmenio, od kako sam ga ja učio, iz razloga koje sam takođe otkrio tek nešto kasnije. Ali otom potom. Moram da prekinem da stalno trčim pred rudu.

Kada je završio sa recitovanjem pajac me je ponovo pogledao i pošto je shvatio da sam ga ovog puta slušao zaozbiljno, prekinuo sa izigravanjem pokvarene ploče i pokazao rukom prema istoku. Zatim je nastavio da skakuće, ovog puta udaljujući se od mene. Nije mogao da ćuti, ali sada je pevušio nešto stvarno besmisleno. Uopšte nije reagovao na moje pokušaje da ga zaustavim i priupitam ponešto i ubrzo sam ga izgubio iz vida. Kao da se uplašio da sam pomislio da je ipak normalan, pa se brže bolje potrudio da me razuveri.

Nije mi ostalo ništa drugo nego da ga poslušam. Sadržaj pesme nije mi značio ništa. Nije se upalila lampica za ideju, niti pokrenuo neki zardali točkić sećanja. Znači jedino sam mogao da pratim znak koji je davao rukom. Krenuo sam polako prema istoku sa nadom da će se dogoditi nešto što će mi sve ovo razjasniti. Dobro de, ne mora baš sve, makar samo ono najvažnije. Nije bog zna kakva nada, ali morate priznati da ništa pametnije nisam mogao da uradim, osim možda da ponovo zaspim s nadom da kada se probudim svega ovog neće biti.

Idem ti ja tako ka istoku, go i bos. Sva sreća što je sunce sijalo, pa nije bilo hladno, a tlo je bilo prekriveno sočnom travom pa nisam morao da brinem o povredama tabana. Samo da ne stanem na pčelu. Kad sam se već pomalo umorio od pešačenja, opet nekako iznenada, ispred mene se pojavio konj, vranac. Stoji i pase. Vidim, pored njega je i neki poveći zavežljaj.

Polako mu priđem, sve se bojim pobeći će, ali on stoji mirno, čak me i gleda nekako radosno. Kad sam stigao do njega pomilujem ga, a on me prijateljski onjuši i nastavi da

pase. Odmah sam počeo sa raspakivanjem zavežljaja, kad ono imam šta i da vidim. Odelo, ako se ta čudna tunika i nešto što više liči na hulahopke nego na pantalone i mogu nazvati odelom, hrana i voda, oprema za konja i opasač sa mačem zataknutim u korice. Ili su mi ostavili opremu za maskenbal, ili sam se probudio u pogrešnom veku. Ali šta je tu je. Poklonu se u zube ne gleda.

Trebalo mi je nešto više vremena da se obučem. Nisam navikao na takvu, srednjevekovnu nalik odeću. Ipak kada sam posle malo mučenja završio, mogao sam da konstatujem da je nepoznati darodavac sigurno prijatelj mog krojača, jer očigledno zna koji broj nosim. Sve mi je bilo baš onako po meri. Kao da je moje. Sledeći na redu bio je mač. Bilo mi je malo glupavo da stavljam na sebe opasač sa mačem, i to pravim pravcatim. Skoro sam se posekao kad sam prešao prstom preko oštrice. Ipak delovalo mi je još gluplje da opasač ostavim tu gde sam ga našao. Tu je tek nastao problem. Nikako da ga postavim kako treba. Na kraju sam nekako skontao da opasač ide preko grudi i ramena tako da mač stoji na leđima. Zatim sam krenuo da petljam sa opremom za konja. Očito da sam se i pre današnjeg dana družio sa konjima jer sam znao kako se stavlja sedlo i ostala oprema. Uopšte nisam morao da razmišljam šta gde da stavim. Malo sam prezalogajio i osvežio se kojim gutljajem vode, a onda spakovao ostatak hrane, uzjahao konja i poterao ga laganim kasom.

*

Kandidat je morao da prestane da priča za trenutak, jer ga je prekinuo prituljeni smeh slušaoca.

„Predsedniče, molim da se članovi Saveta umire kako bih mogao da nastavim“, reče on.

Predsednik nekako zaustavi smejućenje, pa se uozbilji i upozori prisutne da budu mirni tokom izlaganja. Zatim zamoli kandidata da nastavi što je ovaj, još uvek pomalo naduren zbog ometanja i učinio.

*

#Za ovaj prekid priče, nisam ja kriv. Kandidat se previše lako da omesti. Kada ja počnem da pričam, nema sile... Inače, postoji razlog za ovo smejućenje komisije, ali još uvek je suviše rano za njegovo otkrivanje. Ups... Malo sam se zaneo...#

Konj kao da je znao gde treba da ide. Uopšte ga nisam usmeravao, a on je išao pravo ka istoku, kao po nekoj skrivenoj naredbi. I sa jahanjem je bilo isto kao sa opremanjem konja. Sve sam radio automatski i prirodno. Kao da sam mnogo puta već jahao konja.

Kad smo stigli do potoka, baš kad sam pomislio da bih mogao da se malo proteglim i umijem, konj je samoinicijativno stao. Voda je bila pravo osveženje. Bistra i hladna. Prilikom umivanja prvi put sam u vodenom toku ugledao svoje lice. Moram reći da sam se prilično iznenadio. Ne nekim naročitim izgledom. Kratko podšišana tamnosmeđa kosa. Šućmurasto zelene oči. Lice... pa ne znam ni sam kako bih ga opisao. Malo veći nos. Nešto izraženiji podočnjaci. Dobročudan pogled. Kratko potkresana brada i brkovi. Moglo bi se reći, prilično obično i ne previše upečatljivo. Iznenadilo me je to što se nisam prepoznao. Kao da gledam lice stranca. A pored svega cela slika je delovala mlađe nego što sam očekivao. Ja bih trebao da imam više godina nego ovaj što me gleda iz vode. A možda i ne? Nestalnost cele slike, nastala proticanjem i talasanjem vode, prilično je

odgovarala mom reagovanju na prizor. Takneš površinu vode prstom i slika će nestati. Ni u mom mozgu nije vladala mnogo drugačija situacija.

Posle kratkog odmora ustao sam sa namerom da nastavim put. Lagani udarac drške mača po ramenu podstakao me je da ga izvučem. Prvi put kad sam ga na sekund držao u rukama nisam primetio ništa neobično, ali sada sam shvatio da je baš to neobično. Već samo potezanje preko ramena delovalo je i suviše lako i glatko. Mahnuo sam njime još dva, tri puta kroz vazduh da bih se uverio u to što sam upravo primetio. Mač mi je savršeno ležao u šaci i osećao sam da bih znao da ga upotrebim i u borbi. Kad i gde li sam u svojoj prošlosti imao prilike da se mačujem dvoseklim mačem? Teško pitanje. I bez odgovora.

Zatim smo nastavili put, moj konj i ja. Jahanje je prilično potrajalo i tek negde pred večer, naišli smo na reku koju je trebalo preći. Za razliku od onog potočića kod kojeg sam predahnuo, a koji se lako mogao prepešačiti a da se ne pokvasiš iznad kolena, ovo je bila prava reka. Široka i moćna. Mutna i tajanstvena. Baš ispred mene protezao se velelepni kameni most, a odmah po njegovom završetku uzdizao se, malo je reći, veličanstveni zamak. Sudeći po pesmi, stigao sam do cilja.

Konj je već sam krenuo jednim mogućim putem, preko mosta, laganim korakom i uzdignute glave, pa sam se i ja isprsiio da ne zaostajem, i tako nogu pred nogu, približili smo se drugoj obali. Tada sam mogao da vidim zamak u punom sjaju. Silazeće sunce iza mojih leđa ga je obasjavalo, a odsjaji sa reke doprinosili su treperavom i nestvarnom izgledu. Pravi dvorac iz bajke. Reka je na tom mestu pravila zaokret oko brežuljka u koji je zamak bio usećen, tako da je bio prirodno zaštićen, polukrugom reke sa jedne, a samim bregom sa druge strane.

Spolja su se dizale moćne zidine, a unutar njih sve je vrvelo od raznih kula i visokih tornjeva. Svaka za sebe pravo malo remek delo. Poplava raznih arhitektonskih pravaca, materijala i boja. A to nije bilo sve. Iako se činilo da je raspored građevina potpuno nasumičan i da su samo razbacane naokolo, sve zajedno činile su skladnu celinu. A ta celina, prevazilazila je zbir pojedinačnih delova. Kao duga.

Prenuo sam se iz razgledanja i razmišljanja o bajkovitom prizoru ispred sebe, jer je konj stao. Došli smo do kraja mosta, koji nije dohvatao drugu obalu, već se završavao potpornim stubovima na nekih desetak metara od nje. Prostor do samog ulaza u zamak premošćivao je poseban pokretni most postavljen na drugoj obali. To jest, premošćivao bi ga da je bio spušten, što sada nije bio slučaj.

„Ko ide!“, zaorio se glas i dok sam tragajući za njegovim izvorom pogledom pretraživao zidine, primetio sam sa obe strane vrata po dva stražara kako vire iza zaklona i drže me na nišanu samostrela. Nisam sumnjao da bi me bar jedan pogodio iako im je sunce išlo u oči i sigurno me nisu najjasnije videli. Hteo sam da viknem da sam samo prolaznik koji traži zaklon i prenoćište, ali onda ponesen prizorom i stihovima čovečuljka koji su baš počeli da mi odjekuju u glavi, učinih nešto za šta, ni tada a ni kasnije, nisam mogao da nađem logičan razlog. Naime, potegao sam mač, zamahnuo i podigao ga visoko iznad glave a zatim povikao iz sveg glasa:

Brže bolje otvorite vrata

propustite neznanoga gosta,
jer dok veće spušta svoja krila
eto vama Mister Anderhila.
Eto vama Mister Anderhila.

Dajem glavu da sam sam bio više iznenađen tim što sam rekao nego stražari, jer oni kao da su očekivali da se pojavim i kažem upravo to. Jedan je spremno otrčao sa svog mesta i posle vremena kraćeg nego što ti je potrebno da kažeš keks, dobro ne baš toliko brzo, most se spustio uz zvuke trube. Sad mi ništa drugo nije preostalo osim da pređem preko. Projahao sam pravo kroz vrata koja su se otvorila preda mnom. Ukazala se popločana staza uz koju je sa obe strane stajao špalir kopljanika koji su uzdizali svoja koplja i klicali:

„Mister Anderhil! Mister Anderhil!“

Špalir se protezao sve do visoke, okrugle kule unutar citadele. *Ovi su se baš pripremili*, pomislio sam, *Pravi doček*. Dojahao sam do kule i sišao sa konja, koga su odmah spremno prihvatili, a zatim ušao pravo u veliku dvoranu.

Očito je to bila neka sala za prijeme i skupove. Ogromna, ali ipak krcata. Svuda sa strane stajali su ljudi koji su klicali. Pravo napred, na nekih pedesetak metara od mene, video sam nekoliko uzdignutih sedišta na kojima su sedeli, po mojoj proceni kraljevi, što i nije bilo tako teško pogoditi jer su na glavama imali krune. Dok sam prilazio bliže, graja se potpuno umirila, a ja sam posmatrao prestole i osobe na njima.

Bilo ih je pet raspoređenih u polukrugu. Pravo naspram mene je središnji i najveći presto, na kome sedi čovek sede kose i brade, čiji su kruna i odelo odskakali po raskošnosti. Iako ga je starost već polako savladavala, ipak je i dalje imao moćnu pojavu. Krupan i plećat, istina pomalo pogrbljen, ali desnicom čvrsto steže žezlo kao da želi da pokaže da je još uvek glavni. Kakav li je tek bio u mlađim danima? To je sigurno 'car od istoka' mislio sam.

Sa njegove desne strane sedeo je debeo čovek sa odećom različitom od ostalih, koja mu se zatezala preko trbuha, i sa nekom visokom kapom koju je umesto krune imao na glavi. Nije da imam nešto protiv debelih ljudi, ali ovaj mi je bio izrazito antipatičan. Verovatno je na to uticalo podbulo i mesnato lice sa prilično podmuklim izrazom. Ko kaže da su sve debeljuce dobroćudne? Ovaj će biti 'presvetli papa', zaključio sam najviše zbog odela.

Ostale nisam stigao detaljnije da osmotrim, samo sam pretpostavio da su to preostali kraljevi iz pesme. Prišao sam i naklonio se prvo caru, pa papi, a zatim i ostalima.

„Pozdravljam cara od istoka, presvetlog papu i kraljeve od severa, juga i zapada“, govorio sam redom dok sam se klanjao. „Zovem se Mister Anderhil i vratio sam se posle dugo vremena da nastavim tamo gde sam ranije stao.“

Rekao sam to, a zatim čekao na reakciju. Vidite i sami da sam prihvatio ulogu koju mi je dodelila čovečuljkova priča. Kad sam već počeo tako, mislio sam, idem do kraja pa šta bude. U mojoj glavi postojala je i neka čudna sila, izgleda i ne baš mnogo toga pored nje,

koja me je terala da izgovorim baš te reči. Ni ovo malo mozga što mi je preostalo, ne mogu sasvim da kontrolišem.

Kraljevi su ćutke gledali cara, papa samo što nije pukao od muke, ali i on se suzdržavao i čekao da car prvi progovori.

„Hvala na pozdravima“, reče car, „i unapred izvini na našim sumnjama. Jeste da je predskazano da se Mister Anderhil u ovaj čas vrati, ali to je širom poznata legenda i svako bi mogao da se predstavi kao on. Ipak Mister Anderhila niko od sada živih ljudi nije video. Možeš li nam pružiti dokaz da si ti zaista on?“

Papinim licem za trenutak je, kao reakcija na ove careve reči, prešao zadovoljan osmeh, a ja sam pre nego što sam stigao da se zabrinem, dobio neki unutrašnji signal koji me je uputio šta da radim. Izvukao sam mač i prišao caru, pa zatim klekao ispred njega i pružio mu ga balčakom okrenutim ka njemu. On ga je prihvatio i počeo sa razgledanjem. Ja sam ga već držao u rukama, ali sada sam ga prvi put stvarno gledao. Za mene je izgleda tek sada, kada nije bio kod mene, postao nešto više od strahovitog oružja. A stvarno je bio nešto više. Divno izrađen sa vitkom, dugom oštricom. Čvrstom ali istovremeno i dovoljno elastičnom. Dvoseklo sečivo ali ne preterano široko i otuda taj opšti utisak vitkosti. Rukohvat dovoljno dugačak za obe šake. Kao kod samurajskih mačeva. Od ranije sam već znao da se i kroz vazduh kreće kao oni i da dve šake nisu potrebne radi težine mača, već zbog posebnih poteza koji su se mogli izvesti menjanjem zahvata sa dve na jednu šaku i obrnuto. Balčak je bio nešto specijalno. Potpuno neuobičajen. Štitnici za šaku su bili u obliku nešto dužih i izuvijanih latica ukrašen tako da podseća na neki čudan i divlji cvet po kome se svetluca pokoja kap rose. Sve u svemu rad izistinskog majstora. Na početku oštrice, tik iznad balčaka, bili su sitnim draguljima utisnuti neki simboli, koje nisam baš mogao dobro da vidim, i koje je car upravo počeo detaljno da proučava.

„Bodlja“, promrmljao je, a onda poljubio oznake, ustao sa prestola i prišao mi. Podigao me je i uzeo za ruku. Zatim je digao mač i uzviknuo:

„Nema nikakve sumnje. Ovo je mač koji je najveći majstor jedinog cara iskovao i dao ga Mister Anderhila kada je ovaj odlazio. Legendarna Bodlja.“

Kleknuo je i pružio mi mač. Prvo sam ga podigao na noge, a tek onda prihvatio mač. Car me je zagrlio i pozdravio rečima:

„Dobro došao nazad spasioče ljudskog roda.“

U dvorani je namah počelo oduševljeno klicanje. Tek pažljivi posmatrač bi primetio da papa i kralj od zapada više nekako glume oduševljenje, a u stvari samo vešto skrivaju bes. Car podiže ruku i utiša gomilu.

„Sada ćemo pustiti našeg gosta da se malo odmori, a zatim ste svi pozvani na gozbu. Savetovanje ćemo obaviti sutra odmornih glava, kada se prethodno naspavamo. Jutro je pametnije od večeri.“

Još jedan talas klicanja a onda se oko mene stvorila gomila dvorjana koja me je bukvalno odnela napolje iz dvorane.

**Gozba
ili
Kako je ljubav zakoračila u našu priču**

Osveženog i preobučenog, uveli su me u prilično veliku prostoriju u kojoj je trebala da se održi gozba. Ti koji čitaš ovu priču nemoj misliti da ću sad da pričam baš sve što mi se dogodilo i da insistiram na svakom detalju. Gozba je važna jer sam tu prvi put sreo neke značajne osobe i čuo veoma bitne stvari. Imaj još malo strpljenja, doći će i zanimljiviji delovi priče. Eto, nisam pričao šta mi se sve dogodilo od kako su me izveli iz dvorane.

Sad kad sam to rekao ipak moram da se demantujem i da iznesem jednu stvar. Posle kupanja i oblačenja dok su me vodili kroz hodnik, nasuprot mene stajalo je ogledalo potpuno uklopljeno u zid, tako da se nije moglo baš lako uočiti. Pošto sam svoje lice video samo jednom, a sada sam bio i drugačije obučen, od svog lika sam pomislio da je to neko ko mi ide u susret. Kada sam konačno shvatio da se u stvari gledam u ogledalu nisam mogao da sakrijem zbunjenost, pa sam morao da glumim da sam iznenađen zbog lepote odela. Šta bi moji pratioci pomislili kada bi otkrili da njihov Mister Anderhil ima teškoća u prepoznavanju samog sebe? Kad se vratim u sobu moraću malo da se gledam u ogledalu da bih se navikao na svoje lice.

Nego da se vratimo gozbi. Na sred sobe bio je postavljen ogroman sto pretrpan raznim jelima. Neka sam mogao da prepoznam, a neka bogami nisam. Posadili su me na stolicu tačno preko puta caru. Pored njega, u istom rasporedu kao i u dvorani za prijem, sedeli su papa i kraljevi. Tek sam seo, a već su sa raznih strana počeli da me obasipaju svakojakim pitanjima. Na sva pitanja tipa, kako sam nestao, gde sam bio sve to vreme i kako to da sam još uvek mlad, odgovarao sam da je to posebna tajna o kojoj ne smem da pričam. Izgleda da ih je takav odgovor sve zadovoljavao. Pa, ne baš sve. Papa i kralj od zapada nikako nisu odustajali i vešt看 kombinovanjem kratkih pitanja i upadica, kao i raznim skakanjima sa teme na temu, pokušavali su da me zbune i eventualno navedu da se odam. Na svu sreću car je prekinuo takvu priču pre nego što im je to uspelo, rekavši da je gozba mesto za veselje, a da ozbiljne stvari ostavimo za kasnije. Neko vreme jeli smo ćutke, ili tek uz neku klasičnu treznu primedbu, a onda mi se obratio glas sa moje desne strane.

„Nadam se da vam je prijatno na našem dvoru?“

Nekako sve do tada, stalno zauzet odgovaranjem na pitanja koja su dolazila sa suprotne strane stola, nisam stizao da, osim letimično, pogledam ko sedi do mene. Čist gubitak. Njen pogled istog trenu me je začarao.

U stvari, ja sam jedan od onih koji ne veruju u ljubav na prvi pogled. Uvek sam mislio da prava ljubav nastaje tek kada se dvoje dovoljno upoznaju. Jasno vam je da sam ovo rekao iz sadašnje perspektive. Tada naravno nisam znao šta sam uvek mislio. Vidi se da nisam baš preterano vešt u pisanju ovakve priče. Ali teško je opisivati jedinu ljubav svoga života zanemarujući svoja osećanja prema njoj. Ipak, u trenutku kada sam je ugledao to još nije bila ljubav. Možda obostrana privlačnost. Mada ne mogu da poreknem da me je nešto štreknulo kada sam je video.

Kako je opisati? Ne bi se moglo reći da je bila klasična lepotica. Bledo, mršavo lice sa pomalo isturenim jagodicama. Ali postojalo je u njenom izgledu nešto što je plenilo.

Duga lepršava zlatnosmeđa kosa? Prijatan i inteligentan pogled njenih smeđih očiju? Osmeš koji joj je igrao na usnama? Ili sve to zajedno?

Nekako sam se prenuo iz sanjarenja i odgovorio joj. U daljem razgovoru saznao sam da je to careva ćerka, princeza Staša. Mogao bih satima da vam pričam o njenoj lepoti, inteligenciji, ... Bolje da stanem dok se nisam previše zaleteo. Priča mora da teče.

Neću vas zamarati detaljima razgovora koji se vodio za večerom, već ću vam umesto toga ukratko opisati kakvo je bilo stanje u carevini i nešto o njenim glavnim ličnostima. Nešto sam saznao iz usputnog razgovora, a nešto sam direktno pitao, što im nije bilo čudno jer sam dugo bio odsutan sa scene, pa sam imao izgovor za neznanje. Nisam baš sve što ću sad da vam ispričam čuo na večeri. Deo sam naslutio, a većinu toga, tek kasnije, saznao sam od princeze. Ali kada već pričam o nekom preseku stvari, bolje da odmah kažem sve i da ne ostavljam rupe koje posle treba popunjavati. Možda tako eliminišem neke elemente iznenađenja iz priče, ali ne brinite biće njih dosta i bez ovih.

#Sve do sada sam ćutao, ali ne mogu više. Šta je sve ovo? Ili kandidat, ili Mister Anderhil, ili obojica zajedno sa autorom nemaju pojma sa pričanjem. Stalno se nešto pravdaju. To treba drugačije...#

Dakle ovako. Carevina je postepeno gubila snagu i jedinstvo kako je car stario, čemu je ne malo doprinosila činjenica da nije imao sina naslednika. Naime car dugo nije imao dece a nije hteo da ostavi svoju ženu, koju je voleo, samo zato što ne može da rodi. Na kraju mu je njegova žena ipak podarila dete, ali je umrla rađajući devojčicu. Čista klasika. Tada, pošto je shvatio da neće imati naslednika, a želeći da smiri razne glasine i nemire i da očuva jedinstvo carevine, učinio je najbolje što je mogao. Smislio je plan da proglasi svoja dva najbolja prijatelja za kraljeve juga i severa, misleći da tako podeli carevinu na dva dela i svakom da relativnu samostalnost pod vlašću kralja, a da ipak očuva celinu, jer bi on ostao na čelu carevine. Naslednik bi, posle njegove smrti, bio jedan od dva najstarija sina njegovih prijatelja.

Ali svaki plan ima svoje propuste pa tako i ovaj. Koristeći svoj veliki uticaj kod mlađeg naraštaja i vešto nabacujući caru ideju da bi njegova ćerka mogla ipak da nasledi carstvo, mlađi uticajni plemić uključio se u raspodelu carevine. Tako je carevina podeljena na četiri umesto na dva dela i svaki kralj dobio je titulu prema strani sveta koju je njegov deo zauzima. Ovog puta caru je ostao istočni deo gde su živeli najlojalniji građani, a zadržao je i formalno rukovodstvo nad celom carevinom.

Koji su bili razlozi ovakve promene odluke od strane cara? Prvi je bio velik politički uticaj plemića, a drugi želja cara da ipak neko od njegove krvi nasledi tron. Plemić je, pošto je bio dosta mlađi od cara, imao sina vršnjaka careve kćeri za koga bi se ona udala i zajedno sa njim nasledila tron. Sad se vi pitate zašto se princeza ne bi udala za nekog od sinova ostalih kraljeva koji su ipak bili carevi prijatelji.

#Valjda se prvo pitaju zašto ne bi sama nasledila tron? Ili su svi totalni muški šovinisti i niko ne postavlja takva glupa bitanja. Biće da je tako...#

Razlog je taj što su najstariji sinovi druga dva kralja, koji su po pravu i njihovi naslednici, bili više od dvadeset godina stariji od princeze i car je znao da ona nijednog od njih ne bi

mogla iskreno da voli, a nije hteo da je silom tera na brak koji ne želi. Za plemićevog sina nadao se da će druženjem sa princezom steći njenu naklonost i ljubav i tako ostvariti njegovu želju o braku. To su bili carevi planovi. Sve kao u bajci. Princ i princeza se venčaju i zajedno vladaju i žive u sreći i veselju do kraja života. Osim što u praksi obično ne ispadne tako.

Sada bi mogli da pričamo malo i o princezi. Konačno. Neću preterivati, obećavam. Pošto je rasla bez majke, sasvim je logično da joj je otac posvetio više vremena nego što bi to bio slučaj da je porodica bila kompletna. Kako je on često bio na raznim putovanjima i pohodima, da je ne bi zanemarivao, vodio ju je svuda sa sobom. Tako je ona naučila da jaše i služi se oružjem kao i svaki muškarac i ponašala se među njima slobodno i bez delimično potčinjenog stava koji je bio karakterističan za ostale devojke. Barem za one koje sam imao priliku da upoznam. Ipak, to nimalo nije uticalo na njenu ženstvenost. Ja sam za to živi svedok. Za muškarcima nije zaostajala ni na intelektualnom planu i ravnopravno je učestvovala na svim savetovanjima koje je vodio njen otac, gde je često u raznim raspravama izlazila kao pobednik. To je delimično bila posledica toga što preovlađujući deo njenog obrazovanja nisu bile razne veštine domaćice, nego problemi ratne strategije i diplomatije.

#Zašto bi bilo koja žena zaostajala za muškarcima na intelektualnom planu? Seksisto...#

Po svom odrastanju brzo je shvatila kakve su očeve namere. Njena vizija budućnosti razlikovala se od njegove. Ništa od zamišljene idile. Princ od zapada, kao ni njegov otac, uopšte joj se nije sviđao, ali to ipak nije otvoreno pokazivala, jer se nadala da kralj od zapada neće preduzimati neke oštrije korake ka preuzimanju trona, sve dok računa na brak. A sasvim je jasno da je tron njegov jedini cilj. Njen algoritam za razrešenje situacije, ukratko je izgledao ovako. Veštim koketiranjem sa princem uljuljkati kralja od zapada u očekivanju sigurnog braka, a u međuvremenu dokazati svima da je ona i pored toga što je žensko i te kako sposobna da nasledi carstvo i očuva njegovo jedinstvo. Nadala se da će prvenstveno njen otac, a za njim i ostali, uprkos svojim krutim uverenjima shvatiti da je ona prava osoba za presto. Nije da je njoj bilo nešto preterano stalo do vlasti. To joj je izgledalo kao najbolji, ili pre jedini način da sačuva mir u carevini. U stvari, prvenstveno očevo život. Zar je on u opasnosti, pitate vi. Otom potom.

Ali ni njen, kao ni plan njenog oca, nije baš uspevao. Princ je u poslednje vreme bio sve navalentniji u svom udvaranju, i ona nije mogla da u baš svakom trenutku sakrije svoju odbojnost prema njemu. I njemu i njegovom ocu postalo je jasno da od ljubavi i braka nema ništa, pa se kralj od zapada sve više pridruživao papi u njegovim, mnogo konkretnijim planovima.

Najzad smo stigli i do pape. Ranije je bio običan pop koji je u maloj crkvi propovedao staru veru, stalno planirajući pritom kako da zadovolji svoje mnogo veće ambicije. Šansu je dočekao kad su se na granici carevine pojavili zmajevi. Kakvi sad zmajevi pitate se vi. E pa ima i zmajeva. Stigli su sasvim iznenada i počeli da zauzimaju severo-zapadne, nenastanjene, obode carevine. Ali nisu zalazili dublje u njenu teritoriju. Ljudi su ih povremeno viđali kako preleću preko njihovih imanja, ponekad ponekog i iz blizine. Zmajevi nisu dirali ni njih a ni njihovu imovinu. Dobro de, možda je ponekad nastradala po koja krava ako je neki zmaj bio izrazito gladan, ali se to stvarno veoma retko događalo. Ipak, ljudima je bio odbojan njihov prilično zastrašujući izgled, pa je vešto

podbadanje i propovedanje pope u njima probudilo strah i mržnju. Prilično se lako zamrzi neko ko izgleda dovoljno opasno, a namere su mu nepoznate. Stara ljudska osobina. Prvo pucaj pa onda razmišljaj.

#Ima jedna odlična knjiga na tu temu od braće Strugacki. Buba u mravinjaku. Stajahu zveri pokraj dveri. U njih pucahu, one padahu...#

Tako je popa pridobijao sve više poklonika u propovedanju svetog rata protiv zmajeva, koji i samom svojom pojavom predstavljaju uvredu za jedinog boga, i sakupljao sve više novca od priloga koji su vernici rado davali da pomognu njegovoj pravednoj borbi. Na kraju, sazidao je sebi dvorac, nazvao ga Vatikan prema nekim starim legendama i ustoličio se u presvetlog papu i jedinog propovednika prave vere. Našlo se dovoljno ambicioznih sveštenika da mu pomažu u propovedanju, pa je njegov pokret jačao iz dana u dan sve dok nije formirao i svoju vojsku, čuvenu plaćeničku švajcarsku gardu. Gotovo niko od njegovih savremenika nije znao zašto je vojsku nazvao baš tako, ali svakako je dobro zvučalo. Sigurno je da pripadnici garde nisu bili Švajcarci. Ne znam gde je našao istorijske spise sa tim imenima, ali očito mu nije smetalo da pravoslavlje zameni finansijski unosnijom verom. Cilj opravdava sredstva.

Njegov plan, a od skora i plan kralja od zapada, bio je da se započne rat protiv zmajeva, a znate da se u ratnom stanju može svašta dogoditi, pa tako i neki vešto izrežirani nesrećni slučaj sa carem u glavnoj ulozi. A posle toga oni bi se već nekako snašli. Možda nastrada još neko od onih koji su im smetnja u ostvarivanju namera.

Koji su bili planovi ostalih kraljeva? Pa, moglo bi se reći da ih oni nisu ni imali. Bili su carevi prijatelji, ali takođe im se sviđala njihova samostalnost i kraljevska titula. O višem nisu ni maštali. Njihovi najstariji sinovi već su se odavno poženili i nisu ni pomišljali na carski tron. Nekako su po svim pitanjima bili ni tamo ni ovamo. Ipak, za sada je preovladavala njihova odanost caru, pa su uglavnom držali njegovu stranu. Ali to nije bilo nešto na šta se sa sigurnošću može računati.

To je ukratko slika carevine koju sam zatekao, baš pred veliko većanje na kojem je trebalo odlučiti o pitanju rata sa zmajevima. Ali o tome kasnije. Sad da pređemo na događaj koji je, barem za mene, zasenio sva ostala zbivanja na gozbi. Ako izuzmemo upoznavanje Staše, naravno.

#Stanje u carevini. Nije nego. Ovo više liči na špansku seriju nego na carevinu. Autor se sigurno zabunio i zaboravio da kaže da je kralj od zapada u stvari vanbračni carev sin i da oca mrzi jer mu nije kupovao čokoladice dok je bio mali...#

Legenda o Mister Anderhilu

ili

Kako je deseterac razbio monotoniju, a neprijatelji povukli svoj prvi potez

Kada smo se već najeli svakojakih đakonija i razgovor počeo polako da jenjava, car je pogledom prošetao po prisutnima i videvši da poneka glava već počinje da se klata, glasno uzviknuo:

„Vreme je za pesmu. Ludo, gde si? Požuri, zaspaće nam gosti.“

Namah je doskakutao čovečuljak, potpuno isti kao onaj sa poljančeta. Ili je on, ili ima brata blizanca koji se potpuno isto oblači. Imao je čak i naizgled identičnog drvenog konjića na kome je i sada doskakutao. Nisam javno pokazao iznenađenje, verovatno zbog njegovog značajnog pogleda, a još verovatnije zbog toga što sam se toliko prejeo da ni usta nisam mogao da otvorim.

„Šta hoće car moj gospodar?“, počeo luda. „Možda želi da mu izmasiram stomak, da bi lakše svaro tog vola što ga je pojeo?“

„Dosta šale, ludo. Hoćemo pesmu. Ti odaberi koju.“

„Dobro onda“, reče luda, sada potpuno ozbiljan, odloži konjića i uze neki žičani instrument. „Otpevaću vam poemu o Mister Anderhilu.“

U sali se začuo žamor neodobravanja. Papa, iskoristivši ga, počeo da negoduje:

„Ludo, bolje pevaj nešto veselije, to svi znamo.“

„Ne“, prekide ga car. „Dobar ti je izbor ludo. Neka naš gost čuje pesmu koja je spevana njemu u čast.“

Luda podese instrument, odsvira dva tri akorda kao probu i počeo da peva:

Ili grmi il' se zemlja trese
Il' udara more u mramorje?
Niti grmi, nit' se zemlja trese,
Nit' udara more u mramorje,
već to tutnje eksplozije silne.
To rat besni zemlju uništava.

Rat započe ludilo prokleta,
to ludilo vođa sa zapada,
koji nisu izdržati mogli
da požive bez sukoba strašnog.

Koristili svu moć i bogatstvo
i oružje svoje svetlucavo,
da priprete svemu i svakome
i potčine tako svet vasceli.
Svoju volju nametaše svima,
sve u ime mira i poštenja.

Ostali su popuštali dugo
i trpeli što se trpet' može.
Al' kad zapad sa silom pretera
njima krvca u srcu zavrila.

Probudi se narod sa istoka

i sa juga pa i sa severa.
Probudi se i podiže glavu.
Zbrisa začas svađe međusobne,
pa udruži snagu i bogatstvo
i prekide veze sa zapadom.

Srušila se imperija novca,
strategija nagrade i štapa.
Preostavši na cedilu sama,
moćna sila pade na kolena.

Ali nehte propadnuti časno,
niti svoje zaboravit' pretnje,
i u miru živet' sa drugima.
Već videvši da joj vlasti nema,
okrenu se ka rešenju groznom,
uništenju života samoga.

Bombe lete, nebo se prolama,
otvori se i zemlja i more,
plamen smrti sve pred sobom guta.
Bolna zemlja u mukama cvili.

Uništenja sile se razvile,
udarile širom i popreko,
ne preteče kamen na kamenu.
Što naroda živo preostalo,
razbeža se u gore i šume
da pobegne od usuda strašnog.

Vremena je i vremena prošlo,
promenila zemlja svoje lice,
zalečila one rane grdne.
Ali ljudi propatiše gorko.

Platili su da prežive cenu,
cenu strašnu ali i pravednu.
Kazni zemlja svoje mučitelje.
Bez razuma oni ostadoše
i bez cilja po zemlji lutaše,
od zverinja bolji ne bejahu.

Ali sudba još ponešto krije,
i za ljude još nade ima.
Spas im s neba šalje dobra vila,
baš u liku Mister Anderhila.

Učio ih miru i poštenju
i znanjima izgubljenim ludo,

veštinama raznim iz davnina.
Skupio ih iz divljine mračne
i poveo ka novome domu,
ka svom domu ka carstvu jedinom.

Doveo ih u zemlju predivnu,
zakleo ih da tu i ostanu,
samo dobra da mu pamte dela,
jer on same ostavit' ih mora.

Tuga njina beše pregolema
što ostaju bez svog spasioca,
bez svog sunca, zvezde i meseca.
Al' uteha osta im jedina,
obećanje Anderhil im dade
da se vrati kroz dvesta godina.

Izabraše međ' sobom najboljeg
za vladara cara jedinoga.
Da im vlada u pravdi i miru,
i u sreći, a i u nesreći.

Iskovaše mač nad mačevima,
dadoše ga svome spasitelju,
u daljini da ih se priseti.
I zakletva tad je data bila
da ga pamte kroz godine duge,
da čekaju Mister Anderhila.

Ovde čovečuljak završi pesmu i duboko se pokloni, a kao nagradu dobi gromoglasan aplauz. Svojim pevanjem očito je razuverio one koji su pre početka negodovali. Naravno, ja nisam merodavan da to ocenim, jer sam prvi put čuo poemu, ali jednostavno ne mogu da zamislim da bi slušanje lude kako peva bilo šta moglo da bude dosadno. Stvarno je veličanstveno recitovao.

Taman je car hteo nešto da izusti, kada sam opet ispoljio osobinu da iznenadim sve a ponajviše sebe i dodao pesmi još jednu strofu:

Dvesta godina je dugo vreme,
razne sumnje rađaju se lako.
Al' ja evo razreših dileme,
sva nevera rasprši se tako.

U početku, jedina reakcija prisutnih na ovaj moj poetski izliv bio je potpuni tajac, a onda se promoli još jedan aplauz. Car tada ustade i reče:

„Prave reči od pravog čoveka. Više stvarno nema sumnje. Vratio nam se naš spasioc koga su generacije sanjale i očekivale. Sada ćemo lako rešiti sve probleme. Ali za danas je dosta. Sutra nas čekaju važne stvari. Pođimo na počinak.“

Posle ovih reči gosti su poustajali i posle naklona caru polako krenuli da napuštaju salu. Pohitao sam za čovečuljkom koji je već skoro izašao napolje. Imao sam štošta da ga pitam. Uhvatio sam ga za rame, a on se okrenuo i samo mi dao znak prstom da ćutim i šmugnuo. Ovo izbegavanje suočavanja mu stvarno dobro ide. U prolazu mi je tutnuo nešto u šaku. Već pretpostavljate da je to bila ceduljica, a na njoj samo dve reči:

„Čuvaj se!“

Pa ovo je pravi trećerazredni krimić. Tek što sam je stavio u džep kada mi priđe princeza.

„Otprićete me do odaja, zar ne?“ Njen osmeh dok mi je to govorila bio je očaravajući.

„Ne bih to propustio ni za šta na svetu. Možemo li da pređemo na ti?“

„Naravno. I molim vas, to jest molim te, slobodno me zovi Staša. Kako bih ja tebe mogla da zovem? Mister je baš smešno ime.“

Naglo je začutala shvativši da je upravo legendi svog naroda rekla da ima smešno ime. Tek tada sam shvatio da oni misle da mi je Mister ime. Pa, možda je to i logično, njima to ništa ne znači. Ovde očito više niko ne govori engleski, što i nije tako čudno sa obzirom na to kako su se vođe sa zapada ponele prema ostalima. Ako je verovati poemi.

Da bih je malo primirio odmah sam se nadovezao:

„Naravno da je smešno. Ti mene zovi Miša.“

Ni sam ne znam zašto sam rekao baš to ime. Počinjalo je slično kao Mister a rimovalo se sa njenim. Opet taj osmeh. Pomislio sam u sebi da bi mogla da me zove kako hoće samo da se tako smeši dok to radi.

Ruku pod ruku, išli smo ka njenim odajama i ja sam potpuno zaboravio na ceduljicu. Ali ne zadugo. Dok smo prolazili kroz vrt, iz jednog grma na mene su skočila dvojica tipova naoružanih noževima. Pre nego što sam počeo svesno da razmišljam, moje telo se izvilo, a ruke su zgrabile prvog napadača koji je bio u naletu i iskoristivši njegov zalet, odbacile ga dva tri metra dalje. Već sam se okrenuo ka drugom, bojim se suviše kasno da nije bilo Staše koja ga je saplela, skočila mu na leđa i onesvestila ga snažnim udarcem u potiljak. Onaj prvi za to vreme se pridigao i osmotrivši situaciju zbrisao.

Sve se završilo za tren. Par munjevitih i efektnih poteza. Ne znam da li me je više iznenadilo Stašino ili moje poznavanje borilačkih veština. Ona me pogleda i nekako braneći se zausti:

„Moj otac ne bi nikada...“

Prekinuo sam je smirujući njen strah.

„Znam ja to. Ništa ne brini. Nego slušaj, ako sad ovo prijavimo, bojim se da neće biti spavanja. Bolje da ćutimo pa da ostavimo onog što je poslao ove nesposobnjakoviće da se malo nervira i misli šta ćemo otkriti od ovog ovde“, pokazao sam na onesveščeno telo.

„Gde da ga odnesemo? Znam gde ćemo, a i ti ideš sa mnom. Bolje da ne spavaš tamo gde su te smestili.“

Sve u svemu, da prekratim priču, poneli smo tipa do Stašinih odaja, vezali mu ruke i noge i zaključali ga u plakar. Staša je otišla u svoju sobu, a mene je smestila u sobicu u koju je povremeno bežala kad su je davili. Njen lični kutak, kako je rekla. Kada sam ostao sam, nisam mogao a da malo ne promislim o proteklom danu i sumiram sve što se dogodilo.

Pojavio sam se u nepoznatoj zemlji sa potpunom amnezijom. Ipak da odmah nešto razjasnim. To ste već mogli da primetite iz dosadašnjeg toka priče. Jeste da nisam imao pojma o tome gde se nalazim i ko sam, ali sam imao sva saznanja jednog normalnog, i po meni natprosečno obrazovanog i nadasve inteligentnog čoveka sa početka dvadesetprvog veka. Što je još jedna zbunjujuća stvar, jer su moji domaćini očito bili na nekom srednjevekovnom nivou. Možda se sve iz poeme stvarno i dogodilo. Imao sam sasvim dobru predstavu o tome ko su te vođe sa zapada i kakve su to bombe parale nebo i otvarale zemlju i more.

Možda sam ja stvarno taj Mister Anderhil. Posle nekog vremena provedenog u carstvu nestao sam, a u procesu vraćanja u stvarni svet dogodila se greška pa se više ničeg ne sećam. Očito je da iz podsvesti izbacim povremeno iznenađenje koje upućuje na to da imam neke veze sa svim ovim. A možda to i nije bila greška. Možda je sve isplanirano i onaj čovečuljak je vezni igrač koji treba da me uputi u stvar.

#A možda je njegova baba bila vanzemaljac koja se jednog letnjeg prepodneva jako dosađivala i sve to zamesila je radi fazona, umesto da otputuje na Jupiter na letovanje. Čoveče...#

Moraću sa njim da porazgovaram. Ali kako sam ja to nestao, pa se opet vratio? Ne вреди da nagađam o tome. Jednostavno ima previše reči možda. Bolje da razmislim šta ću dalje da radim. Očito je da sam se upetljao do guše. Kao pile u kućine. Ipak ima i vedrih momenata. Za Stašino društvo вреди se upetljati u bilo šta. Ma teraću dalje, kako sam i krenuo, pa šta bude.

Još malo vremena utrošio sam na dalje razmišljanje, a onda sam odlučio da se više ne mučim, jer će me sigurno i sutra nešto iznenaditi s obzirom na to kakav je bio današnji dan. Mnogo je bolje da zaspim dok mislim o nečem lepom, rekao sam sebi i pomislio na Stašu.

Većanje ili

Kako je čudna priča uticala na cara i kako su donete sudbonosne odluke

Neću vas daviti detaljima oko ustajanja i doručka. Izuzev činjenice da smo napadača, po otvaranju plakara, zatekli mrtvog. Otrovao se nečim što je imao sakriveno u prstenu. Prsten je ostao otvoren, a njegovo lice iskrivljeno samrtnim grčem, pa zaključak nije bilo

teško izvesti. Da smo ga samo pretresli. Šta je tu je, verovatno nikad ne bi našli tako pažljivo sakriven otrov. Bar da smo mu ruke vezali iza leđa. Ali, nazad se ne može. Smrt mu nije ginula ni ovako ni onako, car mu sigurno ne bi poštedeo život. Dogovorili smo se da ništa ne govorimo o napadu dok ne vidimo kako će se razvijati situacija na većanju. Možda se neko otkrije?

Da pređemo onda na to famozno većanje. Pre početka, stigao sam samo da saznam da se odlučuje o ratu protiv zmajeva. Pokrenuti ga ili ne pitanje je sad? Sedeli smo za okruglim stolom, nas ukupno jedanaest ako ne računamo ludu koji je trčkao oko nas. Nego da prijavim prisutne. Svaki od krunisanih izgleda da je imao pravo na po jednog pratioca. Svi kraljevi vodili su svoje najstarije sinove, car je doveo Stašu, a papa je pored sebe imao nekog uštogljenog savetnika. Jedino sam ja bio bez pratnje. Ali ko zna, možda je luda moj pratilac.

Ranije sam vam opisao cara i papu, pa bih sada mogao da kažem ponešto i o kraljevima. Kralj od zapada bio je čovek u srednjim pedesetim. Više visok nego nizak, više mršav nego debeo. Ipak, ništa se na njemu nije posebno isticalo osim lica. Bilo je to mršavo i usko lice sa razmaknutim očima i povijenim nosom. Tanke usne sa nešto uvijenim krajevima. Zatim visoko čelo uokvireno dosta bujnom crnom kosom, prošaranom sa po kojom sedom. Ali, ne može se to lice dočarati navođenjem njegovih komponentata. Ono je bilo nešto mnogo više od njihovog zbira. Kao da je sa njim mogao da uradi sve što zamisli. Ne verujem da postoji neki izraz koji ovo lice ne bi moglo verno da oponaša. Sigurno je svakodnevno vežbao ispred ogledala. To lice, sigurno je dobrim delom zaslužno za njegovu uspešno uveravanje cara u prošlosti. Ali danas mu neće pomoći, ako se ja tu nešto pitam.

Kraljevi od juga i severa stalno su se držali zajedno pa ću ih i opisati odjednom. Obojica su bili carevi vršnjaci, što znači da su dobro zašli u sedamdesete. Obojica sedi sa brkovima i dugim bradama. Ali tu su prestajale sve njihove sličnosti. Prvi je bio visok i suv kao haringa, sav od kože i kostiju, a drugi oniži i prilično bucmast. Prvi sa večno ozbiljnim i skoro namrštenim licem, a drugi neprestano vedar i nasmejan. Prvi sa bujnom dugom sedom kosom, a drugi prilično proćelav. Sve u svemu pravi par.

Da malo prikažemo i princa od zapada jer će i on odigrati svoju ulogu u ovoj priči. Mlad, snažan i privlačan. Visok i crnokos, sa tankim crnim brkovima koji su mu pokrivali usne i donekle ublažavali oštre ali pravilne crte lica. Ipak, neki čudan okrutni izraz, koji je povremeno izbijao na površinu, kvario je opšti utisak. Ili je to u meni samo radila ljubomora.

Neću mnogo da opisujem ostale pratiocce, samo po reč o svakom. Sinovi kraljeva od juga i severa bili su ljudi koji su već zašli u ozbiljne godine i obojica su i po izgledu i po ponašanju podsećali na svoje očeve. Papin savetnik bio je mršav, bez ikakvog izraza na suvom ispijenom licu.

Kad smo već kod izraza lica, čak i pravi majstor kralj od zapada nije mogao da sakrije kratak nalet razočarenja praćen pogledom punim mržnje kojim me je okrznuo za trenutak prilikom ulaska u dvoranu. Očito napadač koji nam je pobegao nije imao hrabrosti da se vrati svom naredbodavcu. A ovaj se i pored toga što je, zbog ne dobijanja

vesti o uspešnoj akciji, slutio da nije sve prošlo kako treba, sve do sada ipak nadao. Još jednom sam ga razočarao. Samo da nastavim tako.

Kratko sevanje Stašinih očiju govorilo mi je da je i ona primetila privremeno kolebanje savršene maske kraljevog lica i sve shvatila. Bar znamo na čemu smo, iako ništa ne možemo da dokažemo.

Nego, da pređemo sada na sam sastanak. Neću da iznosim šta je ko govorio već samo da prepričam suštinu. Car je otvorio sastanak, ukratko izneo o čemu treba da se raspravlja i prepustio prisutnima mogućnost da se izjasne o temi.

Prvo je papa održao vatreni verski govor o pošasti zmajeva i o njihovom vredanju boga samim svojim postojanjem. Moćnim glasom velikog govornika pozivao je u sveti rat protiv te kuge. Videlo se čime je privukao tolike pristalice. Prosto je zračio dok je govorio. Odmah me je po tome asocirao na jedan lik iz istorije, izgleda sada samo meni znane. Iako fizički uopšte nisu ličili, povezivao ih je nastup i gestikulacija prilikom govora, kao i potpuno unošenje celog bića u materiju.

Zatim je kralj od zapada ponovio papine ideje u nešto blažoj verziji, ali sa potpuno istom porukom. Ovog puta nije se slušao efektan glas, već se gledalo lice u uvežbanim transformacijama. Od blagog izraza zabrinutog za opstanak carevine, do oštrog i nemilosrdnog pogleda koje optužuje zmajeve za sve. Kakvu bi tek opasnu spodobu dobili spajanjem kraljevog lica sa papinim glasom.

Kralj od juga izneo je svoje i mišljenje kralja od severa. Oni su bili za mir ukoliko se pouzdano ne utvrdi da su zmajevi preuzimali konkretne akcije protiv ljudi. Zar nije i sam Mister Anderhil govorio o tome da ne treba dirati nekog ko te prethodno nije napao. Pomenuvši moje ime malo se lecnuo, pa sam klimnuo glavom u znak da se slažem sa tom filozofijom.

Potom se za reč javila princeza i podržala zmajeve iznoseći činjenice o njihovom mirnom životu. Mnogo vremena provodila je posmatrajući ih iz daljine i nikad nisu ništa preduzeli protiv nje. Oni ne napadaju nikoga osim onoga što im je neophodno za ishranu, a to radimo i mi. Gledajući je kako govori, znao sam na čijoj sam strani. Iako o zmajevima nisam znao baš ništa, oni protiv njih bili su mi dovoljno antipatični, a princeza nasuprot tome sasvim iskrena u svojoj podršci, da nisam sumnjao u to, da ni kad ih bolje upoznam neću promeniti mišljenje. Niko se više nije javljao za reč i car me je upitao da li hoću nešto da dodam. Učtivo sam se zahvalio i objasnio da iz razloga što ne poznajem zmajeve ne mogu da sudim o njima, ali da podržavam stav da ne treba napadati one koji ti nisu potvrđeni neprijatelji. Iako sam već odabrao stranu, nešto mi je govorilo da ne smem uticati na ovu odluku. To je njihov život.

Car je zatim pozvao prisutne da glasaju. Glasalo se redom i za rat se skupilo četiri glasa, već znate kojih, a protiv rata samo jedan, Stašin. Kraljevi od juga i severa, kao i njihovi sinovi, izjavili su da će svoje glasove dati onoj strani za koju bude glasao i car, a ja sam se uzdržao iz već pomenutih razloga. Znači potvrdila se ona narodna da je careva uvek poslednja.

Ustao je i preletevši pogledom po prisutnima rekao da zna da se možda neće svi složiti sa njim, ali da on pre svake važne odluke jednostavno mora da sasluša i ludin savet.

„Nekad sam ga poslušao“, govorio je, „a nekad nisam, ali uvek je imao nešto mudro da kaže. Neka tako bude i sada.“

Rekavši to sede i pozove ludu da se izjasni, samo odmahnuvši rukom na papin pokušaj ubacivanja. Luda priđe stolu i reče:

„Ovog puta care, ne mogu ti dati direktan savet, ali ako imaš strpljenja da me saslušajš ispričaću ti jednu priču pa ti onda presudi. To je jedna od izmišljenih poučnih priča koje je Mister Anderhil pričao u davninama pored logorske vatre, tako da je on verovatno zna, ali mislim da je niko od ostalih ne zna jer se veoma retko priča.“

Na te reči papa i kralj od zapada graknuli su kako je to čisto gubljenje vremena ali car je presekao svaku dalju diskusiju.

„Pričaj ludo. O mom nedostatku strpljenja brini kada kreneš da lupetaš gluposti“, rekao je.

Ovde ću vam navesti kompletnu priču onako kako sam je zapamtio. Luda je počeo sa par rečenica pripreme.

„Pričam ovu priču istim rečima kojima se ona prenosi sa kolena na koleno i po verovanju istim rečima kojima ju je pričao i Mister Anderhil. Zbog toga nemojte zameriti kad budem govorio neke stvari za koje znate da ih nisam mogao smisliti, pa čak ni razumeti najbolje, jer samo prenosim reči Mister Anderhila.“

#Pazi sad ovamo. Kandidat priča priču koju je pronašao u starim ljudskim predanjima a u njoj Mister Anderhil priča priču o svojim dogodovštinama u kojima luda priča priču koju je Mister Anderhil nekad pričao kraj logorske vatre. Ko razume shvatiće. Pa vi posle kažite da je autor normalan...#

„Ceo događaj je izmišljen i odvija se na planeti Zemlji u neko drugo i davno vreme, nama potpuno nepoznato, a priča se zove:“

Nešto me vuče

Bila jednom jedna zemlja.

Morao sam da počnem ovako. Još kao mali dok su mi čitali bajke uživao sam u takvom početku.

Dakle, bila jednom jedna zemlja. Jedna pesnikinja je za nju rekla 'zemlja seljaka na brdovitom Balkanu'. U stvari, rekla je to za jednu drugu malo veću zemlju, a ova zemlja iz priče je u stvari njen podskup... Ma nema veze.

Dakle sve to, od početka pa skoro do kraja, dogodilo se u toj čuvenoj zemlji seljaka sa brdovitog Balkana, koja je sada sve pre nego zemlja seljaka. Neki misle da je to možda pre zemlja 'seljaka'. Daleko bilo. Nego da krenemo više od početka.

A na samom početku, u toj zemlji, imamo Tihomira. Nemojte odmah da zamislite visokog, plavog princa, lepog, hrabrog, snažnog i pametnog, koji u slobodno vreme ubija zločesta čudovišta i spasava princeze. Ovaj prikan je, moglo bi se reći, običan mladić koji je samo čudnom igrom slučaja postao junak priče. U neku drugu verovatno ga ne bi ni primili. Da budem iskren i kod mene se ubacio preko veze. Kod nas mora tako.

Da ga ukratko opišem. Znači, zove se Tihomir, kao što sam već rekao, a prezime mu se, kao i svim ostalim ličnostima iz priče, izgubilo negde između suprotnosti koje su osnovne odlike života u njegovoj zemlji. Nije bogat, nije preterano hrabar, ili bar nije imao prilike da se pokaže, nije ni neko oličenje lepote. O pameti da ne govorimo. Nije lepo. Ni previše visok, ali svakako ne nizak, ni mršav, a ni debeo. Nekako je mnogo lakše opisivati ga navođenjem onoga što nije. Potpuno neprimetan. Ako već treba da imate neku njegovu sliku u glavi, onda vam je nešto najbliže njemu Tim Rot u ulozi portira u filmu Četiri sobe.

Živi sam u malom stanu koji mu je ostao nakon rane smrti roditelja. Zaposlen, ali dosta povučen, pa na poslu i nema nekih prijatelja. Sa komšijama se ne druži. Već ste pogodili da nema ni devojku. Ovo poslednje bi rado promenio, ali nema hrabrosti da priđe svojoj lepuškastoj kolegini Snješki i uradi nešto konkretno. Više je nekako posmatra iz daleka i potajno mašta o njoj.

Ajde Tihomira ste i progutali, ali sad vam poturam i tamo neku Snješku. Kakva su to sad pomalo inostrana imena? E pa i Snješka je u priču ušla preko veze. Kad sam bio na odsluženju vojnog roka u jednom delu svoje bivše domovine koji je sada inostranstvo, upoznao sam Tihomira, momka iz jednog drugog dela bivše domovine, koji je sada takođe inostranstvo, koji je dok je bio u vojsci maštao o ženskoj osobi za koju nije baš bio siguran da mu je devojka, a koja se zvala Snješka. Još tada sam mu obećao da ću junaku u svojoj prvoj priči dati ime po njemu, a da ću da se ne bi osećao usamljen da provučem i Snješku. I eto sada ih imate u priči hteli vi to ili ne. U svakom slučaju u ovoj priči nisu stranci i poreklo im je provereno, pa zbog sumnjivih imena, barem za sada, nemaju problema.

Ali, ja sam se toliko raspričao a priču nisam ni počeo. Što ne vičete da prestanem. Ovo isto stalno kažem i studentima i đacima kada prefuram sa trajanjem časa. Nikako da poslušaju. Oni bar imaju priliku, za razliku od vas. Vama mogu da radim šta hoću. Jeste da postoji opasnost da zaspite pre vremena ali to mogu da sprečim ubacivanjem nečeg zanimljivijeg. Što upravo sledi.

#Vidi ti ovog Mistera, pre nego što je izgubio pamćenje je kao bio profesor. Sad mi je jasno zašto toliko gnjavi i skače sa teme na temu. Bolje da lepo predaje to što već predaje i mane se pričanja priča. Nek to ostavi nama autorima...#

Jednog dana Snješka, koja i nije bila sasvim ravnodušna prema Tihomiru, bog bi ga znao zbog čega, odlučila je da preuzme stvar u svoje ruke. Jeste da to nije baš po savetima njene mame, ali sada je drugo vreme i muškarci nisu više ono što su nekad bili. A bogami

ni devojke. Pride ti ona tako Tihomiru i počne da objašnjava kako je nasledila tetkinu garsonjeru i da je upravo sada sređuje, a pošto je ona samo nejak a devojka, mogao bi jedan snažni muškarac, sa naglaskom na snažni, da svrati u subotu prepodne i da joj malo pomogne.

Sad mi fali malo multimedije pa da vam, umesto što sam samo ispričao šta je rekla, prikazem to u slici i tonu. Na toj sceni pozavidela bi joj i jedna Merilin Monro. Još da je bila plavuša. Šta je drugo preostalo Tihomiru, nego da samo zbunjeno klima glavom i mucajući pristane na sve. Nije da je on imao nešto protiv, nego jednostavno nije mogao da se sabere i prozbori koju smislenu. Kako bilo da bilo, kontakt je uspostavljen, varnica je kresnula i nakon toga ništa se više nije moglo promeniti. Kao što je rekao jedan čuveni pisac, Anuška je već prolila svoje suncokretovo ulje. Ali da prekinem ove napade vidovitosti i pređem odmah na tu sudbonosnu subotu.

#Sad je kao i duhovit. Samo nešto ne čujem da se neko smeje...#

Radili su Snješka i Tihomir celo prepodne, poletno i marljivo, premeštali, skupljali stvari koje su za bacanje i sve ostalo što treba da se radi kad se priprema stan za uselenje, a on pun starudija sa kojima ne znaš šta ćeš. Pored svega tu se našla i jedna prastara polica puna knjiga koje su bile toliko prašnjave da su izgledale starije i od same police. Snješka je posle raznih varijanti, iako s teškom mukom, shvatila da za tu policu, pored njenih stvari, u tako malom stanu jednostavno nema mesta. Verovatno je još teže bilo Tihomiru koji je njene varijante prostornog rasporeda nameštaja isprobavao u praksi. A šta da radi sa tolikim knjigama? Ne, njih ne može da baci. Moraće da ih podeli prijateljima i rođacima, a za sebe će zadržati samo nekoliko. Kad je već spomenula poklanjanje setila se, kao što je i red, da ponudi i Tihomiru da izabere koju.

Ako je u Tihomirovom životu postojalo nešto što je izbijalo iz opšteg utiska prosečnosti, to je bila njegova ljubav prema knjigama. Jednostavno ih je obožavao, i to naročito te stare kojima treba pažljivo okretati stranice i oduvati prašinu sa njih pre nego što počnete da ih čitate. Najradije bi odneo celu policu, ali kao učtiv momak zaustavio se na broju tri. I tada, kad se već skoro okrenuo, jedna knjiga kao da je zaiskrila, nekako neodoljivo, iako je razlog verovatno bio samo odbijanje sunčevih zraka, i njegova ruka sama je krenula privučena nekom nevidljivom silom i dodala je već izabranim primercima.

E sad, šta se sve još dogodilo tog dana, kao i sutradan, jer je pao dogovor za nastavak druženja, to možete samo da odsanjate. Ili da gledate na nekom filmu odgovarajućeg žanra iznajmljenim u videoteci. Mogu i da vam ispričam, ali neću. Prvo, ovo je ipak samo kratka priča, a tek smo malo odmakli od početka, a drugo ipak sam ja jedan profesor. Ne mogu valjda ja, prosvetni radnik, da kvarim omladinu golicavim pričama. Svako od vas neka izmašta sopstvenu varijantu.

Priča se nastavlja i neće se više tako lako prekidati. U nedelju uveče kad je Tihomir stigao u svoj stan, nemajući šta drugo da radi, rešio je da malo detaljnije pregleda knjige koje je dobio. Gledajući korice i naslove odabrao je jedan prilično neugledan roman od pisca njemu potpuno nepoznatog. Pored nekog posebnog odsjaja koji se širio sa korica, pažnju mu je privukao i naslov koji je glasio „Novosadski kriminalac“. Šta li to pišu o njegovom gradu? Otvorio je knjigu i video da je praktično tek odštampana, iako je bila pohabana i iskrzana i delovala staro kao i ostale. Kroz mozak mu je proletelo nekoliko pitanja tipa -

otkud tako nova knjiga na onoj staroj polici, zašto knjiga izgleda tako staro - za koja nije mogao da smisli nijedan pametan odgovor, pa je umesto da oko njih lupa glavu počeo sa čitanjem.

Govorilo se o momku, raspuštenom buntovniku, koji je ušao u loše društvo i postepeno se uključivao u kriminal. Znao kako to ide. Neki sitni i naizgled nevažni izlivi neposlušnosti, neshvatanje od strane okoline i želja sa samodokazivanjem dovode do katastrofe. Prvo malo pića i po koja tučnjava, a posle sve gore i gore. Radnja ga je zanela i nije ni primetio kako vreme prolazi. Kad se prenuo, bilo je već prilično kasno. Iako nije osećao umor, odlučio je da prekine sa čitanjem da bi spavao. Ipak sutra treba rano da se ustaje.

A sutra, na poslu, nikako nije mogao da se skoncentriše na rad. Nije prestajao da razmišlja o knjizi. Šta je to što ga u njoj toliko privlači? Teško da bi mogao da kaže da je nešto posebno interesantna. Ni stil pisanja nije ništa naročito. Ali sinoć dok ju je čitao neka čarolija držala ga je prikovanog za njene stranice. Jedva se otrgao radi spavanja. A i sada je osećao neku čudnu želju da ustane i otrči kući da bi nastavio sa čitanjem. Kao da ga neka magična sila vuče prema knjizi. Otkaćena stvar.

Onda je na scenu stupila Snješka. Sva ozarena, lepršava, čedna ali istovremeno zavodljiva. Prava koketa. Prosto je procvrkutala predlog da se popodne sastanu i prošetaju malo po gradu, možda i svrate malo do nje, ili do njega, da joj pokaže stan. Njene oči mazno su ga gledale i trepćući iščekivale odgovor. Za trenutak, bio je rastopljen njenim nastupom. Kao i prvi put. Sada je već manje blenuo, ali je i dalje pomalo blesavo klimao glavom, a oči i usta su krenule da oblikuju osmeh čiste i iskrene radosti, kada je sve presekla oštra nelagodnost, gotovo bol. Ponovo ga je šćepala ona neopipljiva ali nezadrživa moć knjige i lice mu se ukrutilo a oči namrštile. Snješkina čarolija bila je razbijena i on je surovim glasom odbio njen predlog sa izgovorom da mu nešto nije dobro, a da ima i nekog neodložnog posla. Samo je začutala i sa nevericom ga gledala a on se, ne dozvoljavajući joj da se pribere, brzo okrenuo i odmaglio iz kancelarije.

A bilo mu je tako lepo sa njom, mislio je kasnije i vrteo kroz glavu scene u kojima je Snješka imala glavnu ulogu. Snješka mu prilazi. Snješka se smeška. Snješka mu sva unezverena govori šta gde da premesti. I još neke o kojima nije lepo pričati. I gotovo da se osmeh vratio na njegove usne. Ipak, ništa od toga. Čini koje je na njega bacila knjiga bile su neraskidive. Jedino što je njegov mozak mogao da generiše, bilu su kratke i precizne komande.

Danas moram da završim čitanje. Snješku ću videti sutra. Ima vremena za izlaske.

Do kraja radnog vremena, sedeo je kao na iglama. Samo je režao na sve primedbe kolega. Nekako je ipak dočekao i taj trenutak. Istrčao je iz kancelarije i nije se zaustavio sve do ulaznih vrata svog stana. Na brzinu je pripremio sendvič, jer nikako nije mogao da troši vreme na normalan obrok, a zatim žvaćući ga navalio na čitanje.

Što je radnja knjige više odmicala glavni lik sve je više i više tonuo u razne zločine, a Tihomir je postajao sve uzbuđeniji. Grčevito je stezao knjigu i grozničavo okretao stranice, a kako se bližio vrhunac zapleta čitao je sve brže i brže.

Junak iz knjige upravo je dovukao u obližnji šumarak, i počeo da bije, jadnička koji je dugovao pare lokalnom moćniku, kad je primetio da ga iz grmlja neko posmatra. Dvoje mladih prekinuto u svojim zagrljajima zabezegnuto je posmatralo scenu. Odgurnuo je izubijanog čoveka i počeo da im prilazi. Bez žurbe. Mladić je odmah, kao što je i red, otrčao, podigao položeni motocikl, uzjahao ga i odjezdio u noć uz prodorno turiranje, a devojka je kao ukopana stajala i zurila u napadača. Njega mladić uopšte ne interesuje. Na celom svetu sada postoji samo ona.

Kraj stranice za trenutak je prekinuo Tihomira. Shvatio je da sav drhti. Neki čudan strah ga je obuzeo i opominjao da bi trebalo da prekine čitanje, ali ruka je i protiv njegove volje, iako podrhtavajući, okrenula sledeću stranicu.

Devojka se povukla korak dva, a zatim zastala udarivši leđima u drvo, što je on iskoristio da joj priđe sasvim blizu. Gledali su se netremice. Kao omađijani. Tišina je pritiskala poput kišnog oblaka. I kao što iz teških oblaka zasvetli munja koja para nebo, praćena pucnjem groma, i slapovi kiše zaliju zemlju prekidajući muk, tako i ovu neizdrživu napetost nešto uskoro mora da okonča. Mali, ali presudan pokret.

Posegnuo je rukom ka njoj i čarolija se prekinula. Kao da je sve eksplodiralo. Bacila se u pokušaju da pobegne uz histerično vrištanje, ali čvrste ruke su je zaustavile. Nije prestajala sa otimanjem, a ni sa vrištanjem. Udarala ga je i rukama i nogama, ali to kao da mu nije smetalo. Samo to prokletu vrištanje koje probija uši i kida mozak. Ono mora da prestane. Zahvat rukama sa ramena se premestio na vrat i čelični stisak prstiju ju je učutkao. Naglim trzajima pokušala je da ga raskine. Ništa od toga. Nepotreban i uzaludan napor. Oči su joj se sve više širile dok je bezuspešno pokušavala da dođe do vazduha. Stisak je sve jači, a lice modrije. Ruke joj se bespomoćno spuštaju, noge gube oslonac. Na kraju samo slabašno krkljanje i glava polako klone. Ubica je ispušta i njeno beživotno telo klizi ka zemlji.

Tihomiru je momentalno laknulo. Kao da mu je neko skinuo ogromni teret sa leđa. Nema više unezverenosti. Nema pritiska. Odložio je knjigu, otišao po čašu vode i vratio se da nastavi sa čitanjem. Sada je to čista inercija. Knjiga se bliži kraju, a policija steže обруč oko zločinca. Njega to više uopšte ne interesuje. Misli mu lutaju i tek ih tanka nit povezuje sa radnjom. Ipak nekako dotetura do kraja. Mozak mu je konačno slobodan. Šta se to dogodilo sa njim? Zašto je bio tako uzbuđen dok je čitao? Odgovora nema.

Posle kratkog rasterećenja, prethodni psihički napor uzima svoj danak. Umor mu nezadrživo sputava misli. Samo još jedna opstaje, vedra i skakutava. Snješka. Sutra, čim stigne na posao, ima da joj se izvini. Da padne na kolena ako treba. Ali sada može samo da spava.

Budi se uz krik. Oči su mu unezverene i grozničave a sa čela mu lije znoj. Još par sekundi nije svestan šta se događa. Zatim se polako smiruje.

Dobro je, bio je to samo san. Sada sam budan i sve je u redu.

A da li je? Jer, koliko je samo užasan bio taj san. A pritom surovo realan. Oživljeno ubistvo iz knjige. Imaginarni likovi dobili su stvarna tela. I lica koja iskazuju emocije i otkrivaju identitet. Ubica je naravno on. Njegovi prsti su ti koji stežu krhki ženski vrat.

On je taj koji mrzi njen izbezumljeni pogled i vrisak koji cepa nerve. I zaustaviće ga zauvek.

#Moron nije rekao da žensko lice nije Snješkino. Uzalud ste se ponadali...#

Do kraja noći, na sve načine pokušavao je da izbacii ove surove scene iz glave. Bez uspeha.

Posle desetak dana Tihomir više nije ličio na sebe. Nema u njemu ni trunke vedrine. Nema osmeha. Samo sumorna senka. Kolege su ga izbegavale, a Snješka je ljutito okretala glavu svaki put kad bi prošla pored njega. Ali, šta on tu može da promeni? I noću i danju kroz mozak mu prolazi samo jedna slika. On davi tu prokletu devojkju. Uništava njen vrisak. Kako čovek da misli na ljubav kad je jedino što vidi izbezumljeno i zgrčeno lice. A ljubav nije jedino za šta više nema ni snage ni interesovanja. Jeo je tek da preživi, spavao još manje i prosto se pretvarao u zombija. Jedva se nekako vukao kroz dane, posao, kuća pa opet ispočetka.

#Zombija? Možda će ovo da postane zombi priča? Kada smo već kod toga ima jedna super zombi priča od Dena Simonsa sa učiteljicom i pomalo čudnim đacima. Od ove je sigurno bolja...#

Ali, nemojte misliti da se on lako pomirio sa tim stanjem. Već posle drugog dana bio je kod lekara, kome je opisao strašne more. Ovaj mu je prepisao lekove za smirenje i dao dva dana bolovanja. Sve je to zbog premora i nedostatka sna. Treba samo više spavati, više se odmarati. Tihomir je popio lekove. Nije išao na posao dva dana i odmarao se što je više mogao. Ali spavao nije. A ni odmor mu nije pomogao.

Još jedno veče. Priprema za još jednu dugu i surovu noć. Čeka ga još jedno buđenje uz krike. Krike koje ispušta iz očajja. I nemoći da prihvati istinu. Dok u snu prilazi devojkci, on uživa. Naslađuje se njenim izbečenim očima prepunim straha. Obožava njenu nemoć da se pokrene. I onda je prokletnica morala da se otima. Morala je da vrišti. Mrzi je zbog toga. Mrzi je do ludila. I ugušiće taj njen krik, uništiće samu ideju o njemu, umiriće je potpuno. Možda on stvarno luđi. Trebalo bi da opet ode kod lekara i insistira na uputu za psihijatra.

Prva stvar u ponedeljak. Prva i jedina. A sada treba pregurati vikend. Da počnem sa ovom noći.

Sutradan, subota, prepodne vedro i sunčano. Tihomir šeta po gradu da bi se koliko toliko opustio, a tada grom iz vedra neba. Devojkja iz knjige je ispred njega. U stvari otelotvorenje devojkje iz knjige. Devojkja iz njegovih noćnih mora. Isto lice, kosa, iste oči. Isti krhki vrat. Nije mogao da poveruje u to. Ona je stvarna. Mora malo bolje da je pogleda. Mora da se uveri. Pratio ju je što je neprimetnije mogao, krišom je posmatrao i kako je odmicao, tako je u njemu sazrevala sigurnost da je nemoguće u stvari istina. Znao je bez ikakve dileme. To je ona. Ona i nijedna druga. Nastavio je sa praćenjem sve dok nije ušla u jednu od zgrada stambenog naselja u koje su u međuvremenu zašli. Dalje više ne može. Sa nekoliko brzih misli utvrdio je činjenično stanje.

Subota, vreme ručka. Nosi pune kese. Sigurno se vraća iz pazara. Stigla je kući. Sad sigurno neće izlaziti neko vreme. Džabe čekam.

Iako sasvim siguran u izvedeni zaključak, on i dalje stoji ispred zgrade. Ne može tako lako da se odvoji od nje. Ona je tu unutra. Jedino to je važno. Tek kasnije primećuje čudne poglede prolaznika i shvata da već više od sat vremena stoji nepomično ispred ulaza i blene u njega. Pokušava da razbistri misli.

Stajati ovde prilično je glupo. Moram natenane da razmislim o svemu. Kod kuće ću odlučiti šta dalje.

A do odluke nije stigao tako lako. Celo poslepodne, proveo je u fotelji razmišljajući. Sa jedne strane razum koji mu je sugerisao da se okane svega i počne ozbiljnije da se leči, a sa druge nešto nedefinisano što mu nije dozvoljavalo da je zaboravi. On jednostavno mora da sazna sve o njoj. Kako to obično biva u takvim duelima, i ovoga puta, razum je na kraju izvukao deblji kraj. Ratni plan je skovan. Za početak, još malo će da je prati, oprezno i neprimetno.

Kad je jednom prelomio i doneo odluku, osećao se neuporedivo bolje. Ne mora više da razbija glavu. Slobodan je. Posle toliko vremena prvi put jede sa uživanjem, a pre spavanja čak uspeva i da se nasmeje gledajući televizor. A na kraju potpuni trijumf. On spava. Mirno i bez snova.

Cik zore. Sunce je tek za milimetar odmaklo od horizonta, a on je već sedeo u zasedi ispred njene zgrade, rešen da je čeka dok se ne pojavi.

Dočekaću je makar čekao i ceo dan.

Nije mu trebalo toliko dugo. I ona je izgleda ranoranilac. Lakim korakom uputila se prema centru. Pratio ju je sa odstojanja. Videlo se da je krenula u šetnju, jer je hodala lagano, bez nekog određenog cilja, sa povremenim zastajanjem radi razgledanja izloga. U početku potpuno ležerna, ali malo po malo kao da ju je obuzela neka rastrzanost. Nagli okreti, iznenadna menjanja smeru.

Da li se ona to osvrće? Da li je moguće da me je primetila? Možda treba da odustanem? Ili da joj priđem?

Tihomirovu neodlučnost, raspršila je iznenadnim ubrzavanjem. Baš prema izlazu iz glavne ulice. Bez zastajanja i osvrtanja. Ostalo mu je samo da i on ispruži korak i nastavi sa praćenjem. Dva, tri minuta oštrog tempa, i iznenada je znao kuda se to uputila. Pravo prema šumarku iz scene ubistva. Bio je to prevelik šok da bi nastavio bez zastajanja. Ponovo dileme. Ali i brzo razrešenje.

Moram dalje. Da raščistim stvar jednom za svagda.

Samo kratak zastoj, ali dovoljan da ga devojka još jednom iznenadi. Pogledao je u smeru njenog dotadašnjeg kretanja, ali tamo je nije bilo. Magija...

Nema je. Kako je tako brzo nestala sa vidika? Kao da je bila samo priviđenje. Ma sigurno je negde skrenula dok sam razmišljao. Izgleda da ipak nije krenula prema šumarku.

Po inerciji, nastavio je da hoda u istom smeru i za desetak minuta stigao. Nikog živog u okolini. Ipak, nije mogao tek tako da odustane. Počeo je da šeta po obodu šumarka i tako kružio okolo petnaestak minuta. Kad je već pomislio kako je krajnje vreme da prekine sa tom šaradom, primetio je neko pomeranje u grmlju. Ona je. Izašla je iz grmlja i pogledala ga. Pravo u oči. Gledali su se ne pomerajući se par sekundi, a onda se okrenula i zamakla u gustiš. Bez razmišljanja krenuo je za njom. Zašao je u žbunje ali nije je odmah primetio, pa je nastavio da se probija u istom smeru. Tada ju je ugledao kako stoji naslonjena na drvo sa rukama iza leđa.

To je to, pomislio je skoro naglas, sada ću je udaviti.

Ovako iznenadna odluka prenela ga je za trenutak ili dva, ali neka nevidljiva ruka vukla ga je prema njoj i on je koračao dalje grčeci prste na šakama zamišljajući smrtonosni stisak. Prišao je već blizu, kad je shvatio da nešto nije u redu. Nešto je nedostajalo. Nije se osećao snažno i moćno kao u snu. Da, falio je strah. U njenim očima nije bilo straha. Samo neka čudna rešenost i napetost. Još jedan korak, skoro da se okrenuo i otrčao nazad, kad se ona pokrenula i brzim pokretom ruku izvukla sekiru skrivenu iza leđa. Totalno iznenađenje ga je ukopalo u mestu, što je ona iskoristila da mu elegantnim zamahom zabije sečivo u glavu. Smrt je bila trenutna.

Stajala je ukočeno pored drveta, sekira joj je iskliznula iz ruku, a osećaj lakoće koji ju je obuzeo dok je oštrica prodirala u njegovu glavu, polako je nestajao i ona je shvatila da kraj nje leži mrtvo telo. Morala je da ode odatle što pre, da više ne gleda to lice koje je već noćima proganja. Znala je da samo treba da otrči i da ga nikad više neće videti. Ni na javi ni u snu.

Naglo se pokrenula, preskočila leš i potrčala, izašla na malu čistinu, a onda iznenađena onim što je videla, stala. Bez reči zurila je ispred sebe. Njenu zbunjenost, kao uostalom i sva druga osećanja, zauvek je prekinula strela koja joj je probola grlo. Ne stigavši ni da krikne, srušila se na zemlju. Strelac je prišao do tela, klekao na zemlju, trenutak ili dva nemo posmatrao to proketo lice koje ga je tokom mnogih neprospavanih noći mučilo, a onda počeo da histerično vrišti i stisnutim šakama udara mrtvu ženu po grudima.

Sada sigurno mislite da sam preterao. Ma ovo je previše i za jednog profesora. I kakav je to kraj priče? Svi se poubijaju bez razloga, čak i junak umire. Pre nego što me osudite sačekajte još malo. Jer, ovo još uvek nije kraj. Drugi deo priče, ovaj put mnogo kraći obećavam, odvija se na jednoj drugoj planeti, zvanj Devon, u jednoj drugoj galaksiji, daleko, daleko od Zemlje, gde se ljudi, to jest Devonci, zabavljaju nekim drugim stvarima.

Ostao je samo jedan problem. Meni je sada već dosadilo da pričam. Profesor, a dosadilo mu da priča, mislite vi s nevericom. Ipak, to je fakat. Sigurno mi se osušilo grlo. Profesionalna deformacija. Lepo mi je doktor rekao da ne smem previše da pričam u jednom cugu. Uostalom to se vas i ne tiče. Bolje je da ja samo postavim scenu, kažem vam ko se pojavljuje, a oni će već sami da se snađu i ispričaju priču umesto mene.

Dakle, ovako. U jednoj prostoriji sede četiri Devonca još uvek uzbuđeni zbog nečega što su do malopre gledali na ekranu, dok peti stoji sa strane i zadovoljno trlja devonski ekvivalent ljudskim šakama. Taj zadovoljni zove se Kzdoir, a od ostale četvorice bitan nam je samo jedan koji se zove Vilks, dok su ostali obični statisti. O ovim imenima nemam ništa posebno da kažem. Nadam se samo, da zvuče dovoljno vanzemaljski. To je to. Meni sad ostaje samo da kažem onu čuvenu rediteljsku - akcija!

Vilks: Neverovatno. Malo je reći neverovatno. Fantastično. Najbolja stvar koju sam video od kada smo počeli sa sastancima. Gde si saznao za te Zemljane? Otkud ti ideja za nešto tako genijalno? Knjige koje navode na ubistvo. Nikad za to nisam čuo.

Kzdoir: Mnogo pitanja odjednom. Pre nego što vam sve potanko objasnim, samo da napomenem da ste gledali isečke iz materijala koji je sniman direktno na Zemlji, i to bez znanja aktera. Potrudio sam se da izaberem i prikažem vam najinteresantnije sekvence. A sad da pređem na objašnjavanje. Sve je počelo kada sam sreo tog Kubaksijanca.

Vilks: Kubaksijanac?! Prokleti da su. Misle da ako su došli na našu planetu i prikazali nekoliko trikova, imaju pravo da se mešaju sa nama. I taj njihov stav. Kao da su pokorili ceo univerzum. Mnogo si me razočarao Kzdoir, nisam očekivao da se i ti prodaš za neke sitnice. Puke tričarije.

Kzdoir: Čekajte malo. Polako. Ovaj Kubaksijanac nije poput ostalih. Sušta suprotnost. Uopšte se nije ponašao nadmeno kao što je njihov običaj. Nije se nametao i hvalio. Čak je meni prepustio potpunu inicijativu u pripremanju zabave. A morate priznati da ti trikovi i nisu za bacanje. Ne zaboravite da je sve što ste upravo gledali snimljeno uživo na drugoj planeti, a da ti Zemljani o tome nisu imali pojma. Ni ja ne shvatam kako radi i gde je bila sva ta tehnika koja je to snimila. A tek one knjige, i kako ih je preneo na Zemlju tačno tamo gde sam ja zamislio. Morate priznati da je ta tehnika izvan našeg poimanja.

Nego da počnem ispočetka. Znao sam da mi se bliži red da pripremam zabavu, a nikako da dobijem pravu ideju. Ništa pametno na vidiku. A nipošto nisam hteo da upadnem u kliše u kojem se poslednje vreme batrgamo. Hteo sam nešto grandiozno. I onda sam sreo njega. Normalno, i ja sam u početku bio odbojan i nepoverljiv, ali ubrzo sam shvatio da je to potpuno neopravdano. Dakle, Kubi je čuo za naše zabave i jako mu se svidela ta ideja, pa je hteo i on da učestvuje na neki način. Pošto je znao da ga nikad ne bi prihvatili kao ravnopravnog člana predložio mi je samu ideju za zabavu, stavio mi na raspolaganje odgovarajuću tehniku, a ostalo prepustio meni.

A tu sam ja došao do izražaja. Genije na delu. Slušajte samo. Naravno, trebalo je sve izvesti potpuno neprimetno. Zato sam izabrao beznačajnu državu u kojoj su trenutno politička previranja, osećaju se tegobe tranzicije i još gomila drugih problema. Pa onda grad, ni previše velik, ali ni mali pa da ta ubistva ispadnu jako čudna. Ovako, to će za njihove vlasti ostati samo

ubistva zbog iznenadnog napada ludila. Ili obračun lokalnih bandi. Ili možda organizovana međunarodna zavera. Ionako, svako malo pa neko bude koknut. Ni prvi ni poslednji nerešeni slučaj. Javnost ima i većih briga od toga. Koliko sam se tek namučio da nađem odgovarajuće likove. Da samo znate kako sam uživao dok sam sve pripremao. A vrhunac sam doživeo kad sam video vaša zabezegnuta lica na kraju projekcije. To je siguran znak da sam u potpunosti uspeo.

#Mora da je i ovaj neki profesor...#

Scena druga. Posle još malo ćaskanja društvo počinje da se razilazi. Vilks i Kzdoir krenuli su zajedno, jer žive u istom kraju. Započinje razgovor.

Kzdoir: Kako ćete se tek iznenaditi kada sledeći put dođe moj red za pripremanje zabave. Neću mnogo da ti pričam o tome da ne pokvarim iznenađenje, ali reći ću ti ovoliko. Mi sami bićemo učesnici.

Vilks: Stvarno? Jedva čekam. Biće to nešto potpuno novo. Opet Kubaksijanac, pretpostavljam?

Kzdoir: Naravno. Ovaj put, dao mi je samo materijal koji treba da pregledam i iz njega samostalno izvučem ideju. Već sam počeo sa proučavanjem. Jednostavno je fantastičan, mada sam tek na početku. Odmah sam se neverovatno zagrejao za njega i mogu ti reći da i sada osećam kao da me nešto vuče prema kući da nastavim sa proučavanjem. Jedva čekam da stignem.

Razgovor zamire, a Vilks u sebi pomisli kako je taj pomalo divlji i strastveni pogled, kao i želja za novim saznanjima, prilično čudna za Kzdoira. Nastavljaju put i uskoro stižu do svojih kuća i rastaju se. Zavesa pada. Aplauz?

U pravu ste. Sada je stvarno kraj ove priče, a mene kao da nešto vuče da prekinem sa ovim izmišljotinama i legnem da spavam.

#Konačno kraj. A možda sam ja samo ljubomorani...#

Luda je začutao i za momenat, u sali je vladao potpuni tajac. Stvarno je uspeo da ostavi utisak. Samo smo ga zgranuto gledali. Sva sreća da su svi bili totalno iznenađeni, pa nisu primetili da sam i ja u istom timu. Ja bih kao autor trebao da znam priču, a ne da na kraju blenem kao tele. Ipak sam se pribrao za nijansu pre ostalih.

Čak i papa dovoljno dugo nije mogao da skine, moglo bi se reći zadivljeni izraz sa lica, iako je iz sve snage pokušavao da nađe nešto čime bi napao ludu i njegovu priču. Kralj od zapada zamalo je i pokušao, ali ga je papa zaustavio, uvidevši besmislenost uplitanja. Ostalo je samo da sačekamo na carevu reakciju. On je zamišljeno gledao ispred sebe, kao da razmišlja o nečem veoma važnom. U stvari i jeste. Na kraju, ipak je podigao pogled i počeo:

„Ludo, ovog puta stvarno si me iznenadio. Moram ti reći da mi posle ovakve priče preostaje samo jedna odluka. Pre toga sam skoro podlegao uveravanjima, a pre svega, bio sam zabrinut za carevinu. Ko zna šta smišljaju ti zmajevi? Činilo se sigurnije udariti. Tvoja priča je prilično udaljena od stvarne teme ali jasno pokazuje šta sve može da se dogodi onom ko bez razmišljanja pokuša da uništava druge. Dakle rata neće biti. Barem ne odmah. Ne smemo se upustiti u napad bez ikakvog znanja o zmajevima. Ko zna šta može da nas dočeka? Isto tako ne može se tek tako zaboraviti na zmajeve i ostaviti da stvari teku svojim tokom. Moramo nešto da preduzmemo. Ima li neko predlog?“

Opet tišina. Najviše me je iznenadilo to što papa i kralj od zapada, koji su ranije stalno upadali u reč i pokušavali agresivno da nametnu svoju volju, sada ćute zagledavši se međusobno. Dosta sam ih puštao da sami smišljaju planove. Vreme je da se i ja umešam. Izneo sam predlog da se osnuje ekspedicija koja bi trebala da ode do teritorije zmajeva i ispita stvar sa što je moguće više razumevanja, i bez ikakve agresije. Ukoliko se utvrde osvajačke ambicije zmajeva, još uvek neće biti kasno za napad. Car je reagovao rekavši da je ideja sjajna, što me je prilično obradovalo. Ali u isto vreme video sam da osmesi igraju i na licima pape i kralja od zapada, što baš i nije bilo za radovanje. Tada se i papa pridružio sa pohvalama planu i uskoro su se svi složili sa mojim predlogom. Ostalo je da se dogovorimo o tome koliko ljudi bi trebalo da ide i koji to ljudi da budu.

Opet papa i kralj od zapada ćute i prepuštaju inicijativu. To me je sve više brinulo. Očito da su se dobro pripremili. Kad im je propala ratna opcija, odmah su iz rukava izvukli neku rezervnu varijantu. Plan B. Pomislio sam, možda žele da se pokrene velika grupa koju bi bilo teško kontrolisati, pa da eventualno isceniraju neki napad zmajeva i pokrenu pokolj. Odmah sam predložio da to bude jako mala grupa, samo dva ili najviše tri čoveka koji bi više izvidali, pažljivo osmatrali i proučavali, pa ne bi zmajevima predstavljali pretnju koja bi zahtevala brigu, ili čak intervenciju. I opet su me iznenadili. Papa je prvi reagovao i na sva usta nahvalio moj predlog. Za čas se i ovog puta svi slažu sa mnom.

Tada je papa konačno preuzeo inicijativu i taman kad sam se poradovao jer sam očekivao neki predlog koji bih mogao da pobijem, on predloži da ja, koji sam inicijator svega, obavezno rukovodim ekspedicijom. Prihvatio sam, jer sam i sam imao na umu da detaljno ispitam situaciju oko zmajeva pošto sam nekako osećao da su oni povezani sa mojim pojavljivanjem. I car se složio sa tim. Papa nastavi da govori kako ja, naravno, ne poznajem teren i kako bi sa mnom morao da ide neko ko veoma dobro poznaje te krajeve i same zmajeve.

I tek tada sam shvatio njihov plan. Prilično lukavo. I car se lecnuo, ali morao je da prihvati činjenicu da jedino Staša zna nešto više o zmajevima. Ona je naravno odmah prihvatila, i meni nije preostalo ništa drugo nego da se složim. Znači planiraju da nekako izlože princezu opasnosti i da zatim na zabrinutog cara mnogo lakše izvrše pritisak i ipak ostvare svoje ratne ciljeve. Po glavi mi se motala stara izreka o tome kako ne treba staviti sva jaja u istu košaricu, ali sa druge strane bilo mi je drago što Staša ide sa mnom.

Papa se nije zaustavljao. Predložio je da sa nama ide i princ od zapada koji bi kao veoma vešt borac predstavljao značajnu pomoć u slučaju nevolja. Ovog puta nisam hteo da mu dozvolim da istera naumljeno. Ali možda je baš i hteo da se ja usprotivim. Nema veze, ne treba mi taj kreten od princa. Staša i ja reagovali smo gotovo istovremeno i suprotstavili se predlogu da nas prati princ. Kao razlog naveo sam da se i ja sasvim dobro snalazim sa

oružjem, kao i princeza, što u stvari baš papa i kralj od zapada vrlo dobro znaju. Pri tom sam pogledom fiksirao kralja od zapada čime sam mu dao do znanja da mi je poznato kome treba da zahvalim za sinoćnu avanturu. Ovo ih je primoralo da odustanu i da povuku predlog.

„Pa ko će onda da ide sa vama?“, upita car. „Ipak vam neko treba kao ispomoć. Povedite moga kapetana garde ili nekog od vojnika kojeg on predloži.“

„Ne oče. Ne treba nam vojnik. Ne idemo u borbu. Najbolje je da idemo sami. Bićemo mnogo pokretniji. Ja sam ionako već mnogo puta jahala tim krajevima i poznajem svaki grm. A ne sumnjam da Mister Anderhil ume da se snađe na konju.“

Umalo nije rekla Miša, što me je nasmejalo. Složio sam se sa njom i ostali su mogli samo da prihvate. Car je zaključio sastanak odlukom da krećemo sledećeg dana ujutru. Pomislio sam da ovo i nije tako loše ispalo, ali trunku zebnje mi je u srce unosio nasmejani izraz koji se širio papinim licem. Ma snaći ćemo se nas dvoje već nekako. Važno je da počnem aktivno da učestvujem u događajima.

Luda ili

Kako je luda nastavio sa pričanjem priča, a Mister Anderhil ostajao zbunjen

Ostatak dana, Staša i ja, proveli smo uglavnom u pripremama za put i utvrđivanju rute. Naravno, morali smo da prijavimo i sinoćni atentat. Drugog napadača nismo ni spominjali, kao ni naše pretpostavke o organizatoru napada. Car se prilično uznemirio i razbesneo zbog opasnosti u kojoj smo bili, ali uopšte nije posumnjao da je to bila organizovana akcija. Za njega je to bio samo čin nekog ludaka. Očito da je bio pod jakim uticajem pape i kralja od zapada i nije mogao ni da nasluti njihove prave planove.

Pored toga, isplanirao sam da svakako porazgovaram sa ludom i posle ručka sam ga potražio. Ali on kao da se izgubio negde. Prevrnuo sam ceo dvor tražeći ga i ipak ga, na kraju, posle skoro sat vremena, našao kako u parku recituje skakućući naokolo. Prišao sam mu i pokušao da započnem konverzaciju. Uzalud sam postavljao razna pitanja, koja je on potpuno ignorisao. Sa njim se očito ne može razgovarati. Već sam odustao od daljih pokušaja i okrenuo se da odem, kad je iznenada prekinuo sa recitovanjem i obratio mi se:

„Možda si zainteresovan za jednu priču?“

„Nije mi do priča. Hteo bih da saznam više o svojoj a i tvojoj ulozi u celoj stvari. Od početka me navodiš, a kada treba konkretno odgovoriti, izgubiš se.“

„Moja uloga je uloga lude. Luda ne daje konkretne odgovore, niti objašnjava. Luda zasmehava, kritikuje i priča priče. Možda će ti se svideti. I ovo je priča od Mister Anderhila, to jest tvoja priča.“

„Ako misliš da sam Mister Anderhil, zašto da mi pričaš moju priču. Pa ja je onda sigurno znam.“

„Ti jesi Mister Anderhil, ali ne znaš ovu priču. Zato i treba da ti je ispričam. Da saznaš više o sebi.“

„Dobro, spreman sam. Ionako nemam ništa pametnije da radim.“

#Samo ne opet neka priča...#

„Priča se zove:“

Stranac

Deo prvi

U njegovom umu nisu se mogle formirati iole složenije misli, jedino jednostavne direktive prouzrokovane željom za opstankom. Predavao se instinktima, jeo kada je gladan, spavao kada je sanjiv, odmarao se kada je umoran. Vrhunski izlet duha doživljavao je sa ljudima iz plemena, sedeći oko vatre u hladnim večerima, gledajući zvezde. A i tada, ako se ponekad začela neka ideja, ubrzo je zamirala usled njegove nesposobnosti da je pretoči u nešto konkretno kao što su reči.

Možda je ovo biće i moglo biti čovek sa inteligencijom civilizacije prošlih vekova da u jednom trenutku ta civilizacija nije skrenula svoj tok ka destrukciji, razaranju i ubijanju svih vrednosti koje je do tada gradila. Točak evolucije vraćao se unazad i mleo sve pred sobom.

No sve to je duga i druga priča. U ovoj dakle, biće je muško, kosmato, pogureno ali snažno i možda bi, iako je hodao na dve noge i vešto koristio prednje ekstremitete, bio sličniji životinji da mu u očima nije iskrio sjaj, neka bez obzira na prethodno rečeno, sposobnost razumevanja, stremljenja, zanesenjaštva, a to nešto životinje nemaju.

Dakle biće-čovek, možda je to najbolji termin za njega, probijao se kroz šipražje ka reci sa nekom očiglednom odlučnošću koja je odavala jasan cilj. U trenutku kada je izbio na obalu, sunce je izvirivalo iza zidina stare tvrđave, ili bolje reći onoga što je od nje ostalo, na suprotnoj obali. A reka široka i sva nekako teška i troma, a istovremeno nestalna i tajanstvena, dotiče sa zapada i onda baš tu kod brežuljka, na kojem se nekada ponosno uzdizalo staro zdanje a sada bilo samo oronuli svedok prošlih vremena, zavijuga i krene ka severu, a zatim ubrzo opet skrene i nastavlja ka jugoistoku. Danas je izgledala mirno i bezopasno ali biće-čovek dobro je znao da krije brojne virove, brzake iz kojih se mnogi njegovi saplemenici koji su bili dovoljno neoprezni da se nađu u njoj, nisu izvukli. A on je učio iskustvom.

Ipak on nije bio tek obično biće iz plemena čija je jedina svrha bila preživeti, bio je biće s idejom, skoro čovek. U njegovim genima najdublje se urezalo iskustvo prošlih generacija, istina duboko zakopano, ali u njemu ipak prepoznatljivo.

Spasilac ili začetnik novih uništenja, ne zna se još. Svejedno.

Gledao je u magičnu sjajnu loptu sa druge strane koja se pojavljivala u svoj blistavoj čistoti i iz očiju koje su suzile, peckale i skoro bolele od tolike svetlosti i blještavila, čitala

se zavist, pohlepa, ali i želja za novim, želja za shvatanjem, ali i posedovanjem nove lepote. Ipak ljudski.

Dolazim po tebe, kao da su formirale njegove usne. *Dolazim po tebe*.

Imao je ideju, skoro plan oblikovan u bezbrojnim jutarnjim izlascima velike lopte, ideju dostojnu velikih koja ih deli od drugih iz iste vrste, ideju oblikovanu simbolima u kojima je razmišljao ali ideju koja vodi ka ostvarenju konačnog cilja.

Preći će vodu i sledeće jutro dočekaće spremno tu lepotu, uhvatiće je dok je mala i dok se ne popne visoko na nebo. Posle će je pokazati ljudima iz plemena. Svi će mu se diviti. Onima koji su mu najdraži možda će dozvoliti i da je dodirnu na kratko. Ali ne suviše. Biće samo njegova.

Znao je on da stablo koje se sruši u vodu, za razliku od ljudi, ostaje na površini. Zato je krenuo duž obale tražeći pogodno deblo. Nije mu dugo trebalo. Ostaci nekada moćnog drveta ležali su poluzaglavljani u vlažnom pesku. Bila je potrebna ogromna snaga da se stablo pomeri iz svog poslednjeg utočišta, oblikovanog godinama. Ali njegove ruke ne znaju za nemoguće i što kotrljanjem, što vučenjem i cimanjem on ga uvlači u plićak.

U jednom trenutku, dok je gazio kroz hladnu vodu, iskonski strah od nepoznatog, mračnog i neizvesnog skoro ga je naterao da se vrati i odustane od plana. Dok se borio sa neodlučnošću pogled mu je privukao pokret sa druge strane reke. Zaklonio je rukom oči jer sunce je već bilo prejako, nije mogao lako da razabere šta se to pomera na drugoj obali, a onda je shvatio. Ledeni strah, gori od straha od virova i brzaka bilo je saznanje da će neko drugi uhvatiti loptu, da će neko to uraditi pre njega. Prepoznao je obrise čoveka. Stranca.

Bes ga je preplavio. Svom snagom gurnuo je deblo, čvrsto ga zagrlio i otisnuo se u maticu.

Brzo je shvatio da nije baš sve najbolje isplanirao. Reka ga je nosila nizvodno i udaljavala od cilja. U pokušaju da praćakanjem skrene deblo, gotovo ga je ispustio. Dovoljno puta video je kako voda odvlači njegove prijatelje u svoj mračni zagrljaj. Hućanje reke, hladnoća i daljina obe obale vrati mu osećaj straha i bespomoćnosti. Ali on nije bio neko ko se prepušta sudbini predajući se bez borbe. Čvrsto je zagrlio stablo, zarivajući nokte kao kandže u njegovu sluzavu koru, dok je nogama pokušavao da se usmeri prema suprotnoj obali koja mu je u tom momentu izgledala nedostižno daleko.

Uspeću, hrabrio je sebe. *Još malo... Samo malo...*

Nije bilo baš malo. Ali uspeo je. Osetio je pod nogama peskovito tlo druge obale. Dopuzao je na suv pesak i iznemoglo legao. Nije mu trebalo dugo da povрати snagu a onda, još ležeći potražio je pogledom zidine tvrđave. Tek ih je nazirao u daljini, gotovo na liniji horizonta.

Daleko... Dugo hodanje... Neka...

Sunce se već izdiglo visoko na nebo i to ga je ohrabrilo.

Stranac mi nije oteo loptu... Do mraka ću stići tamo... Kada stignem čekaću je... A onda ću je zgrabiti... Biće moja...

Umornim i još pomalo lelujavim korakom, ali potpuno istrajan u nameri da uspe, krenuo je ka svom cilju.

Deo drugi

Šta je za to vreme radio stranac? Jedno je sigurno. Sunce nije smatrao svojim plenom, kao što ste već i pogodili. Tromim korakom, uz često posrtanje, ispeo se na zidine, gledao preko reke, ali biće koje je ulazilo u vodu nije ni primetio, pogled mu je lutao dalje od obale. Kao da je nešto tražio.

Ono što je video istovremeno ga je i radovalo i rastuživalo. Morao je da prizna da je slika sada mnogo lepša nego poslednji put, tada sveže zgarište nekad lepog grada, koji je krvario iz mnogobrojnih rana. Gust dim obavijao je ruševine, gde god se pogleda beton samleven u prah, a ljudi nigde. Ostajali su zatrpani u podrumima u kojima su naivno verovali da su našli spas, dok nova detonacija ne bi obrušila na njih spratove istopljenog stakla, metala i betona. Razrovane ulice koje to više nisu bile, krateri u kojima se skupljao smrad kanalizacije.

Uništenje, uništenje kud god se pogleda. I bol, i strah, i neverica i tuga, i bes. Kako su se usudili? Kako?

Sada su godine prošle. Priroda osvaja i obnavlja. Oblikuje prema sebi do dolaska nekih novih ljudi koji će je zauzdati i povesti ka progresu. Svom progresu. Možda neki drugi put...

Danas je vazduh bio čist, dan blistav, razbacano zelenilo je svojim gustišima skoro sakrilo sramotu razvalina, a neiskvarenost kompletnog prizora pokrila je i glupost. Da, čak i glupost.

Gotovo se ponadao da će ugledati onaj grad, onaj koji je nosio u srcu i lepim sećanjima, grad u svom punom sjaju. I život u njemu.

Kada bi stvarno imao moć, moć koji su mu neki pripisivali... Kada bi stvarno imao tu moć i pravo da je koristi.

Skrenuo je pogled. Nije zato došao ovde. Ništa ne može da promeni, a za kajanje je kasno. Do sumraka treba sve završiti. Sa zalaskom sunca i njegovo vreme će isteći, a proces upisa je dugotrajan i zamoran.

Došao je do samog zida i počeo da čeprka po ciglama. Uskoro je pronašao onu pravu i izvukao je iz ležišta. Iz rupe iza nje uzeo je glatku i sjajnu, naizgled potpuno običnu metalnu kocku. Gledao ju je sa setom u očima.

Preživeli smo ti i ja mnoge vekove zajedno. Sve bitno što se događalo sam ti verno poveravao. A sada mi ostaje da ti predam i svoje poslednje sećanje pre konačnog

rastanka. Možda ćeš i dočekati da se pojavi neko drugi ko će umeti da iz tebe izvuče iskustvo prošlih, opomenu za budućnost.

Ipak nikako mu se nije počinjalo. Znao je da će mu proces upisa oduzeti svu snagu i da će posle toga jedino moći da, nemoćan za bilo šta drugo, čeka kraj. Nije lako oprostiti se od svega. Toliko vremena provedenog na ovom svetu, i na kraju šta je ostalo? Samo sećanja pohranjena u kocki.

Eh ljudi, ljudi. Pratim vas od samog nastanka i opet nisam uspeo da vas shvatim. Bio sam i ostao samo stranac. Mnogo smo toga proživeli zajedno, a nikad niste otkrili moju ulogu. Grešim, jedan od vas ipak jeste. Imam o tome nešto zapisano, ako se ne varam. Bilo je to negde za vreme onog rata.

Prislonio je kocku na čelo i palcem i kažiprstom pritisnuo suprotne strane.

Čitanje ne uzima energiju. Ispuniću preostalo vreme sećanjima. Da olakšam sebi poslednji i najteži zadatak.

Njujork, 1943. n.e.

□ U samu zoru, obučen kao hotelski portir, krišom sam odškrinuo vrata jedne od soba. Jeste da me gost nije pozvao, ali morao sam da ga vidim još jednom, poslednji put. Očekivao sam da me neće ni primetiti. Sigurno spava.

Ne samo da nije spavao, već je na prvi iako jedva čujni zvuk otvaranja vrata podigao glavu, i kada sam kročio unutra video sam da me pažljivo posmatra iz kreveta u kojem je ležao izdižući se oslanjanjem na ruku. Upale oči na umornom isposničkom licu sa isturenim jagodicama, ali pogled bistar i prodoran. Kao da me je čekao.

„Stigao si“, konstatovao je. „Taman na vreme. Na sam kraj predstave. Nisi mogao da propustiš tu scenu? Smrt čuvenog ali istovremeno i potpuno neshvaćenog naučnika.“

Kakav čovek. Iako na samrti, tako ironičan.

„Kakva smrt gospodine Tesla. Samo mi se učinilo da ste pozvonili.“

Iako je pitanje postavio na srpskom, ne želeći da se upecam odgovorio sam na engleskom. Ipak me je prevario.

„Kako to da hotelski portir usred Njujorka razume srpski? Znam ja tebe dobro, iako smo se videli samo pet puta i to u prolazu. Najviše si mi se svideo kao prodavac sladoleda.“

„Znači znate ko sam ja? Sasvim sigurno znate?“

„U šta čovek danas može da bude sasvim siguran. Jedino u to da će umreti. Ali, recimo da sam ubeđen da znam ko si ti. Nego dosta o tome. Imam nešto da ti kažem a vreme mi ističe.“

Prišao sam bliže da ne bi morao da se napreže dok govori. Seo sam na stolicu pored kreveta i nagnuo se ka njemu, a on je nastavio tihim glasom.

„Ti znaš šta sam sve ostavio iza sebe. Pazi na to.“

„Ne bojte se. Oni neće ni shvatiti šta imaju u rukama.“

„Možda neće odmah. Ali, imaju i oni mozga. Jednog dana, ko zna? A ja ne mogu više da čekam. Sa druge strane ti imaš sve vreme ovoga sveta.“

„U redu gospodine Tesla. Potrudiću se.“

„I još nešto. Pazi na ljude, mnogo su glupi.“

Poslednje reči, drhtave i jedva čujne. Nisam ni stigao da odgovorim, a njegova glava klonula je na stranu. Bio je mrtav. Samo sam mu sklopio oči, a zatim tiho izašao iz sobe. □

Skoro plaćući sklonio je kocku sa čela.

Kakav je to čovek bio. Da su samo svi bili takvi. Onda uopšte ne bih imao problema. Kako ću vam sada izaći na oči gospodine Tesla? Nisam uspeo da ispunim vašu poslednju želju. Ali sada je ionako sve gotovo, uništili su sami sebe. Kad se samo setim...

Prekinuvši misli ponovo je prislonio kocku na čelo.

Ovo ću lako pronaći. To je poslednji zapis.

Petrovaradinska tvrđava, 2017. n.e.

□ Došao sam ovoga jutra da posle svega pogledam i svoj grad. Najteže sam ostavio za kraj. Mnogo puta sam u proteklim godinama dolazio da ga gledam sa ovog mesta. Sednem lepo na klupu pored sata i posmatram. Reka vijuga i tromo teče, neprozirna i nepredvidljiva, a preko grad kao na dlanu. Nije to neki velegrad, veličanstven i moćan. Nije uzavrela košnica bezobzirnih i užurbanih. Nije ni palanka, puna sitnih malograđanskih duša, koje samo misle kako će napakostiti komšiji.

On je mešavina malog i velikog, simbioza ravnice i planine. Pomalo trom, ali istovremeno hirovit i moćan, kao Dunav pored koga leži. Sa velikim, iskrenim ravničarskim srcem i čvrstom planinskom kičmom. Sa mnogo sitnih i ponekim krupnim nedostatkom, ali skladan i skroz naskroz pozitivan. Uglavnom poput svojih žitelja. Sve u svemu divan.

Sada umesto te drage slike vidim samo ruinu. Da li će se ove rane ikada zalečiti. Kako su mogli da urade sve to? Zašto se nisu zaustavili na vreme? Ovako, ceo svet je isti kao i ovaj grad. Samo ostaci besmislenog razaranja.

Trebalo bi da ukratko opišem stanje koje vidim i sačuvam taj zapis kao svedočanstvo opšte propasti. Da upotpunim svoj dnevnik smrti. To sam već uradio za tolike gradove. Ali za ovaj jednostavno ne mogu. Ne mogu.

A prvi nagoveštaj opšte katastrofe pojavio se baš ovde. Nije izgledao preterano ozbiljno. Posle smirivanja i kratke pauze, opet frka na drugom mestu. Pa na trećem. A onda kao lavina. Nisam se na vreme umešao, možda sam trebao... Ali kako čovek nešto konkretno da preduzme kada se to uvek kasnije pretvori u katastrofu, makar kako dobro izgledalo u početku.

Sad mogu samo da posmatram rezultate svog totalnog neuspeha. Neuspeha ljudske rase i civilizacije koju su mislili da stvaraju. Možda je ipak preostalo nešto, neko? Kada prođe dovoljno vremena, možda dobiju još jednu šansu, ako pronađu snagu za novi početak? Ali tada će morati da se snađu bez mene. Ja sam svoje već uradio. Možda odmor od hiljadu godina i nisam zaslužio, ali posle ovog poslednjeg zapisa ništa mi drugo ne preostaje.□

Kao da se svaki moj trud i svaki pokušaj da uradim nešto dobro na kraju pretvara u neuspeh. Ne valja kad ih prepustiš same sebi, a ne valja ni kada se mešaš. Sve do onog totalnog fјjaska, sa više hrabrosti ubrzavao sam točak istorije. Bio sam pravi entuzijasta. Ali posle tog iskustva postao sam oprezniji. I to bi trebalo da bude zapisano.

Rim, 12. god. Neronove vladavine

□Dugo sam oklevao, nadajući se da će vremenom pozitivne posledice preovladati i da ću sa ponosom moći da opišem taj događaj. Ali baš naprotiv, što je vreme više odmicalo ukupan skor bivao je sve gori i gori. Na svaku dobru stvar koja se iz toga izrodila dolazile su po tri loše. Opisacu sada sve što se zbililo, neka mi služi kao opomena.

Sve je počelo prilično naivno, za vreme vladavine Tiberija. Lutao sam po Judeji šireći ideje o iskrenosti, plemenitosti i slobodi. O ljubavi i prijateljstvu među ljudima, umesto mržnje i zavisti. Mislio sam da će prosvetljenje dati poleta tim siromašcima. Snagu za nešto više od pukog preživljavanja.

Bio sam istinski ganut surovošću njihovog života i hteo sam nekako da im pomognem. Davao sam im nadu i veru u bolje društvo, u suštini u bolje ljude. Ali to su bile samo prazne reči koje nisu punile stomak i spasavale život i nekad jednostavno nisam mogao da se suzdržim od konkretnije pomoći. Nije mi trebalo veliko medicinsko znanje da bih ponekad izlečio nekog bolesnika. Najčešće samo nešto više higijene u obradi raznih povreda. Pročulo se da imam isceliteljske moći, ali to mi i nije preterano smetalo.

Nekolicina mladića, privučena valjda mojom verom u ono što sam pričao, počela je da me prati na tom putešestviju od sela do sela. Bili smo uglavnom gladni, ali zato zadovoljni. U nekim selima slušali su ono što sam govorio, a iz nekih su nas bogme i najurili. Ali sve u svemu, bilo nam je dobro.

A onda, došla je ta crna subota u Vitaniji. Prolazili smo pored jedne od seoskih koliba i žena koja je upravo istrčala napolje, bukvalno se sudarila sa mnom. Istog sekunda me je prepoznala i znajući od ranije da umem da lečim, zamolila me je da pogledam njenog

brata za koga nije znala da li je živ ili mrtav. Zajedno smo ušli unutra gde je na ležaju, sasvim nepomičan, ležao on - Lazar. Pogledao sam ga i odmah video da se tek umirio. Srce samo što je stalo. Još je mogao da se spase. A uzrok je bio više nego smešan. Prilikom jela mu se u grlu zaglavio poveći zalogaj i došlo je do gušenja. Samo sam mu dlanovima položenim na grudi, poslao blagi energetski talas koji je izazvao grčenje mišića i izbacivanje zalogaja. Grčenje je dovelo i do ponovnog aktiviranja srca. Odmah zatim, uz grcanje i kašljanje, izborio se za vazduh i uskoro potpuno oporavio.

Ali, žena je istrčala histerično vičući kako joj je brat bio mrtav, a zatim ga je onaj čudak što propoveda svašta oživeo pukim dodirrom. Prvo mi kaže da ga spasem, a kada to uradim... Mislio sam nema veze, pa ko će poverovati u takvu stvar? To su samo krici jedne žene pod stresom.

Ipak, kola su krenula nizbrdo. Glasine su se polako širile i niko ih nije mogao zaustaviti. Što smo dalje odmicali, prijem u selima kroz koja smo prolazili potpuno se promenio. Umesto do sada preovlađujuće ravnodušnosti, ili su nas dočekivali sa usklikima radosti, ili su se sakrivali od nas i samo nas krišom posmatrali iza odškrinutih vrata.

Krenuli smo za Jerusalim na nagovor jednog od mojih pratilaca. Ideja se i meni svidela, jer bih tamo mogao da govorim za više ljudi odjednom. Kada smo posle nekoliko dana ušli u grad, on je već bruja od raznih priča o velikom čarobnjaku koji podiže iz mrtvih i donosi novo vreme u kome će svi biti bogati. Nekako samo ja to nisam primećivao i nastavio sam sa svojim bezbrižnim ponašanjem.

Na trgu ispred hrama posedali smo u polukrug, da bih potom počeo sa predavanjem. Kao i uvek nikoga nisam posebno pozivao da dođe, nego su se ljudi sakupljali po svom nahodanju. Do sada je to bilo po selima, a sada prvi put u velikom gradu i odmah su nas okružili brojni slušaoci. Ovoga puta nisu me ostavili da na miru pričam, već su se našli pojedinci koji su se non stop ubacivali sa raznim pitanjima. A ja sam se potpuno zaneo odgovaranjem i objašnjavanjem kako ljudi treba da žive u slozi i miru bez nametanja volje od strane drugih. Uskoro su počela i razna dobacivanja koja su iskrivljavala moje reči o slobodi u anarhiju, a o ljubavi među bližnjima u gotovo potpuni nemoral, a ja umesto da shvatim da je sve provokacija i da prekinem raspravu, samo sam se sve više upetljavao pokušavajući da ih razuverim.

Neko vreme zadržavali su se samo na rečima, a onda najglasniji među provokatorima počeo i sa gađanjem. Jedan od mojih pratioca, Juda, posebno se iznervirao i ne mogavši više da izdrži, nasrnuo na huligana. Gušajući se tako, naleteli su na tezge za merenje zlata ispred hrama i sve se srušilo dole uz zveket zlatnika po kamenju. A tada, masa kao da je eksplodirala. Opšta tuča. Neki za nas, neki protiv, a neki tek da nekog mlatnu, uglavnom svi su uskoro udarali ili primali udarce. Ne baš svi. Previše zlatnika se našlo na zemlji da se ne bi pojavili sitni lopovi koji su jedva dočekali priliku da u gužvi ugrabe koju šaku novca za sebe. Trgovac za tezgom bi ih sprečio da ih je video, ali bio je zauzet čupanjem kose svog konkurenta u poslu.

Začuo se prodoran zvižduk i za sekund, gomila se razbežala. Na, do malopre pretrpanom pločniku pored tezge, ostao je samo trgovac koji tek tad shvatio da je pokraden i usled toga prešao sa komšijine na svoju kosu i Juda koji je ležao lakše povređen u tuči. Pritrčao sam da mu pomognem, a onda su stigli vojnici, na čiji dolazak je upozorovao

malopredašnji zvižduk. Trgovac je pokazivao na nas dvojicu optužujući nas kao krivce za izbijanje nereda. Niko drugi mu nije preostao. A neko svakako mora biti kriv.

Stao sam ispred Jude rekavši vojnicima da sam ja taj koji je sve pokrenuo i da je on samo slučajno umešan. Nije da sam to uradio iz neke velike plemenitosti. Znao sam da meni ne mogu ništa, a nisam hteo da Juda ispašta zbog mojih reči. I on je, valjda iz straha, prihvatio moju priču i potvrdio da sam ga ja uvukao u gužvu. Tako su njega pustili, a mene zgrabili, zavezali i povelili sa sobom.

Kako su me odveli u tamnicu i kako sam tamo proveo ostatak dana i noć neću ni da pričam. Ujutro su me odveli na suđenje. Verovao sam da će me pustiti, a i u suprotnom uvek sam mogao da se izvučem bez posledica. Da će se stvar zakuvati shvatio sam odmah na početku, videvši da se provokator sa trga domunđava sa sudijama. Kada su počeli sa pitanjima, jasno je bilo da ciljaju na ozbiljnu kaznu. Sve su okrenuli na vređanje boga i njegovog zakonika. Na propovedanje bezvlašća i dizanje naroda na ustanak. U početku sam odgovarao na pitanja, a kada sam video da ću se tako samo još više upetljati, jednostavno sam učutao. I za čas posla, osudili su me na smrt.

Osudu je trebao da potvrdi i rimski prokurator, Poncije Pilat. Za momenat sam se ponadao da će me osloboditi, jer on svakako nije verovao u jevrejskog boga. Ali, zaboravio sam pritom na jednu bitnu stvar. Pilat je pre svega bio vešt političar. Nije mu trebalo nezadovoljstvo jevrejskih sveštenika. Mogli bi da narod pozovu na otpor Rimljanima. Mnogo jednostavnije bilo je da potvrdi njihovu presudu. Jedan Jevrejin manje, velika stvar.

Tako sam nepovratno osuđen na smrt. Naravno, nisam se zabrinuo jer mom telu ljudi nisu mogli nauditi. Mogao sam jednostavno da nestanem i da se pojavim u nekom drugom liku i sve bi bilo gotovo. Ali, nisam hteo da dižem još veću frku oko svega. Kakva bi se prašina digla kada bi naočigled svih osuđenik nestao sa lica zemlje? Ionako već svašta misle i pričaju o meni. Zato sam rešio da ih pustim da se obračunaju sa mnom, a da nestanak odložim za kasnije kada me sahrane i zaborave na mene. Doneo sam odluku i mirno sačekao smaknuće. Neću da pričam o razapinjanju na krst. Svakako je to bio neprijatan doživljaj. A o tome već i vrapci cvrkuću i svi sve znaju.

Kada su moje telo skinuli sa krsta, položili su ga u grobnicu koja je u stvari bila obična pećina, sa kamenom koji je spolja zatvarao ulaz. Rešio sam da sačekam da prođe noć i još jedan dan, da se svi razidu. Sledeće noći, jednostavno sam se premestio kroz prostor i pojavio se izvan pećine. Kakav je to bio baksuz. Nije mi palo na pamet da promenim obličje, pa sam se pojavio sa svim ranama koje su još bile krvave, a naravno da su neki od mojih pratioca baš tada rešili da dođu i ukradu moje telo. Banuo sam pravo pred njih. Odmah su svi pali na kolena i počeli sa molitvama. Shvatio sam da tu ne vredi ništa objašnjavati i samo sam opet nestao i pojavio se koji kilometar dalje, ovoga puta sa drugim likom.

Mislio sam kako će se sve to brzo zaboraviti, a vidi šta je od svega ispalo. Ko bi rekao da će moji pratioci da ispredu takvu priču. I da će toliki ljudi u nju da poveruju i postanu spremni da za nju daju život. Koliko je ljudi samo poginulo zbog toga što su poverovali u sve to. □

Da sam samo u trenutku kad sam ovo pisao znao koliko će ih tek poginuti. I to ne samo zbog toga što su hrišćani. Koliko ih je tek izginulo ili porobljeno zato što nisu hrišćani, ili nisu dovoljno dobri hrišćani. Šta su samo napravili od one naizgled tako pravedne i iskrene vere. Ljubi bližnjeg svog. Nije nego. Ostala je samo dogma. I čvsta, nepokolebljiva želja da se od nje nikad ne odstupi. Sada malo preterujem. Iskrena vera je ipak pomogla mnogima.

Čudno je to kako su ljudi moje prisustvo, moje pokušaje da pomognem, po pravilu tumačili kao božansko uplitanje. Možda je to i normalno sa tako različitim pozicija koje smo imali. Čovek ima potrebu da objasni i razume, a oni to tada nisu mogli. Ma stvarali bi oni sve te religije i da nije bilo mene. To im je u prirodi. Zbog toga su njihove istine, gde god bile i od koga god poticale, završavale uvek lako prepoznatljivom dogmom o višem biću strogo ukalupljenom u propisane norme. Toliko različitih religija, a svaka prava, istinita i jedina. Koje razočarenje bi nastalo kada bi znali ko je u stvari njihov Bog...? To jest božiji sin... Ali nisam baš samo ja odgovoran za sve neobjašnjive stvari koje su im se događale. Sećam se... Ma nema veze, religija je previše komplikovana stvar i za tolike godine je nisam uspeo shvatiti i objasniti. Otkud mi samo ideja da ću sada u ovim poslednjim satima to uspeti? U ovom konkretnom slučaju ja sam krivac, to ne mogu poreći. Bolje da mislim na nešto lepše.

Prisećam se svog dolaska na ovu planetu. Tada je sve izgledalo drugačije nego sad, mnogo, mnogo drugačije. Kad se samo setim ... Hajde da pročitam i šta sam tada upisao. Moj prvi zapis.

Treća planeta Sunčevog sistema, 152. god. 23. mil.

□ Stigao sam pre dva dana i sleteo na ovu, treću po redu planetu. Rezultati skeniranja govore da vrvi od života. Što je najvažnije, tip sunca mi takođe sasvim odgovara. Moj energetski sklop biće adekvatno popunjavan svežom energijom. Za sada mi je još uvek jako teško što sam morao da napustim svoju planetu, ali već ću se nekako navići. Drugog izbora nemam.

Ako ovo treba da bude neka vrsta dnevnika o mome prisustvu na ovoj planeti, možda za neka potencijalna buduća pokolenja, bolje prvo da objasnim ko sam i kako sam stigao dovdle. Ja sam poslednji preživeli pripadnik rase Koltina sa planete Toraks. Iako smo bili moćna i stara rasa, koja je otišla daleko u svom razvoju, zadesila nas je iznenadna propast. Kako se sve to dogodilo?

Pre konkretnog odgovora, mali uvod. Nešto o samoj rasi. Posle mnogo vekova razvoja i ekspanzije po okolnom svemiru, ogranak kom su pripadali i moji preci, vratio se na rodnu planetu i sve resurse okrenuo ka izgradnji višeg oblika života. Mnogo truda, eksperimenata, pogrešaka, ali na kraju uspeh. Među prvima, novo razvijenim postupkom, zamenio sam svoje već trošno telo nečim potpuno novim. Kako bih to nazvao? Stručni termin je previše rogobatan, a ne objašnjava ništa. Recimo energetsko jezgro. Uskoro smo svi bili takvi. Sazdani od same energije. Sposobni da uzimamo proizvoljna, ali u suštini samo prividna materijalna obličja. Ne potpuno prividna. Nisu to bili samo hologrami. I bili smo i nismo bili od materije. Ali koga briga za te detalje. Ni meni nisu jasni. Život nam je bio maltene beskonačan, sve dok postoji sunce odgovarajućeg tipa koje nas napaja energijom.

Dobijenu večnost koristili smo svako na svoj način, uglavnom okrenuti sebi. U istom broju i potpuno neometano. Ko zna koliko dugo? Sve dok nas nije napala osvajačka rasa tuđinaca. Razvili su, po nas jedino pogubno, oružje koje nam je onemogućavalo kontakt sa suncem i oduzimalo nam energiju, usled čega bi jednostavno nestajali.

Nismo se ni mi predali tek tako. Prvi talas potpuno smo uništili. Ali dolazili su novi, a za njima opet novi, a nas sve manje, i bilo je jasno da smo osuđeni na propast. Koliko je samo kobno bilo odreći se mogućnosti rađanja potomstva. Iako je ovo osvajanje potrajalo više od trideset hiljada godina, šta nam je to vredelo kad je ubijanje svakog od nas značilo gubitak jednog pripadnika rase za sva vremena.

Za razliku od svojih sunarodnika koji su odabrali smrt u borbi, ja sam previše cenio svoj život i odabrao sam bekstvo. Uspeo sam da se dokopam jedne letelice, koju smo čuvali kao uspomenu na naše materijalne dane, i u njoj pobegnem sa planete.

Zatim sam letelicu programirao za nasumično lutanje univerzumom u potrazi za suncem odgovarajućeg tipa. Zamrzao sam sve svoje funkcije i prešao u stanje hibernacije. Brod me je probudio tek pre neki dan kad je registrovao pravo sunce. Odabrao sam ovu planetu jer mi se učinila nekako najpogodnija. Verovatno zato što je najviše podsećala na moju. Ovde u prilično zabačenom delu univerzuma neće me tako lako pronaći.

Planeta je divna. Ima mnogo različitih biljnih i životinjskih formi. Nijedna od njih ne pokazuje znake inteligencije, ali ovi ogromni biljojedi naprosto su fantastični. A tek njihovi neprijatelji? Prave mašine za ubijanje. Gledajući taj vrtlog života, to konstantno umiranje i rađanje, tu neprestanu borbu za opstanak, zacrtao sam cilj svog boravka ovde. Pratiću kretanje života i pokušaću da potpomognem razvoj inteligencije. Uočiću pravu vrstu i pogurati je napred. Ne smem previše da se mešam da ne dovedem do nekih velikih odstupanja, ali male intervencije neće biti problem. Kasnije ću posmatrati njen razvoj i pokušati da od njih napravim naslednike svog naroda.

Dosta sa upisivanjem za sada. Vreme je da dobro sakrijem svoj brod. Neću da ga uništim, možda mi ipak zatreba. Zadržaću samo ovu memorijsku kocku da bih u nju povremeno upisivao šta mi se događa. Neka ostane neki trag o onome šta sam ovde uradio. A sada da krenem u novi život. □

Dosta sa sećanjima. Nemam još mnogo vremena.

Stranac je zadržavajući kocku na čelu sada pomerio prste na druge tačke njene površine i pokrenuo proces upisa.

Petrovaradinska tvrđava 3009 n.e.

□ Počinjem svoj poslednji zapis. Na žalost vreme mi ističe i čim sunce zađe moj život će se okončati. Još samo da zapišem ovo poslednje sećanje.

Pre nedelju dana dogodilo se ono čega sam se toliko bojao sve ovo vreme. Moj hiljadugodišnji san prekinuo je signal ulaska vasionkog broda u Zemljinu stratosferu.

Odmah sam izvršio kompletno skeniranje i time potvrdio svoje najgore strepnje. Bio je to brod proklete rase ubica. Istrebljivača moga roda.

Ipak, nije sve bilo tako crno. Bilo je i srećnih okolnosti. Prvo, brod je bio usamljen. Izgleda neka izviđačka patrola. Isto tako, od kad su krenuli prema Zemlji nisu uputili nikakvu poruku u svemir. Već bih je primetio da jesu. To i liči na njih. I na našu planetu u početku je došao samo jedan brod. Ništa oni neće javljati dok se ne uvere da je planeta pogodna.

To je značilo da imam vremena da smislim neki plan. Isprva, razmišljao sam samo o tome kako da pobegnem. Ionako na Zemlji nema gotovo nikoga. To malo ljudi što je preostalo, i bez uplitanja tuđina, skoro sigurno je osuđeno na propast. Samo ću malo da izvidim koliko ih ima, a onda brišem. Pokušaću da dođem do svog broda i opet da poletim u svemir. Možda ću ponovo uspeti da nađem neku pogodnu planetu i na njoj počnem ispočetka.

Pažljivo sam se približio tuđinskom brodu i počeo sa uhođenjem. Bilo ih je samo četvorica. Znači da je to jedna od njihovih čuvenih izviđačkih patrola. Najbolji ratnici. Usamljenici koji čitav svoj život lutaju dubokim svemirom i tragaju za novim planetama koje će njihov narod pokoriti i naseliti. Posle detaljnog upoznavanja stanja, ukoliko planeta zadovoljava njihove standarde, pozivaju svoje a onda odlaze dalje. A odabrana planeta može samo da čeka da istekne vreme koje je velikoj floti brodova potrebno da stigne do nje. I onda je sve gotovo. Iskravaju se trupe koje istrebljuju sav inteligentni život i naseljenici koji preuzimaju planetu. Oprobana taktika. Ja to najbolje znam. Ovde će sve biti gotovo u prvom naletu. Nema nikoga da ih spreči. Mi smo se makar pošteno otimali.

Razmišljajući ponovo o tome kako smo prošli, u meni se probudila takva mržnja da jednostavno nisam mogao da dozvolim da se to desi i ljudima. Pa ja sam sa njima i pre nego što su znali šta su. Svedok sam svih njihovih otkrića. Neka sam čak i pogurao. Koliko smo samo zajedno prošli. Od poluljudi koji su sedeli gledajući u čaroliju plamena pa sve do putnika u svemir. A sada, opet su oni poluljudi sa početka. I ja sam se izgleda promenio družeći se s njima sve ovo vreme. Oni ne bi podvili rep i pobjegli, već bi branili svoje. Barem toliko im dugujem. Ako već nisam uspeo da im pomognem da opstanu, a možda sam svojim uplitanjem i potpomogao propast, sada ovima koji su preživeli moram pružiti šansu da se sami izbore za svoju sudbinu.

Tako sam počeo da kujem plan o napadu. Najbolje bi bilo da pokušam da izazovem eksploziju broda dok su tuđini u blizini. To bi ih uništilo, a meni ne bi nimalo naudilo. Za mene, jedina opasnost je ono njihovo oružje. Najverovatnije ga ni nemaju kod sebe. Baš bi ovde očekivali jednoga od moje rase.

Sve mi je išlo na ruku. Bližila se noć i oni su pripremali prenoćište. Pored samog broda. Idealno. Ipak, podelila su samo trojica a jedan je ostao da stražari, sedeći naslonjen na oveći kamen. Ne može sve da bude po mome. Moram sačekati da se umori i pridrema.

Ostajanje budnim, nije mi predstavljalo nikakav problem. Njemu očito jeste jer mu je pred zoru glava sve češće padala na grudi. Vreme je da krenem. Akcija je bila brza, ali na moju veliku žalost ne dovoljno. Uspeo sam da pokrenem eksploziju, ali stražar izgleda

ipak nije bio toliko uspavan. Pravi ratnik. Budan i kad spava. Stigao je da reaguje i čim me je ugledao, vođen nekim neverovatnim instinktom, potegao je ono za mene jedino smrtonosno oružje i opalio. Nekako me je prepoznao i pored mog ljudskog obličja. Odmah zatim zahvatio ga je plamen. Svi su poginuli. Mene nije uspeo sasvim da uništi, ali me je dovoljno zakačio. Ne mogu više da obnavljam energiju. Sreća što je ubrzo svanulo pa sam ostvario kontakt sa suncem. To mi je za kratko produžilo život.

Mogao bih još koji dan da se napajam direktno iz sunca i da se koprcam u agoniji do kraja. Ali to rešenje mi se nije baš preterano svidelo. Zar da poslednje dane provedem u praćenju rotacije zemlje da bih stalno bio okrenut ka suncu? Kad sam već počeo sa junačenjem, bolje da izdržim u tom stilu.

Tako sam i odlučio da se odmah premestim ovamo i zapišem poslednju poruku, a onda sačekam zalazak sunca i kažem zbogom ovom svetu. Da sam čovek mogao bih da se nadam da će me nešto čekati i tamo, sa druge strane. I da ima nečeg nešto ne verujem da bi me primili raširenih ruku. Nisam ti ja za raj. Pusti snovi. Nema veze, preživeo sam duže od svih svojih sunarodnika.

Ostavljam ovaj svet ljudima da se snađu kako umeju. Možda je i bolje što umirem, jer ko zna da li bih izdržao da se opet ne umešam u njihovu sudbinu. Ne bojim se da će ih moje ubice savladati. Ovo je bila slučajna ekspedicija i sigurno neće biti druge posete barem još stotinak hiljada godina. Možda i više. Pa ja sam ovde skoro sto miliona godina i tek sada su došli. A do tada, ako se pre toga sami ne poubijaju, ljudi će već biti spremni da ih dočekaju. □

Pošto je završio sa upisom, stranac je odložio kocku u udubljenje i zatvorio ga ciglom. Zatim se nekako odgegao do stabla i prillegao naslanjajući se na njega. Ostalo mu je samo da sačeka kraj.

Deo treći

Biće-čovek umorno se uspinjao na zidine. Posle dugog puta konačno je stigao na cilj. Sunce se već polako spuštalo prema horizontu. Još koji minut pa će potonuti iza njega.

Pogledom je potražio stranca. Ovaj je teško dišući ležao naslonjen na stablo i posmatrao pridošlicu. Biće-čovek mu je prišao korakom koji je pokazivao ko je ovde glavni i čučnuo pored njega. Nije se nimalo plašio tog dugačkog, mršavog i bezdlakog stvora. Malo ga je gurkao rukama, a onda videvši da ne reaguje, izgubio interesovanje za njega i zagledao se u zalazeće sunce. Pogledom punim žudnje koji je otkrivao sve njegove želje.

Prenuo ga je nepoznat zvuk koji je dopirao od stranca.

„Gledaš sunce. I to tako gladno. Da nisi ti jedan od onih u poteri za dugom? Izabrao si preveliki zalogaj. Ali ko sam ja da ti govorim o tome.“

Biće-čovek nije razumeo reči, ali po pokretima ruku shvatio je da se govori o njegovoj lopti. I on je pokazao ka njoj, a zatim potapšao sebe po grudima. Novi zvuk dolazi iz strančevih usta.

„Saznaćeš već ujutro da se sunce ne može uhvatiti. Izaberi neki dostižan cilj. Zašto ne bi ispitao kuda ide reka?“

Umorna ruka pokazuje ka horizontu gde je reka nestajala obasjana zracima zalazećeg sunca. Uspeo je da privuče pažnju bića-čoveka. I on je pokazivao rukom ka reci mumlajući nešto pritom.

„Dunav“, progovori stranac.

Biće-čovek u početku je više bezglasno otvarao usta oponašajući stranca, a onda, postepeno, neartikulisani glasovi pretvoriše se u reč, gotovo pravilnu.

„Du-nav.“

„Da, Dunav.“

I tada, sekund pre nego što je sunce potpuno nestalo iza horizonta, stranac ga je dotakao šakom po potkolenici, a odmah zatim klonuo. Glava mu se spustila na grudi i nije se više pomerao. Biće-čovek ga je prodrmao rukom, isprva oprezno a zatim mnogo snažnije, na šta se njegovo telo polako srušilo na zemlju pored stabla. Ubrzo je počelo da titra plavičastom svetlošću, a zatim je nestalo.

Biće-čovek posmatrao je pomalo začuđeno, ali nije se mnogo uzbuđivao. Video je on mnogo toga što nije mogao ni da pojmi a kamoli da objasni. Ali, sada nije imao vremena da misli o tome, zaokupljale su ga druge stvari. Toliko novog za samo par minuta provedenih sa strancem. Bio je pomalo čudan taj njegov dodir. Kao da je na mestu gde su ga strančevi prsti dodirnuli osetio blago peckanje koje se za momenat proširilo po celom telu, a odmah zatim nestalo. A sada se misli lakše oblikuju u njegovom mozgu, dobile su jasniju formu, neke su gotovo reči, a jedna pogotovo.

Dunav. Dunav.

Gledajući reku kako otiče i neprestano vrteći njeno ime po glavi biće-čovek, u stvari sada mnogo više čovek, uskoro je zaspao.

#Pokavereni, prljavi, jeretički ateista. Dobra priča...#

Kao i prošla i ova priča, ostavila je na mene snažan utisak. Da li je moguće da sam ih ja izmislio i pričao? Nemo sam gledao ludu razmišljajući. Obe priče su po sadržaju bliže mom nego njegovom vremenu. Spominje se Novi Sad, koga se sasvim dobro sećam...

Naglim ustajanjem Luda je prekinuo moje misli.

„Vreme je da se oprostimo“, rekao je. „I obavezno pronađite Grimela.“

Nakon ovoga okrenuo se i bez obaziranja na moje pokušaje da saznam ko je Grimel, odskakutao. Izgleda da nije ni znao normalno da hoda.

Ekspedicija ili Kako su se heroj i heroina malo bolje upoznali, a potom iznenadili

Do kraja dana, osim ovoga što sam već ispričao, nije se dogodilo ništa značajno. Nikakvi sastanci i većanja. Samo pripreme za polazak. Ceo dvor se nekako utišao. Čekanje na naš povratak počelo je i pre nego što smo krenuli.

A krenuli smo sutradan, rano ujutru. Bez velikog opraštanja. Jahao sam svog vranca, koji se veoma obradovao što me vidi, a ona svoju omiljenu ždrebicu, crveno riđu, skoro poput plamena. Kakav je samo doživljaj bio, posmatrati Stašu kako jaše to stvorenje, koje je u trku neodoljivo podsećalo na vatrenu stihiju, dok joj je zlatnosmeđa kosa lepršala oko glave. Verujte mi na reč, stvarno neopisivo.

Nego, neću vas zamarati detaljima sa putovanja. Mnogo smo razgovarali. O njoj najviše, a i o mnogim drugim stvarima. Već sam vam izneo uglavnom sve što sam tada saznao. Pored toga, govorili smo i o meni. Otvoreno sam joj priznao da se ne sećam ničeg iz svoje prošlosti i opisao joj svoje bizarno pojavljivanje u carstvu. Nisam preskočio ni ludinu ulogu u celoj papazjaniji. Kada sam spomenuo ime Grimel, uskliknula je od radosti.

„To je to ime. Nije to samo običan san.“

Tada mi je ispričala o svojim čestim snovima u kojima se pojavljuje zmaj po imenu Grimel. Ti snovi su je i ponukali da toliko zavoli i proučava zmajeve. Saznanje da je Grimel ime zmaja, nije me posebno iznenadilo.

Putovanje je prolazilo mirno, u razgovorima o svemu i svačemu i u jurnjavama preko poljana kojima smo malo razgaljivali konje, a i sebe. Postepeno smo se primicali zemlji zmajeva. Kako smo prilazili sve bliže i bliže, razdraganost je polako čilila iz nas i u misli nam se vraćala ozbiljnost zadatka i opasnost koja je vrebala od pape i kralja od zapada. Teško da sede skrštenih ruku i mirno čekaju na ishod našeg pohoda. Preneo sam joj svoje strepnje i ona se složila da moramo biti veoma oprezni.

„Neko nas sigurno prati izdaleka“, rekla je. „Ovde ih još uvek ne možemo uočiti, jer znaju gde idemo pa ne moraju neprestano da nas imaju na oku, ali kad zađemo u šume prići će bliže i tada ćemo ih primetiti ako budemo dovoljno pažljivi. Ne verujem da će nas otvoreno napasti pre nego što se ukaže povoljna prilika da za to okrive zmajeve.“

Složio sam se sa njenim razmišljanjem. Uskoro smo se potpuno približili zidu zelenila koji se pružao ispred nas. Sada su se već nazirali oblici pojedinačnih stabala, a ne samo ujednačena zelena masa.

„Stigli smo“, reče Staša. „Ovde počinje zemlja zmajeva u koju retko koji čovek sme da zađe. Pred nama je šuma Striborova za koju su vezane mnoge priče i legende. Tek sada stvarno počinje naša ekspedicija.“

Tada smo kao po dogovoru oboli konje i galopom došli do ivice šume. Zašli smo među drveće. Bilo je visoko, razgranato, moćno i tajanstveno. Različite vrste drveća su se mešale po nekom barem za mene nejasnom planu. Neke vrste sam umeo da prepoznam, a

neke ne, ali čak i te poznate su imale neki dodatni horor momenat. Krošnje su se skoro dodirivale. Grane su bile nekako suviše groteskno izuvijane i kao da su pružale svoje čvornovate prste ka nama. Pomalo sablasno mesto.

„Odakle šumi takvo ime?“, upitao sam.

„Prema legendi, kada je Mister Anderhil video šumu počeo je da pevuši neku pesmicu u kojoj je refren ponavljao nešto kao 'iz šume Striborove ...', pa joj je to ime i ostalo“.

Deo iz pesme otpevala je pokušavajući da glas načini grubljim. Morao sam da se nasmejem.

„Nemoj da se smeješ. Tako je on pevao. Mislim, ti si pevao. Bar tako kažu.“

„Ma ne smejem se tebi. Zamišljam sebe kako pevam tu pesmu. U stvari, melodija mi i nije potpuno nepoznata. Pravo ime za ovakvu šumu. Ime koje dočarava njenu praiskonsku snagu i tajnovitost.“

Sišli smo sa konja, jer nije bilo zgodno stalno se saginjati i propuštati niske grane. A trebalo je i dobro osmatrati moguće tragove zmajeva. Neko vreme išli smo ćutke, a onda je Staša uznemireno počela da posmatra stazu ispred nas i da pomera vlati trave.

„Ovuda su prošli ljudi, dvoje na konjima. Otkud ovde ljudi? Niko ne zalazi ovoliko duboko u šumu otkad su se tu naselili zmajevi. Bolje da ih pratimo. I to brzo. Imam loš predosećaj.“

I ja sam osećao isto. Ubrzali smo tempo, koliko se moglo. Uskoro smo naišli na mesto, gde sam čak i ja, po izgledu okoline, mogao da primetim da se tu pre nekog vremena odigrao sukob.

„Nemoguće. Ipak je ono najgore. Otkud oni pre nas? Ovde se vodila borba. Ljudi su zarobili bebu zmaja i odneli je na konjima. Majka je naišla kasnije i počela da ih prati. Moramo požuriti za njima.“

Staša je odmah skočila na svoju ždrebicu i poterala je žustrim korakom, a ja sam mogao samo da uradim isto i da je pratim. Nisam ni stigao da je pitam kako to da tako dobro čita tragove. Pravi Indijanac. Ne prestaje da me iznenađuje. Dok smo jahali nije bilo mogućnosti za razgovor jer smo stalno pazili na drveće, a ona je pored toga skoro neprestano proveravala tragove koji su vodili prema izlazu iz šume. Kada smo je napustili, mogli smo da ubrzamo a i da porazgovaramo.

„I ti misliš kao i ja, zar ne?“, započela je Staša. „Nije mi jasno kako su stigli pre nas?“

„Mi smo krenuli tek sutradan. Oni su imali potpuno pripremljen plan i odmah su poslali ekipu. Mislim da naslućujem njihove planove. Prvo, ima ih samo dvoje. To mi je sumnjivo. Da li si iz tragova mogla da utvrdiš da je jedno od njih žensko?“

Nije bilo iznenađenja na njenom licu kad je odgovorila.

„Jesam. Skoro sigurno. Jedan konj ostavljao je pliće tragove. Znači napravili su ekipu koja podseća na nas. Oni naprave frku zmajevima, i to takvu kakva se ne oprašta, a onda zmajevi pobiju nas umesto njih. I eto rata za čas. Otac bi poludeo. Moramo ih stići pre nego što bude kasno. Tragovi izgleda vode prema kamenjarima. To nije dobro. Tamo se lako pravi zaseda.“

Umesto odgovora, ubrzao sam tempo galopa. Posle nekog vremena ispred nas se ukazala gomila razbacanih stena i kamenja. Tragovi su vodili pravo tamo. Baš kad smo se malo približili, iza stena izleteo je zmaj. Leteo je prilično trapavo, jedva se održavao u vazduhu. Nekako je doleteo do obližnjeg šumarka, a tamo se srušio. Videli smo kako ustaje i nastavlja korakom.

„To je sigurno majka“, reče princeza. „Ranjena je i ne može da leti. Sigurno trči da javi svojim za otetu bebu. Bolje da krenemo prema kamenju, dok gledaju prema njoj i nisu nas приметili. Možda ih iznenadimo?“

Upravo to se i dogodilo. Ugalopirali smo među stene i pre nego što se dvoje otmičara osvestilo već smo skočili na njih. Ubrzo smo ih savladali i zavezali. Beba zmaja bila je živa. Sva upetljena u kanape, koprcala se kričeći od uznemirenosti. Staša joj je pritrčala i umirujućim glasom pokušala da umanjí njen strah. Smirila se i uspeli smo da je raspetljamo. Pokušala je da odleti, ali očito je još uvek bila premlada za to. Samo se zakoprcala po prašini.

„Ne boj se malena. Naći ćemo mamu.“

Opet je Stašin glas delovao smirujuće. Nežno je milovala zmajče po glavi.

„Staša, žao mi je što vas prekidam, ali moramo hitno da odemo odavde. Ako je njih bilo samo dvoje, onda mora da je u blizini i druga mnogo veća grupa koja treba da osigura stvari.“

„Ni ne znaš koliko si u pravu.“

Već pretpostavljate da to nije rekla Staša. Okrenuo sam se i shvatio zašto mi je glas toliko poznat. Bio je to princ od zapada sa još dvadesetak vojnika koji su nas okružili dok smo se bavili bebom.

Bitka ili

Kako su u početku sevali samo mačevi, a kasnije i nešto drugo

Žao mi je što ću vas sada razočarati. Sigurno ste očekivali da princeza i ja razbijemo njihov odred kao pravi junaci. Da hrabrim naletom sasečemo sve protivnike. Na vašu, a posebno moju žalost, nije bilo tako.

Jednostavno ih je bilo previše. A i nisu jurnuli napamet. Na mene je krenulo samo njih pet, šest, a svi ostali bacili su se na princezu. Sve do sad nisam imao prilike da se pokažem u borbi mačem, ali već sam vam rekao da sam imao osećaj da ću se dobro snaći. Bilo je još bolje nego što sam očekivao. Pravi ples smrti. Za moje protivnike naravno.

Kao u nekoj samurajskoj ili nindža mangi. Dvojicu sam sredio u prvom naletu a ni ostali, iako su bili oprezniji, nisu dugo izdržali. Tek tridesetak sekundi. Ali i to je bilo dovoljno dugo da bi za pobeđu bilo prekasno.

Iako se i Staša sjajno borila, bilo ih je toliko da su je za to vreme potpuno preplavili i kada sam krenuo u pomoć, nju su već čvrsto držali, a princ joj je držao mač pod grlom. Ostali su već kretali na mene.

„Mislim da nema potrebe za daljom borbom. Mister Anderhil će sada baciti svoj mač. Zar ne?“

Nisam imao izbora. Na svaki moj pokret, ma kako brz on bio, princeza bi završila sa povećom rupom na vratu. Morao sam da poslušam i spustim mač. Odmah su navalili i u opštem krkljancu zaradio sam dobrani udarac po glavi koji me je onesvestio.

Probudilo me je ne baš nežno drmusanje i truckanje. Potpuno uvezan ležao sam preko konjskih leđa. I Stašu je zadesila ista sudbina. Približavali smo se malom šumarku.

„Stanite. Dosta smo odmakli. Vreme je za drugi deo našeg plana.“

Odred se zaustavio, poslušavši prinčevu komandu. Skinuli su nas sa konja i posadili jedno pored drugog. Prebrojao sam ih na brzinu i video da ih sada ima samo četrnaest i to zajedno sa dvoje otmičara. Čuj mene, samo. I zmajče je bilo tu, živo i zdravo, ali opet čvrsto uvezano. Bar nešto dobro, nisu ga ubili.

Vojnici su ubrzo zapalili vatru i poređali se oko nje. Nije dugo prošlo, a princ se opet oglasio.

„Dakle Mister Anderhile, baš šteta što neću imati prilike bolje da te upoznam. Jer došao ti je kraj, znaš. Žao mi je što mora da strada i princeza, ali to nas neće spečiti da se prethodno malo zabavimo, zar ne? Ionako je žena stvarno slatka samo prvi put. Posle samo gnjavi.“

Ustao je, podlo se osmehujući i krenuo ka nama, obraćajući se pritom svojim pratiocima.

„Pada mrak. Ovde ćemo se ulogoriti i prenoćiti. Ali prvo da obavimo jedan poslić. Manje ili više prijatan. Kako za koga.“

Nastavio je da nam prilazi dok su se ostali smejuljili i posmatrali. Morao sam nekako da odugovlačim i da pokušam da se odvežem.

„Plan vam nije bio tako loš. Mislili smo da ćete nas pratiti, a vi ste poslali grupu ispred nas. I to sa otmičarima koji liče na nas. Zmajevi bi samo uočili visokog tamnokosog, bradatog momka i vitku zlatnosmeđu devojkicu. Ipak smo uspeli da vas delimično osujetimo.“

Moje reči privukle su pažnju. Vešto sam mu prebacio loptu. Sad će sigurno malo da se hvali. Očito je zagrizao. Neka samo priča.

„Davola ste nas osujetili. I to je bila varijanta plana. Pa šta ako ste stigli pre nego što smo ubili prokletog zmaja. To ćemo obaviti sada. Pa šta i ako vas ne ubiju zmajevi. Mi ćemo to veoma rado uraditi umesto njih. A ko će za to znati osim nas? Zmajevi sigurno neće ostati mirni. Napašće već nekog kada ovde pronađu svoje unakaženo derle. A tvoj glupi otac pobesneće kada čuje za tvoju smrt. Dok se neko zapita da li se sve baš dogodilo onako kako ćemo im mi preneti, biće previše mrtvih za povratak na staro stanje i iznalaženje mirnog rešenja.“

Dobro je. Potpuno sam razlabavio konopce. Neka samo još malo priča i uspeću da se odvežem.

„Zmajica je namerno ranjena tako da ne može da leti. Čim je uletela u zasedu dobila je udarac pravo u krilo. Da nije odmah pobegla, uspeli bi i da je ubiju. Ali nema veze. Dok ona ode do svojih i javi im šta se dogodilo mi ćemo biti već dovoljno daleko. Zmajevi će kada stignu, naći samo na leš svoje bebice. Činjenica je da ste nas otkrili ranije nego što smo očekivali, ali to ništa ne smeta, kao što možeš i sam da vidiš. I nemoj misliti da nisam prokužio tvoj plan da mi odvlačiš pažnju dok se ti odvezuješ. Držite ga!“

Njih trojica jurnuli su i uhvatili me pre nego što sam potpuno skinuo veze sa ruku. Ipak dok su me ponovo vezivali primetio sam neki pokret iza njih. Brzo premeštanje nejasnih obrisa sakrivenih iza stena. Ma nije moguće.

„Možda moj plan nije bio samo da se odvežem. Šta ako sam u stvari hteo da te navedem da javno otkriješ svoje gnusne namere?“

Ovim rečima uspeo sam da ga nasmejem.

„Ha. Ha. Golicaj me malo. A ko bi to ovde mogao da nas čuje?“

„Možda ja?“

Ove reči, izgovorene glasom koji je prosto grmeo, potpuno su ga iznenadile. I ne samo njega. Kad se okrenuo imao je šta i da vidi. Pet ogromnih zmajeva jurnulo je na njih i dok si trepnuo neki su ležali iskidani zubima ili kandžama, a neki se valjali u plamenu. Vođa zmajeva zgrabio je zubima princa i tako ga silno odbacio da je odleteo bar dvadeset metara. Telo mu je prilikom pada tresnulo o jednu stenu i beživotno se skotrljalo dole.

Zmaj nam je zatim prišao i prvo pažljivo raskinuo konopce kojima je bilo sputano zmajče, a zatim isto ponovio sa mnom i sa Stašom, dok smo mi još uvek bili pod utiskom iznenadnog prepada. Kandže koje su do malopre sejale smrt, sada su nežno sklanjale konopce sa naših tela. I ostali zmajevi, posle tolikog izliva brutalnosti, mirno su sedeli i češkali se međusobno. Kao da su samo svratili na čaj. Prva je progovorila Staša.

„Vi stvarno umete da govorite? Nisam to samo sanjala?“

„Naravno da umemo“, odgovorio je vođa zmajeva.

„Ali kako ste stigli toliko brzo?“, ubacio sam se u razgovor.

„Moja žena u stvari nije morala da dođe do nas da bi nam javila šta se dogodilo. Samo se udaljila sa mesta zasede i poslala nam poruku. Imamo mi svoje načine komuniciranja na daljinu. A možemo da letimo veoma brzo i tiho kada je to potrebno. I eto nas ovde za čas.“

„Imate osećaj za pravovremeni ulazak na scenu. Kao da ste pročitali gomilu detektivskih romana.“

Iako je ova rečenica Staši bila pomalo nejasna, jer nije bila sigurna šta je to detektiv, on nije pokazao iznenađenje.

„Ko kaže da nisam. Video sam da se odvija interesantan razgovor koji treba saslušati, pa sam malo sačekao. Prava sreća za vas što je bilo tako. Ako smo na nešto osetljivi, to su naša deca. Nego, vreme je da se udaljimo odavde. Dvojica će ostati da uklone tragove ovog nemilog događaja, a mi ostali idemo.“

Ove reči propratio je brzim znakovima dvojici zmajeva, koji su odmah počeli da skupljaju leševe.

„Da li ste ikad leteli na zmaju? Šalim se, naravno da niste. Ali uvek postoji prvi put, zar ne?“

Upitno nas je gledao i skoro bi se moglo reći da se smešio pritom.

„A konji? Kako će se držati? Ne želim da ostavim svog konja.“

Staša je klimnula glavom u znak slaganja sa mnom.

„Ništa se ne brinite. Biće pričvršćeni sa strane. Neće im biti baš udobno, ali zato ćemo otkriti kakvog su kova.“

Interesantno je da su naši konji, kao da su znali da se o njima govori, istovremeno zarzali i počeli da mašu glavama. Kao da su hteli da kažu da će se sasvim dobro pokazati. Nije mi baš bilo jasno kako će ih pričvrstiti, ali sam ubrzo i to otkrio. Zmajeви su sa sobom imali specijalne pojaseve koje su mogli da okače oko vrata i da sa obe strane natovare različiti teret. Tako su na jednog zmaja zakačili naše konje, svakog sa po jedne strane. Na moje pitanje da li će mu to biti teško, samo su se nasmejali. Vođa je nosio svoju bebu, a princeza i ja sedeli smo na leđima trećeg zmaja i čvrsto se držali za pojas. Bili smo spremni za pokret.

U trenutku kada su počeli da mašu svojim ogromnim krilima, pomislio sam da ovo i nije bila tako dobra ideja. Ali čim smo poleteli, zamasi su postali ravnomerniji, i došao je do izražaja silan osećaj vazduha koji ti vijori oko glave dok prolećeš velikom brzinom iznad krajolika. Bilo je predivno. Prosto nisam znao na koju stranu pre da gledam.

Posle nekog vremena velika napetost i naponi kroz koje smo prethodno prolazili došli su do izražaja i ja sam se, na svu svoju sramotu, privezao za pojas da ne bih slučajno pao, a zatim zadremao.

Probudio sam se tek prilikom sletanja. To je opet bilo malo burnije i truckavije iskustvo.

„Ostatak moramo da pređemo peške“, rekao je vođa. „Ali ne brinite, nema još mnogo da se ide.“

Kad smo sišli sa našeg nosača osmotrio sam prostor oko sebe. Iako je bila noć, nebo je bilo zvezdano i videlo se da se nalazimo na visoravni koja se blago uzdizala usred šume.

„Pa ovo vam je kao aerodromska pista“, ubacio sam.

Opet iznenađeno Stašino lice, a on ništa. Samo smiren odgovor.

„Naravno. Ne može se sleteti i uzleteti kad je svuda oko tebe gusto drveće. Malo smo veliki za to.“

Stasha mi je prišla i tiho rekla.

„Kako to da on razume te čudne reči koje ti povremeno izgovoriš, dok meni treba vremena da shvatim o čemu se radi?“

„I mene to čudi. Mislim da ćemo ubrzo saznati.“

Prihvatili smo konje, koji su bili vidno uzbuđeni. Očito im je prijalo da i njih neko nosi za promenu. To im je prvi, a najverovatnije i poslednji put. Zatim smo pošli za zmajevima koji su se uputili u šumu.

„Da li si ti Grimel?“, upitao sam vođu iako sam po odrečnom klimanju princezine glave već znao odgovor.

„Ne, nisam. Ja sam njegov unuk, Korman. Ali upoznaćete i njega. On je najstariji od svih zmajeva. Pomalo je čudno da je još uvek živ. Kao da nešto čeka. Možda baš tebe?“

Dok je govorio poslednju rečenicu, značajno me je pogledao uz ironični osmeh koji mu je titrao na usnama. Barem se meni tako učinilo. Znao kad se neko sa takvim čeljustima nasmeši, ne možete biti sigurni da li je to smeh, ili samo pokazuje zube jer je ogladneo.

Nastavili smo put i ubrzo stigli do čistine nastale krčenjem drveća, na kojoj su se uzdizale čudne građevine od stabala. Shvatio sam da su to njihove kuće, u stvari, pre će biti samo priručno izgrađeni zakloni od kiše. Nisu ih gradili da budu jako velike, verovatno jer su se još uvek pomalo krili, pa im sigurno i nije baš bilo preterano udobno u njima, s obzirom na njihovu veličinu.

Kao da je shvatio o čemu mislim, Korman počeo da objašnjava:

„Naša inteligencija još uvek je tajna. Ne možemo sakriti svoje postojanje, ali ne bi bilo zgodno da ljudi otkriju da umemo da gradimo. Neka misle da smo glupa čudovišta. Videli ste da to ima svojih prednosti. Osim toga ovo i nije naša prirodna životna sredina. Ovde smo se doselili u dovoljnom broju da bi mogli da motrimo na ljude. Gradimo ova privremena skloništa samo kao zaštitu od vremenskih nepogoda. Zmajevi inače uglavnom

žive na većem prostranstvu, nisu preterano gusto naseljeni i često nalaze prirodna skloništa za sebe i svoju porodicu. A sada bi bilo dobro da malo odspavate pa vas sutra vodim do Grimela.“

Odveli su nas u jednu od manjih građevina, gde smo se smestili i ubrzo zaspali dubokim snom.

**Sećanja se vraćaju
ili
Kako je Mister Anderhil postao ceo**

Nastavljam priču događajem kojeg sam željno očekivao sve od časa kad sam se probudio na onoj livadi. Krajnje je vreme da saznam nešto više o sebi. Naime, sutradan ujutro, prateći Kormana, ušli smo u sklonište znatno veće od ostalih. Unutra je ležao stari zmaj. Videlo se da mu je svaki pokret težak. Prišli smo i posedali ispred njega. Stašino lice zaiskrilo je prepoznavanjem.

„Zdravo Staša“, progovori Grimel, „dugo se nismo videli. Odavno te nisam sanjao. A tu je i moj stari prijatelj Mr. Underhill, da ga nazovem tim smešnim imenom koje je za sebe izabrao.“

Po načinu na koji je izgovorio ime znao sam da ume da se koristi engleskim jezikom. Sigurno zna i poreklo imena. Još samo da ga i ja otkrijem. Već mi je dosadilo da svi ostali znaju o meni više nego ja.

„Ali, moj prijatelj me nešto čudno gleda. Možda to i nije on?“

Video sam da ovde nema varke i odmah sam ispričao sve o tome kako sam se našao ovde.

„Znači opet se sve dogodilo onako kako si i predvideo“, nastavi Grimel. „Sve si zaboravio. Rekao sam da ne treba koristiti tu mašinu sa greškom. Ma, pričam gluposti. Kao da je bilo drugog izbora. Ispričaću ti priču koja će u tvom mozgu pokrenuti i vratiti sećanje. Prošli put je uspelo, valjda će i ovoga puta biti tako. Čekaj malo. Već si, nadam se, čuo priču o knjizi koja navodi na ubistvo i priču o strancu?“

„Da, luda mi ih je ispričao. Ali otkuda ti znaš za te priče?“

„Nemam sad vremena za objašnjavanje. Sva sreća da si čuo priče. Da nisi, morao bi da čekaš na svoje sećanje još par dana. Ne mogu se sve priče ispričati odjednom. Ovako mi ostaje samo da ti ispričam onu poslednju. I na moje najveće zadovoljstvo, najkraću.“

#Fala ti bože. Kad već mora da se priča neka barem bude kratko...#

„Vidim da Staši ništa nije jasno. Moraće da se strpi i da sačeka na objašnjenja. Ja nemam snage da blebećem ceo dan. Ti ćeš joj posle sve potanko objasniti. Dakle, ovo je priča o događaju koji se Mr. Underhill-u dogodio nekad davno u jednom drugačijem svetu. Ja lično mislim da laže i da je doterao stvari, ali nema veze. Nego bolje bi bilo da počnem. Priča nema ime, ali zato počinje skoro kao prava bajka.“

Bio jednom jedan fakultet. Ko još u bajkama spominje fakultet? Zato sam i rekao 'skoro'. Taj fakultet, kao student, pohađao je i Mr. Underhill. Naravno onda se nije tako zvao, jer ko bi dozvolio da se upiše pod tim glupim pseudonimom, ali njegovo pravo ime ionako je samo deo prošlosti i to treba i da ostane.

Jednog popodneva sa svojim kolegama studentima ćaskao je ispred učionice, čekajući da prođe pauza i da se profesor vrati i nastavi sa predavanjem. Učionica se nalazila odmah pored računskog centra. Na njegovim vratima to je i bilo ispisano, ne baš u potpunosti, nalepljenim slovima od crne izolir trake. Vremenom, neka od slova odlepila su se sa vrata, da li slučajno ili nečijom namerom, nije ni važno. U svakom slučaju, umesto RAČUNSKI CENTAR na vratima je u stvari pisalo A UNSKI CEN R.

Mr. Underhill i ostali studenti posmatrali su taj naslov komentarišući nedostajuća slova i šaleći se, kad je jednom njegovom drugu, da ga zovemo Irvias, jer mu se kao i svim drugim akterima priče pravo ime izgubilo u vremenu i prostoru, palo na pamet da se malo poigraju. Naime, cilj igre bio je da se od slova na vratima sastavi smisleni i interesantan pojam, ali tako da se iskoriste sva slova. Mala glavolomka.

Da se razumemo, oni su bili informatičari i dosta su vremena provodili su u računskom centru, pa im je taj pogrešan naziv prosto parao oči. Bolje je da ga zamene nečim lepšim. Posle kraćeg razmišljanja, Mr. Underhill je, a ko bi drugi, smislio rešenje. Izneo je svoj predlog i pošto se svideo i ostalima, Irvias je odmah i prelepio slova, tako da je sad na vratima pisalo KRUNICE SNA. Možda mislite da postoji mnogo lepših i interesantnijih anagrama koji se mogu dobiti od ovih slova. Ovaj je nekako previše njanjav. Kako bilo da bilo Mr. Underhill se prvo setio ovog, a i ostalima je odgovarao. Ima u njemu neke skrivene simbolike o tome šta je njima u to vreme računski centar predstavljao, možda pomalo patetične, ali ipak...

Dok su se divili ovom svom malom remek delu, čuli su korake profesora koji je dolazio stepenicama. Profesor je, pri dolasku do učionice, trebalo da pređe desetak metara gledajući pravo u vrata računskog centra, i njima se činilo da će on obavezno primetiti toliku promenu. Tako su se uz smejuljenje povukli u učionicu i čekali. Profesor je prošao kroz hodnik i ušao u učionicu ništa ne primetivši. Studenti su se smejuljili i dalje i on je samo prokomentarisao stvar pitanjem šta im je to toliko smešno. Nije dobio nikakav odgovor i ostalo mu je samo da pomisli kako tim mladićima i devojkama i ne treba neki pravi razlog za smejanje.

Dani su tekli dalje, a promenu kao da niko nije primećivao. Natpis je i dalje neizmenjen stajao na vratima. Jedino su se studenti među sobom šalili i računski centar u razgovorima često zvali njegovim novim imenom. Kasnije, Mr. Underhill je završio fakultet i gle čuda zaposlio se baš tu, prvo kao asistent, a potom i kao profesor. Naravno, da bi postao profesor, morao je da odgilja standardnu proceduru. Magistratura, doktorat i sve ostalo što je propisano. I računski centar doživeo je razne promene, a sa njim i inkriminirani natpis na vratima. Prvo je u jednom periodu na njima uredno pisalo korektno ime, odštampano velikim crnim slovima na žutoj ili više narandžastoj plastičnoj ploči. Kad je centar preuređivan i natpis je ispravljen. Ipak je to fakultet koji mora da drži do svog nivoa. To je bilo direktorovo mišljenje. Ipak ni taj natpis nije potrajao previše dugo. Kasnije je ploča otpala, a nakon ponovnog preuređivanja centra vrata su ostala bez ikakvog natpisa.

Tek posle nekoliko godina od zaposlenja, kada natpisa KRUNICE SNA više nije bilo, u razgovoru sa svojim starijim kolegama, asistentima koji su radili u računskom centru, slučajno su dospeli na tu temu i Mr. Underhill je saznao da su oni primetili šaljivu promenu natpisa i da su je namerno ostavili nedirnutu jer se i njima svidela. Kako su se samo iznenadili kad im je ispričao priču o njenom nastanku.

Vreme menja sve pa tako i njega, pa je sve češće, ali ne u potpunosti, o studentima mislio kao o nekoj suprotstavljenoj strani, što je za profesora valjda i logično. Možda on sve do sad i nije postao pravi profesor jer mu se to potpuno nerazumevanje studentskog načina razmišljanja nikad nije do kraja dogodilo. Tako se uvek sa nekom setom sećao natpisa KRUNICE SNA i tog vedrog trenutka promene slova. Jer ta mala igra njima, tadašnjim studentima, stvarno je donela iskrenu, bezazlenu radost kakvu je sad kao stariji dobijao znatno ređe nego nekad kad je bio mlad i lud.

Sada je mogao da shvati kako to da profesor nije ni primetio promenu natpisa. Ko još čita šta piše na vratima računskog centra, svaki put kada prolazi pored njih? Samo studenti informatike i poneki mladi asistent. I revnosni direktor naravno, ali samo kada sprema restauraciju.

Tim rečima Grimel je završio svoju priču i umorno spustio glavu, a u mom mozgu kao da se pokrenula lavina koja je zakovitlala delove slagalice, a zatim nekim čudom, svaki postavila tačno na svoje mesto. Bilo je lepo opet znati ko si. Setio sam se momenta kad je ruka moga druga Irvasa premeštala slova. I drugih lepih zajedničkih studentskih dogodovština. Setio sam se i momenta kada sam čuo da ga više nema. Da je ostao bliže nama možda mu se smrt ne bi prikrala tako iznenada i zatekla ga usamljenog i nespremnog...

Setio sam se i drugih, i lepih i ružnih stvari. Znao sam i poreklo imena Mr. Underhill. Hvala Tolkinu za tako lepu priču. Baš mi je taj pseudonim odgovarao. Pošto ste već navikli da se tako zovem, zadržaću to ime do kraja. Dobro je rekao Grimel. Moje pravo ime pripada prošlosti i ostaće zauvek zakopano u njoj.

Svi pogledi bili su uprti u mene u iščekivanju, pa sam morao da ih obradujem dobrim vestima. Grimel je zevajući kazao kako sad mora malo da odrema, a meni je prepustio da Staši i Kormanu objasnim celu papazjaniju. Naglasio je da treba reći sve, jer se već umorio od uloge čuvara tajni. I ja sam mislio da je krajnje vreme da još neko sazna istinu. Prošla me je jeza od same pomisli da se Grimelu moglo nešto dogoditi pre nego što mi je ispričao poslednju priču. Nikad ne bih otkrio ko sam. Verovatno sada malo preterujem. Ali ipak...

Tako sam počeo sa objašnjenjima, dok su Staša i Korman slušali, pomalo nestrpljivi da saznaju tu tajnu. Prvo sam objasnio Kormanu da zbog Staše moram da govorim i o nekim stvarima koje on sigurno zna.

#Ako još jednom spomene neki oblik reči objasniti poludeću. Pa zar ne vidi koliko tupi...#

#Možda stvarno ponekad preterujem sa objašnjavanjima. Stalno se bojim da će nešto ostati nedorečeno i možda za nekog neshvatljivo. Pa bolje je da malo preteram nego da se posle pitate...#

#Bla, bla, bla...#

Prepričaću celu priču i vama slično onako kako su je oni čuli, samo sada malo doteranu za javnost. Jasno je da vama neću objašnjavati takve očite stvari, kao šta je to fakultet ili informatika, za koje Staša nije mogla da zna. Ona je govoranciju morala da prekida gotovo svaki put kada bih ja izvalio neki njoj nepoznat termin. Vi dobijate prečišćenu verziju.

#Pa mi sad treba da kao budemo zahvalni. Kad malo bolje razmislim možda i jesam malčice zahvalan. Kakva bi tek bila kompletna verzija...#

Konačno je i na mene došao red da nekom nešto pričam. Dosadilo mi je da samo slušam. Kao i prošla i ova priča počinje sa:

Bila jednom jedna zemlja. Ista ona iz ludine priče. U toj zemlji živeo je Mister Anderhil, to jest ja. Bavio se računarskim naukama i kao što ste već čuli bio je profesor na fakultetu. U to vreme situacija u svetu bila je prilično napeta. Staša zna ponešto iz poeme o Mister Anderhilu, a Korman je sigurno pročitao sve o tome. Ipak samo da napomenem da su vođe sa zapada stvarno sve više i više stezale ceo svet u svoje kandže. U mojoj zemlji organizovala se ekipa naučnika koja je predosetila opasnost i rešila da pokuša nekako da spasi čovečanstvo. U stvari prvenstveno inteligentni život na Zemlji. Kao da ima neke razlike, mislite vi. Pa, ispada da možda i ima.

Da nastavimo. U tajnosti, skupila se već pomenuta grupa naučnika i započela sa planiranim istraživanjima. Pitate se zašto u tajnosti kad je poznato da nauka počiva na međusobnoj komunikaciji i da njen jezik ne trpi zatvorenost. Sila sa zapada imala je monopol u svemu pa i u nauci. Dobro de, ne baš monopol, ali presudan uticaj svakako. A naša istraživanja morala su da ostanu tajna.

Sada i za tebe Kormane dolaze iznenađenja. Sigurno misliš da su zmajevi vrsta zaboravljena od svih koja je ponovo izbila u prvi plan rušenjem Zemlje. Inteligenciju ste stekli raznim mutacijama i nasledili ste ljudsko znanje proučavanjem raznih knjiga rasejanih po ostacima planete. Vidiš, to uopšte nije tačno. Vi ste u stvari ljudi. To je i bio glavni cilj istraživanja naše grupe. Da se omogući razvijanje ljudske vrste u drugom obliku. Lik zmajeva nekako je preovladao jer je imao svoje prednosti. Ličnost iz mitova, uvek nekako zagonetna.

Ja sam bio zadužen za razne računarske simulacije i stvarno ne mogu da vam korektnim naučnim terminima objasnim kako je to postignuto, ali eto kao što vidite jeste. Genetskim manipulacijama na ljudskim ćelijama razvijen je postupak transformacije ljudskih u modifikovane ćelije sa zapisanim likom zmajeva. Normalno, čovek zmaj zadržavao je osobine sadržane u genetskom kodu pojedinca čija je ćelija uzeta za transformaciju. Ideja je bila da se određen broj ovih ćelija čuva do pravog trenutka, a onda iz njih razvije odgovarajući broj odraslih jedinki koje bi postepeno, svojim razmnožavanjem, dostigle kritičnu masu dovoljnu za potiskivanje ljudske rase.

Ovaj postupak transformacije ljudskih u zmajske ćelije mogao se izvršiti i na živom čoveku, što bi rezultovalo njegovim momentalnim transformisanjem u zmaja. Ovako formirana jedinka zmaja bila bi u potpunosti analogna onoj stvaranoj iz jedne ćelije. Jedina razlika je u tome što bi se ovim načinom transformacije zmaj potpuno sećao i svog ljudskog života. Proces transformacije živog čoveka sadržavao je u sebi i proces podmlađivanja njegovih ćelija, da bi se stvorio mlad zmaj koji pred sobom ima gotovo kompletan život.

#Ma da. Verovatno je taj proces transformacije omogućavao i lečenje impotencije...#

Pitate se zašto uopšte zameniti ljude? Oko toga se vodila polemika i u okviru grupe. Preovladao je stav da ljudi, takvi kakvi su sad, jednostavno ne odgovaraju postavljenom zadatku očuvanja planete. I da se nije desio rat, šta bi se dogodilo? Zemlji je pretila potpuna ekološka katastrofa. Morala se uvesti nova rasa. Zemlju je trebalo vratiti njenim prvobitnim vlasnicima, životinjama. One ne razaraju prirodu da bi ostvarile nešto veći komfor ili profit.

Zmaj nam se stvarno činio kao idealan. Posle rata bi ljudi svakako došli do veoma niskog nivoa, tako da im ne bi bilo sumnjivo što se pojavljuju zmajevi. Ljudi su se uvek plašili zmajeva čak iako ih nikada stvarno nisu ni videli, pa sigurno ne bi postojala opasnost da ih unište. Što je bio i presudni faktor. Šta će nam nova rasa koja nije u stanju da se odbrani od stare.

Genetski smo zmajevima dali osobine koje su nam se činile pogodne, a u stvari nismo mnogo promenili zemaljski mit o njima. Dug život, veličina, krila, prilično opak izgled, pa i bljuvanje vatre, sve su to osobine zmajeva iz starih legendi. Dodali smo im sve pozitivne ljudske osobine koje smo mogli. Možda mislite da to nije bilo etički, mislim veštački stvarati neku rasu superbića, ali za nas je to bio jedini izbor. S obzirom na cilj koji smo sebi postavili.

Ali nemojte misliti da je u okviru grupe sve bilo u redu. Ljudska nesloga je poznata. Naročito srpska. Doduše u ekipi je bilo i stranaca, tako da izgleda to važi za sve podjednako. Kada smo odlučivali o liku ljudskih naslednika, postojao je i drugi predlog. Jedan od naučnika, sa malim brojem sledbenika zalagao se za pacove. Potpuno suprotno zmajevima. Kratak život, ali ogromna izdržljivost i velika prilagodljivost, kao i velika reprodukciona moć. Za razliku od zmajeva koji skoro uvek imaju samo po jedno dete u životu, broj pacova se udvostručava svakih šest meseci. Zamislite ih sa inteligencijom.

Ideja manje grupe bila je da se razvije odgovarajući broj ljudi pacova, koji bi se uskoro toliko namnožili da bi jednostavno istrebili preživeli ljude, koji bez savremenih tehnikalija ne bi mogli da se odbrane. Tako bi postali gospodari Zemlje i kasnije je preuredili prema svojim potrebama. Većina naučnika se nasuprot tome zalagala da se preživeli ljudi ne diraju, nego da se kasnije, u zavisnosti od toga kako će se razvijati, odredi njihova uloga u budućnosti Zemlje. Ovaj stav je preovladao i manja grupa se naizgled povukla i prihvatila ga.

Sada smo došli i do moje uloge u celoj priči. Svi pripadnici grupe, osim mene, bili su muškarci i žene u poodmaklim godinama. Ja sam bio na kraju tridesetih. Znam da sam

sada mlađi, objasnićemo i to kasnije. Zbog toga je meni zapalo u tal da se pobrinem za preživjele ljude. Posle katastrofe trebao sam da se pojavim, da pomognem ljudima da krenu pravim putem, a zatim da se povučem za neko duže vreme; pa ponovo da se vratim, da vidim kako se situacija razvija i da je poguram koliko mogu, ili opet da se povučem na još neko vreme i tako po potrebi. Kao neki čuvar kroz vreme. Naravno ovo se ne bi odnosilo na sve ljude, već samo na onoliku grupu koju bih uspeo da okupim u bližoj i daljoj okolini.

Zašto uopšte da vodimo računa o ljudima, pitate se vi, kada ih ionako zamenjujemo?

#Ne pitaju se. Dosta više objašnjavanja zašto je nešto urađeno. Nisi na sudu...#

#Ovaj... Odgovor je verovatno očigledan pa možda ipak da ga i ne navedem...#

#Hvala ti bože na sitnim pobedama...#

A kako se ja to povlačim iz stvarnog vremena i vraćam se posle dužeg vremena? Pokušaću i to da objasnim.

#Džabe. Ajde ako baš moraš...#

Grupa je konstruisala i specijalnu vremensku mašinu. Ne baš vremeplov u klasičnom smislu. Mašina nije omogućavala odlazak u prošlost ili u budućnost. Za čoveka u njoj, teorijski, vreme stoji. Posle određenog vremena na koje je mašina podešena, ili bi se samo otvorila vrata i on bi mogao da izađe isti onakav kakav je bio i kada je u nju ušao, ili bi automatski bio teleportovan na mesto zadato koordinatama. Vreme u mašini provodio bi u hibernacionom snu.

#E sad ga pretera. Da niste imali i trans kako se već zove modulator? Znaš onaj iz crtanog filma o Dušku Dugoušku...#

Ali, mašina je imala malu grešku. Niko nije savršen. Simulacije su pokazale da u njoj vreme ne samo da stoji, nego i neznatno curi u nazad. Putnik kroz vreme, ako se neko ko ne ide nikud uopšte može nazvati putnikom, izašao bi iz mašine mlađi nego što je bio kad je ušao. Pa šta onda, kažete vi i potpuno ste u pravu, pod uslovom da se sa podmlađivanjem ne pretera. Ali, problem nije bio u podmlađivanju.

Zaključak konstruktora i stručnjaka za psihologiju, preveden sa suvoparnih naučnih termina, glasio je ovako. Vraćanje vremena unazad sa velikom verovatnoćom izaziva i gubitak pamćenja čoveka koji je bio podvrgnut procesu. Naime, proces vraćanja vremena na neki način oštećuje ćelije mozga koje vode računa o pamćenju.

Da bi se ovaj efekat predupredio izumeli smo način za usađivanje pamćenja, kao i specijalnu tehniku ugrađivanja mehanizma za vraćanje pamćenja, duboko u podsvest čoveka na koju mašina ne bi imala efekta. Takav mehanizam okidao se kada bi čovek čuo unapred određene reči ili rečenice. Ali pošto je u pitanju kompletno pamćenje čoveka, te rečenice morale bi se govoriti tačno određenim redosledom i u odgovarajućim razmacima. Svaka bi postavljala po jedan mali deo slagalice na svoje mesto. Potrebno je

vreme da mozak prihvati ta sitna podešavanja bez daljih oštećenja. Kada i poslednji delić sklizne u ležište i pamćenje se vraća.

Zbog toga sam jedino ja bio pogodan za ostajanje u mašini. Naime, bio je potreban što mlađi mozak koji bi mogao da izdrži postupak usađivanja pamćenja i takvog mehanizma vraćanja. I ne samo to. U slučaju starijeg mozga, čak i kad bi sve stalo u podsvest, postojala je velika opasnost da u samom procesu vraćanja pamćenja neki delovi odu na pogrešna mesta. Ja sam jedini imao dobre izgleda da uspem u tom zadatku.

#E sad si sve objasnio. Čak si i pričanje onih silnih priča opravdao. Toliki trud da se sve objasni, a objašnjenje... boli glava. Pa od ovoga je verovatnije i to da neko dete slučajnim slaganjem slova napiše Romea i Juliju...#

#Trčiš pred rudu. Za svaku rupu u scenariju na kraju će se pojaviti i razlog. Barem se nadam...#

#Tebi i ostaje samo da se nadaš. Sva sreća da i ja pišem ovu priču...#

Ovo su sve bili samo planovi. A gde bi nam bio kraj kad bi sve išlo onako kako je i planirano? Prvo, tragedija se dogodila ranije nego što smo očekivali. Nismo bili potpuno spremni, a prve bombe pale su naravno baš na našu zemlju i pre nego što smo uspeli da se povučemo u sklonište koje smo izgradili. Tako je u sklonište stiglo samo nas nekolicina, šest muškaraca i tri žene. Srećom sve ćelije i potrebna aparatura već su bili u skloništu. Od manje grupe pristalica pacova pristigao je samo jedan koji je na žalost bio strašno ozračen i jedva se dovukao do skloništa.

Na samrtni nam je priznao da njegova grupa nije odustala od planova i da je u tajnosti, od svojih ćelija razvila pacovske. Nama to i nije izgledalo tako strašno jer smo mislili da se ne mogu razviti u odrasle primerke bez specijalne aparature, ali na žalost nije bilo tako. Ove ćelije specijalno su modifikovane da se mogu razviti i u slučaju dolaska u kontakt sa ćelijama običnih pacova. Recimo ako ih pacovi pojedu. Tada ne bi došlo do razvijanja potpuno inteligentne jedinice odjednom, već do postepene evolucije pacova ka većoj inteligenciji sa nepoznatim uticajem, u zavisnosti od osobina tela domaćina. Sve nam je to objasnio pre nego što je preminuo. Na žalost nije znao gde su ćelije ostavljene.

#A možda će se ti pacovi pretvoriti u savršene profesore informatike koji neće ovoliko daviti...#

Kucnuo je čas i za realizaciju. U našem podzemnom skloništu sačekali smo da se stvari primire i potom otkrili da je gore sve razrušeno i uništeno. Pretpostavili smo da je to sada standardna slika, što se kasnije pokazalo kao ispravno. Veći stepen uništenja od očekivanog, ukazivao je na još jedan problem. Veći nivo radijacije. Zmajevima sadašnji nivo radijacije na površini nije smetao, ali za ljude je bio poguban. Naravno ne odmah, ali bilo je jasno da ukoliko sada izađu napolje i budu ozračeni, imaju još svega pet, šest godina života. Zbog toga su se ostali odlučili na direktnu transformaciju u zmajeve, a ja sam morao u vremensku mašinu.

Ovakav nivo radijacije doveo je do još jedne sitne izmene plana. Znae osnovna ideja bila je da se mi ne pretvaramo u zmajeve, nego da prva generacija zmajeva u saradnji sa

našom grupom, bez mene naravno, nađe pogodno mesto i tamo počne bolji život. Njima bi bilo ispričano da su jedini preostali primerci stare mitske rase koji su mutacijom usled povećanog nivoa radioaktivnosti stekli inteligenciju. Vidite, nismo hteli da im otkrijemo pravu istinu, jer smo mislili da je bolje da nova rasa ne nosi breme stare. Sada je ovaj plan morao biti izmenjen jer ljudi ne bi živeli dovoljno dugo. Znači oni se pretvaraju u zmajeve, a umesto odraslih primeraka, zašto od ćelija ne bi razvili bebe. Tada bi zmajčići još prirodnijim putem došli do svih potrebnih saznanja i sigurno bi imali puno poverenje u ono što bi saznali od 'roditelja'. Možda vam ovo izgleda licemerno, ali sve to smo uradili isključivo za dobrobit zmajeva.

#Ali ne i za dobrobit čitalaca...#

Kada je programirano vreme u mašini isteklo dočekali su me zmajevi nastali transformacijom mojih kolega. Tada sam iznova upoznao svog najboljeg prijatelja, sada u obliku Grimela, koji mi je vratio sećanja. Nivo radijacije na površini vremenom se smanjio i vratio u normalu. Mogao sam slobodno da izađem i potražim preživlele. Kakvi preživeli mislite vi, kad je nivo radijacije za vreme napada bio prevelik za ljude. Nivo radijacije merili smo samo u okolini skloništa, pa se moglo očekivati da on nije toliki baš svuda. Ipak smo živeli u gradu koji je pretrpeo jedan od najjačih udara. Nije svima bilo toliko strašno. Vredelo je pokušati. Tako sam ja posle kratkog odmora krenuo na put, a moji drugovi zmajevi pošli su da se pridruže ostalima. O pacovima do tada nije bilo nikakvih novosti.

Dvadeset i neku godinu proveo sam u okupljanju ljudi po svojoj domovini i njenoj bližoj okolini, pomažući im da pronađu svoj put u budućnost. Na žalost neki su se već potpuno pretvorili u životinje i za njih je bilo kasno. Taj deo Staša zna iz poeme. Posle toga sam se vratio u sklonište gde me je dočekaao samo Grimel. Pošto o pacovima i dalje nije bilo novosti, ni sa moje ni sa njegove strane, potvrdili smo ranije dogovore, da u narednom periodu dok sam ja u mašini, zmajevi vrše izviđanja bez uvida u potpunu istinu o pacovima.

Zatim sam se oprostio od njega, rekao mu lokaciju jedinog carstva da bi mogao da vodi računa o ljudima, i ušao u mašinu sa nadom da ćemo se ponovo sresti. On ju je programirao na dvesta godina sa tim da me po njihovom isteku teleportuje na livadu čije sam mu koordinate dao. Pošto sam u zamku trebao da se pojavim u tačno određeno vreme, činilo mi se sigurnije da me mašina prebaci na mesto koje nije suviše daleko od njega. Tako je i bilo.

#Jači razlog...#

Grimel je očito jedini preživeli od mojih prijatelja naučnika koji su znali istinu. To znači da živi oko petstotina godina. Prilično dugo. Mislim da nam je ciljano dužina života zmajeva iznosila četiristotine godina. Naravno, da je kojim slučajem preminuo pre nego što sam se vratio, verovatno bi mi ti Kormane sada umesto njega vratio sećanje. To vam je kraj priče.

„Naravno i luda je imao svoj zadatak u svemu“, rekla je Staša.

„Da, na njega sam potpuno zaboravio. On je sigurno potomak mog davnašnjeg prijatelja koga sam pripremao za svoj povratak. Kad malo bolje razmislim ima neke sličnosti između njih. Taj otkačeni izgled im je očito nasledan. Momak me je svuda verno pratio u periodu dok sam bio sa ljudima i ja sam mu, očekujući svoj gubitak pamćenja, objasnio da prenosi svojim potomcima da treba da me čekaju kroz dvesta godina. Na jednom od naših šetnji odabrao sam onu čuvenu livadu za mesto svog povratka.

Takođe sam mu objasnio da se ja kad se vratim neću ničeg sećati, ali da njegov potomak ne sme ništa da mi objašnjava, već samo da me navodi ponekim tajanstvenim uputstvima. I da ispriča priče koje će izvršiti pripremu za povratak mojih sećanja. Mnogo puta sam mu ih pričao. Bilo je ključno da ih dobro reprodukuje svojim potomcima. Kako je samo vešto iskoristio prvu priču i za odgovarajući savet tvom ocu. Sve se prilično dobro uklopilo. Naravno, ja sam ludinom pretku rekao za Grimelovo ime. Ostavio sam mu i mač, sa uputstvom da ga on i njegovi potomci čuvaju u tajnosti, sve dok se ne vratim. Stvarno su sjajno obavili zadatak.“

#Kako si sve lepo uklopilo, svaka ti čast. Jedino još da debela žena zapeva...#

#Sada si već jedino zajedljiv i zloban. A u stvari si ljubomoran...#

#Ja ljubomoran...#

Prekid ili Kako se cela priča zakomplikovala

Taman sam završio svoju priču kada se i Grimel razbudio. Baš na vreme. Hteo sam da saznam šta je bilo sa pacovima. Ponadao sam se da su izgubljene ćelije ljudi pacova uništene pre nego što su na njih naleteli oni pravi. Na žalost Grimel me je razočarao. U poslednje vreme izviđači su primetili organizovane pokrete velikog broja pacova koji se ranije nisu događali. Izgleda da se virus inteligencije polako širi. Znači, imamo još jedan problem o kome treba da mislimo.

Spominjanje izviđača me je ponukalo da se raspitam i o ljudima iz ostatka sveta. Zmajevi su mnogo lakše prevaljivali velike razdaljine uz pomoć svojih velikih krila. Mogli su da se upute i preko okeana. Saznao sam da nije sprovedeno kompletno pretraživanje Zemlje, ali da se na osnovu viđenog može zaključiti da sada ljudi, osim u carstvu, i nema. Ono malo što je preživelo tonulo je sve dublje u ponor odsustva svesti i postepeno je izumrlo usled izgubljene sposobnosti života u surovim uslovima divljine. Izgleda da je moja pomoć bila ključna za opstanak ljudi u carstvu.

Dogovorili smo se da organizujemo jedno većanje, na koje ćemo pozvati odabrane ljude i zmajeve, i na kome ćemo se dogovoriti o daljim zajedničkim akcijama. I u vezi pacova i u vezi međusobnih odnosa. Pri tome smo se složili da nikom više ne pričamo stvarnu priču. Ljudima ćemo preneti ono što smo ispričali i samim zmajevima. Još je rano da svi saznaju istinu. Nju ćemo otkrivati samo odabranima i to postepeno.

„Nego Grimele, šta je sa skloništem?“ upitao sam ga. „Pretpostavljam da je sve u redu, pošto me je mašina prebacila po planu.“

„Da sve je u redu. Dok sam bio mlađi povremeno sam ga obilazio.“

„Ko zna možda će nam nešto iz njega opet zatrebati?“

Spominjanje skloništa dalo mi je jednu ideju. Smislio sam način za uklapanje ljudi u celu priču, uključujući tu i mene naravno, koji ne bi doveo do njihovog uništenja ukoliko pristanu da sarađuju. Taman sam hteo da ga predložim kad je nešto čudno počelo da se događa. U početku sitni potresi, a zatim sve veći i veći. Opšta trzavica. Pomislio sam da je zemljotres, ali ubrzo sam shvatio da je ovo što se događa mnogo ozbiljnije. Jer, nije se pomerala samo zemlja. Sve oko mene počelo je da se okreće i meša u jednu neopisivu zbrku. Za trenutak sam još bio svestan okoline, a zatim je sve nestalo. Čak i ja.

Prekidam svoj dosadašnji tok izlaganja, jer se upravo na ovom mestu dogodilo nešto veoma nesvakidašnje, baš kao što sam i naveo. Ne znam kako to da nazovem. Možda prekid, jer sve što je do tada postojalo jednostavno je nestalo. Čim ovo pišem jasno vam je da nisam nastradao, ali u tom trenutku sam verovatno bio stvarno mrtav. Makar na momenat. Ovo vam sigurno nije baš najjasnije, ali budite samo strpljivi i saznacete objašnjenje. Sada ću vam prepričati događaje koji su prouzrokovali prekid.

Zašto foliraš i govoriš o nekom prepričavanju kada je očito da nisi mogao da prisustvuješ događajima koji su izazvali prekid, kažete vi sa potpunim pravom. Istina je da ja nisam bio prisutan tim događajima, ali kasnije sam došao do nekih činjenica o njima i njihovim akterima i povezo ih u smislenu priču koju ću sada ispričati. Verovatno se nije baš sve dogodilo ovako, kako ću ja to da ispričam, ali moram se odreći verodostojnosti radi upotpunjavanja celine priče. Uostalom ko priča ovu priču? Valjda autor ima pravo da neke stvari ulepša dodajući poneku sitnicu.

#Naravno da ima. Samo ti ga malo pretera...#

Bolje da odmah pređem na stvar. Priča počinje uzvikom koji je prenuo glavnog aktera i prekinuo ga u jednom za njega veoma važnom poslu:

„Tihomire! Tihomire! Neću više da vičem. Prekidaj sa tom igrom. Večera se već ohladila.“

Tihomir je bio potpuno zanet igranjem na računaru i trebalo je mnogo vike da bi se privukla njegova pažnja.

„Mama, molim te, još samo malo. Sada je baš uzbudljivo. Upravo sam pričao sa zmajevima. Molim te mamice. Još malo pa je gotovo.“

Iako je Tihomir upotrebio najumilniji glas iz svog repertoara za smekšavanje mame, ona nije popuštala.

„Nema ništa od toga. Igraš se već tri sata. Prekidaj sa tim i pravac na pranje ruku, a onda na večeru. A posle toga treba i da učiš. I to za ozbiljno.“

Tihomir shvativši da nema šanse da pridobije mamu i da je ubedi da ga pusti da se još malo igra, a da svako naredno odugovlačenje može da izazove i ozbiljnije posledice, polako pritisne taster za izlazak iz igre, zatim skine kacigu i sve dodatne priključke sa glave i na kraju je otkaçi sa računara i odloži je pored njega na sto. Zatim teškim, durećim korakom prođe pored mame i uputi se prema kupatilu.

Mama ga je ispratila strogim pogledom, a zatim skoro krenula za njim, ali se ipak okrenula i radozno otišla da vidi čime se to Tihomir toliko zaneo, pomislivši kako to mora da je nešto novo i interesantno čim ga je toliko držalo prikačenim za sve te žice. Pored kacige stajala je i originalna kutija u kojoj je ranije bila zapakovana. U njoj je bilo i reklamnog materijala, pa je uzela jedan list da ga pročita. Tekst je glasio ovako:

Drago nam je što ste kupili naš proizvod. Kao što ste već i sami otkrili, ukoliko ste ga isprobali, on predstavlja pravu revoluciju u razvoju računarskih igara. Potpuno nova stvar. Nije ni nalik na obične 3D kacige koje samo pojačavaju utisak igranja. Ova kaciga ostvaruje potpunu komunikaciju sa vašim mozgom pomoću posebnih senzora smeštenim u njenoj unutrašnjosti. Sastavni deo kompleta su i naše igre koje su dizajnirane specijalno za upotrebu isključivo u sklopu sa kacigom. Ne pokušavajte da ih igrate bez nje, a isto tako ne koristite kacigu sa drugim igrama. Onda nema ništa od efekta. Razdvojeni su samo obična svakodnevna pomagala, a zajedno pravi bum.

Ali da pređemo na stvar. Koliko puta vam se pri igranju činilo da nema stvarnog uzbuđenja? Da se sve svodi samo na uvežbanost? A zašto morate da samo posredno učestvujete u igri? Ko kaže da su vaši refleksi ili veština rešavanja problema jedino što je bitno za igranje? Zašto u igru ne biste ušli celi? Postali deo nje?

To se i događa uz pomoć našeg proizvoda. Imate utisak ne samo da rukovodite potezima junaka igre, nego da ste vi taj junak. Što je još bolje, vi kao akter igre uopšte niste ni svesni da je to igra. Za aktera je sve što se događa u igri jedina i kompletna stvarnost. Ipak, vi dok se igrate zadržavate i jedan viši deo svesti samo za sebe i njime kontrolirate igru. To je dosta komplikovano za objašnjavanje, ali koga uopšte i interesuju objašnjenja. Bitno je da šljaka. Vi i akter igre ste ista osoba, a i potpuno odvojeni u isto vreme.

Jasno vam je da on ne može da izgleda kao vi, ali zato misli kao vi. Nije baš da ne može da liči na vas, jer postoji veza sa vašim mozgom, ali to je dosta komplikovana stvar i pokušaćemo da je ostvarimo u sledećoj iteraciji. Za sada je izgled junaka fiksiran za igru. Ali to i nije neki nedostatak. Možda vi i ne želite da u velikim avanturama koje se dešavaju u igri učestvujete kao dečak ili devojčica, već umesto toga kao zgodni mladić ili devojka.

U aktere igre su pored izgleda ugrađena i različita znanja koja dečaci i devojčice nemaju. Vaši ekvivalenti u akciji su obrazovani mladi ljudi. Ipak ne zaboravite da ste vi ono što ih pokreće. Njihova tela sposobna za različite avanture i njihovo znanje samo su pomoćna sredstva koja vaš mozak koristi da bi pobedio u igri. Možete da birate. Imamo sve. Od romanse do borilačkih veština. Uz nas avanturama nema kraja.

Znači stavite kacigu, pokrenite igru i uđite u novi svet. Da ima još nešto. Nemojte da brinete da će vam se nešto dogoditi ukoliko junak pogine u igri. Samo blagi neugodan

osećaj. Mala cena za veliko uživanje. I ne zaboravite da i svojim prijateljima ispričate kakvu sjajnu stvar ste nabavili. Sa nama uživanja ne prestaju.

Tekst se ovde završavao, i mama ga je vratila u kutiju.

Šta sve neće izmisliti, pomislila je. Kad li je samo nabavio tu skalameriju? Moraću da mu smanjim džeparac. Čekaj malo, nije to ni tako loše. Mogu i ja ponekad da se poigram. Nije na odmet opet biti mlad i lep, makar za kratko. Možda naletim na nekog zgodnog princa. Da privremeno zamenim ovu žabu koju imam. Ako nema neku igru za devojčice, moram ga nekako naterati da je nabavi.

Dok je mislila kako to da izvede a da Tihomiru ne bude jako sumnjivo, mama je ustala i laganim korakom izašla iz sobe.

#Što bi rekao jedan karakter iz crtanih filmova... Ti bokca...#

#Kažem ti ja da imaš strpljenja. Ima još, kandidat još uvek nije završio svoje izlaganje, ali prvo opet mali skok...#

IV

SPOLJNI SVET

...Kada si na vrhu, najsigurniji način da na njemu i ostaneš je da održavaš status quo. U svemu. Svaka novina istovremeno je i potencijalna opasnost. Uvek je bolje uništiti nepoznato nego kasnije doživeti neprijatna iznenađenja. Ipak, prilikom svake akcije treba primeniti izuzetne mere predostrožnosti. Opreznost i pažljivo planiranje su garanti uspeha. Ovo se ni u kom slučaju ne sme pomešati sa oklevanjem. Kada treba delati, akcija mora biti brza i nemilosrdna. Ali, bolje da ne pričam mnogo o tome. To je više iz Džekovog domena...

Kenedijeva pravila

Dobar ili

Zašto je važno stalno osmatrati svoje okruženje

U gotovo praznoj prostoriji, upravo je počinjao neobičan sastanak. Malo je čudno nazvati praznom odaju u kojoj je prisutno dvadesetak prvenstveno ljudskih obličja, ali osim njih u njoj nije bilo ničeg, tako da je doista delovala prazno spram svoje veličine. Prostorija je imala oblik grčkog amfiteatra sa tri nivoa sedišta polukružno raspoređenih oko centralne pozornice. Svi prisutni, sedeli su u najvećoj mogućoj tišini, na najnižem nivou. Prava kamerna atmosfera. Ali nije se čekao početak neke predstave. Tema sastanka bila je mnogo ozbiljnija. Vern je prvi progovorio:

„Mere obezbeđenja su u potpunosti sprovedene?“ Pitanje je bilo upućeno blistavo crvenoj kugli sa njegove leve strane.

Ona se odmah transformisala u mlađahnu crvenokosu i dala odgovor potvrdnim klimanjem glave.

„Molim vas da svi pređete u ljudska obličja“, nastavio je Vern. „Nekako su najprikladnija za razgovor.“

Na ove reči i preostalo dvoje brzo se transformisalo i nastavilo da sluša Vernovo izlaganje.

„Svi znamo zašto se sastajemo u tajnosti. Opredelili smo se za spašavanje novorođenih i za njihovo sakrivanje i obučavanje dok ne dostignu potrebnu zrelost. Ne ulazimo u otvoreni sukob sa Kenedijevim trupama ukoliko možemo da ih izbegnemo. Osnovni cilj je sačuvati živote. Izvinjavam se što toliko ponavljam ovo što svi znamo, ali ne mogu da ne iskoristim svaku pogodnu priliku da naglasim važnost ovakvog našeg opredeljenja.“

#A treba i čitaocima da sve potanko i detaljno objasniš...#

„Protivnik je još uvek previše snažan za nas, a što je još važnije i njegovo uništenje ne bi donelo ništa novo u funkcionisanju našeg sveta dok ne pronađemo adekvatnu alternativu.“

Nekoliko uzdaha propratilo je ove reči, a Vern je umirujući prisutne pokretom ruke nastavio:

„Nestajanje Kenedija samo bi otvorilo prostor za druge koji dele njegove ambicije. Istina je da svi oni zajedno ne predstavljaju neku veliku opasnost za mene, ali je zato on strašno moćan. A čak i da preživim sukob sa njim šta mi preostaje? Da pobijem sve njegove sledbenike da bih sprečio da vremenom ojačaju? Mora se pronaći neko drugo rešenje. Ne mogu da budem kao on. Ovaj način koji smo odabrali, dosad nam je doneo značajne rezultate. Od kako smo se organizovali i povezali imamo veoma mali broj žrtava, a broj uspešnih spašavanja prilično se povećao. Nego da pređemo na konkretne stvari. Kakvi su izveštaji?“

Usledili su kratki izveštaji po utvrđenom redosledu. Zaduženi za sklonište novorođenih izneo je kako sve funkcioniše prema planovima. Obezbeđenje radi besprekorno, premeštanje skloništa se vrši na najviše tri dana, obuka novorođenih takođe dobro napreduje. Osmatrači Kenedijevih trupa izvestili su o njihovim aktivnostima. Nikakvi veći pokreti. Samo standardne operacije. Jedino je izviđač zadužen za Leonarda primetio nešto pojačanu aktivnost, ali bio je uveren da njegovi planovi, ovoga puta, nisu upereni protiv njih. Usledili su redovni izveštaji o funkcionisanju raznih delova Mreže. I tu je sve bilo po starom dok nije došla na red devojka zadužena za, sve do nedavno, prilično zabačeni deo Mreže, čija je veza sa ostatkom tek od skoro dostigla standarde.

„Primetila sam nešto veoma neobično. Jedan od blaženih pojavio se iznenada i bez ikakvog pripremnog perioda. Znam šta mislite. I ja sam naravno odmah pretpostavila da nisam dovoljno dobro pazila i da mi je priprema izmakla. Ali onda je on počeo prilično čudno da se ponaša. Iz njegovih akcija prosto je izbijala inteligencija koja se ne može očekivati od blaženih. Ipak, nije primetio naše postojanje. Opet sam posle nekog vremena pomislila kako je on samo neki napredniji primerak, kada me je razuverio svojim nestankom. Potpuno neočekivano i bez ikakvog traga. Tražila sam i tražila, ali bez ikakvih rezultata. Morala sam da izvestim o tome.“

Usledio je poduži period tišine u kojem su svi prisutni razmišljali o izveštaju. Vern se naposljetku ipak oglasio.

„Mislim da ću to morati lično da ispitam. Ne smemo to potpuno zanemariti. Osećam da je nešto važno. Odvešćeš me tamo kada završimo.“

Nakon sastanka Vern i devojka koja je referisala o čudnom ponašanju blaženog krenuli su ka delu Mreže kojeg je nadzirala. Posle nekoliko preskakanja po različitim magistralama, stigli su do odredišta.

„Ovo je lokal na kome sam prvi put primetila postojanje blaženog“, počela je devojka. „Zaista misliš da ćeš uspeti da otkriješ neke njegove tragove?“

„Videćemo“, promrmljao je Vern pažljivo ispitujući okolinu pritom. Dosta vremena proteklo je u obostranom ćutanju, a onda je Vern radosno uskliknuo:

„Tu si znači. Znao sam da mi nećeš tako lako pobeći.“

**Loš i zao
ili
Zašto je uvek bolje dobro upoznati svog protivnika pre same bitke**

U Kenedijevoj kancelariji sve se pušilo. Njegovo lice dobilo je tamno crvenu nijansu koja je verno odslikavala stanje njegovog uma. Kipteo je od besa.

Prokleti Vern. On i taj njegov pokret otpora. Ko bi rekao da mogu tako dobro da se organizuju. Ne mogu ni da ih nanjušim. Samo se iznenada pojave, pakupe novorođenog i nestanu bez traga. Pobio sam sve sumnjive u svojim jedinicama i opet ništa. Kao da nisu ni imali špijuna. Moraću izgleda i lično da se uključim u potragu za njihovim skloništima. Meni neće uspeti tako lako da umaknu.

Sudeći po izveštajima nešto su se uzmuvali u poslednje vreme. Ako se ono što dobijam uopšte i može nazvati izveštajima. Sve je u stilu: mislimo da je tako, ili sa izvesnom verovatnoćom možemo reći. Ništa više nije pouzdano. Ipak ovog puta čak su i moji agenti uspeali da uoče sumnjiva kretanja u delu Mreže koji su i Tvorci skoro pa zaboravili. Lično Vern otišao je tamo. Šta li su samo pronašli? Razlog više da se i ja uključim u predstavu. Vreme je da se pojavi glavni glumac. Moram malo da rasvetlim celu stvar.

Ko zna dokle bi Kenedi tako kovao različite planove o uništenju Verna, da ga nije prekinuo glas koji je dolazio iz neposredne blizine.

„Dragi moj Kenedi. Mnogo te pozdravljam. Nadam se da ti ne smetam. Jeste da sam banuo pomalo iznenadno, ali ti me uvek rado dočekuješ, zar ne?“

Potpuno iznenađeni Kenedi zurio je u nasmešenog Leonarda, koji je mirno stajao na jedva metar od njega. Ipak veliko iskustvo je preovladalo i njegov u početku zabezegnuti pogled postepeno je zamenio smiren osmeh.

„Zdravo Leonardo. Naravno da si dobrodošao. Jeste da ćeš imati nešto više problema sa odlaskom. Moje obezbeđenje će se rado pozabaviti sa tobom. A i moje tamnice vaze za takvim specijalnim gostom. Ali mnogo verovatnije je da nećeš ni stići do njih.“

„Nemoj samo da budeš previše siguran u to. Kakvo ti je obezbeđenje jasno pokazuje činjenica da sam ja ovde i da niko osim tebe nije ni svestan toga. A i tebe je moj glas prilično iznenadio. Da sam se malo pritajio mogao sam da ti priđem na milimetar. Nemoj da se osvrćeš i tražiš pomoć od svojih mizernih pomoćnika. Oni ni ne slute da sam ovde. Prilično dobro sam upoznao tvoju tvrdavu, kao što i sam vidiš. Umesto što pričaš o tamnicama bolje bi bilo da zapamtiš svoje poslednje razumne trenutke. Neki delovi tvoje ličnosti odlično će se uklopiti u moju malenkost. Imam pravo mesto za njih.“

Dok su naizgled ležerno razmenjivali ove reči i jedan i drugi pažljivo su posmatrali reakcije protivnika. Svaki je detaljno proučavao okolinu, tražio potencijalne prednosti i smišljao različite zamke. Ipak radije su samo gradili taktiku i prepuštali protivniku da prvi napadne.

U ovoj igri strpljenja prvi je popustio mlađi, Leonardo. Napravio je iznenadni iskorak u stranu i otpočeo napad. Nije bilo gotovo nikakvih fizičkih pokreta niti ikakvih materijalnih pokazatelja da se tu odvija borba. Obojica su samo mirno stajali i čvrstim pogledom fiksirali jedan drugog. Tek po kratkim trzajevima lica moglo se primetiti da se ovde odvija sukob dva vrhunska majstora ovakvog načina borbe. Poenta je bila u blokadi protivnikovog napada pre nego što bi on i stigao da se materijalizuje i ugrozi vas.

Neko vreme dvoboj se ravnopravno odvijao, a onda postepeno Kenedijevim licem sve više poče da preovladava zamor dok nasuprot tome Leonardo čak dopusti sebi i lagani osmeh. Tada Kenedi promeni taktiku. Za trenutak, uložio je svu svoju energiju u stvaranje blokade koja je sve Leonardove napade neko vreme držala na odstojanju i time kupio sebi dovoljno vremena za preobražaj.

„Vreme je da upoznaš Džeka, dragi moj Leonardo. Ali ne verujem da će ti biti drago“, prozbori on pred sam završetak transformacije.

Leonardo nije obraćao pažnju na novo obličje protivnika već je počeo sa sipanjem neprekidne plamene stihije koja je ubrzo raznela blokadu. Kenedi, u stvari bolje da ga sada zovemo Džek, više uopšte nije mario za odbranu. Ne obazirući se na Leonardove udare po svom telu, kretao se napred i slao sve probojnije protiv udarce.

Na Leonardovom licu počela je da se pojavljuje zbunjenost i blaga zabrinutost. Nije mu bilo jasno kako to njegov protivnik uspeva da izdrži i najmoćnije napade. Uskoro više nije u potpunosti mogao da blokira sve Džekove udare, a da istovremeno nastavi da napada. Džek se samo sve više i više približavao.

Konačno je i Leonardova odbrana popustila. Jedan prodoran mlaz energije ga dokači i odbaci unazad sve do zida. Shvativši da je u slučaju nastavka dvoboja potpuno izgubljen on uloži svoju poslednju snagu u otvaranje prolaza ka tunelu kojim je i došao do Kenedija i beg u sigurnost. Dovoljno hitro da se spase, ali ne dovoljno hitro da izbegne još koji delić talasa koji su neprekidno nadirali.

Džek je neko vreme nastavio da se, više po inerciji, kreće napred i šalje vatrene lopte u prazan prostor koji je do malopre zauzimao Leonardo, a onda se zaustavio, blago se zateturio i pao na pod.

#A u unutrašnjem svetu i njegovom prostor vremenu kandidat i dalje priča...#

V

UNUTRAŠNJI SVET

...Koliko god se trudio da držiš situaciju pod kontrolom, ne možeš sprečiti događaje kojima ćeš biti neprijatno iznenađen i u kojima ćeš se osećati iskorišćeno. U takvim situacijama najvažnije je biti smiren i razuman. Znam da to nije lako, ali ne treba podlegati ni očaju ni besu. Samo treba dobro razmisliti i neko rešenje će se već naći. Život jednostavno nema alternativu...

Saveti Mister Anderhila

Kraj izlaganja ili

Kako je Mister Anderhil shvatio suštinu života

Mislim da vam je jasno šta se u stvari dogodilo. Upravo tako. Sve je to bila samo računarska igra, a ja sam bio Tihomirov ekvivalent u njoj. Mlad i zgodan, nije nego. Zamislite kakav je to šok bio za mene. Nije to tako lako kad saznate da ste u stvari samo moždani ogranak nekog pubertetlije. A ja mislio da sam profesor Univerziteta. Ceo jedan život pretvoren u trenutak zabave. Sve naše ideje i planovi u stvari su jeftini scenario računarske igre. Kada sa ove perspektive pomislim na to, moram priznati da je bilo nekih pomalo naivnih momenata u zapletu igre. Naivan ili ne, bio je to moj život koji sam u trenutku izgubio. Ne вреди mnogo jadikovati oko toga. Bolje da nastavim sa pričom. Publika ne voli da čeka. Ima još ponešto da se objasni, još poneka šupljina da se popuni.

#Opet ovaj popunjavanje šupljine. Sve si već popunio i prepunio...#

Kako to da sam još uvek tu, pitate se vi opravdano, i pričam i dalje ovu priču, kada je igra prekinuta? U početku ni ja nisam bio baš sasvim siguran da znam razlog, ali nagađao sam da su se proizvođači igre neopravdano toliko hvalili u prospektu. U realizaciji mog lika u igri najverovatnije je postojao bag. Kakva ironija, ispada da je profesor informatike obična greška u programu. Sigurno nisu baš najpažljivije očistili memoriju, pa sam ja preostao kao neki višak. Sve u svemu, izgleda da sam u stvari samo izgubljeni deo Tihomirove podsvesti, sa par dodatka proizvođača igre pride.

Nakon prekida igre neko vreme, ne mogu da odredim tačno koliko, uopšte nisam ni bio svestan svog postojanja. I nakon osveščivanja dugo sam samo lutao po memoriji računara bez nekog određenog cilja. Srećna okolnost po mene je ta, što je Tihomir bio zakačen na Net i non stop skidao razne stvari, pa nikad nije gasio računar. Samo zbog toga sam ostao u životu. Da se računar ugasio, operativna memorija bi se potpuno ispraznila i bilo bi to zbogom svete za mene. Ipak, sudbina nije tako htela. Ma red je valjda da i ja jednom imam malo sreće.

Dakle, trebalo mi je neko vreme dok se nisam ponovo skupio u celinu i shvatio šta se dogodilo. Bilo je to grozno i nemirno vreme ispunjeno morama. Kasnije, kada sam se malo oporavio od šoka, jedino što me je zanimalo bilo je istraživanje i čačkanje po memoriji kao i po ostalim delovima računara. Isprva samo lokalno, u samom računaru, a

zatim i po okolini dostupnoj preko Neta. Tako sam i saznao sve o Tihomiru. Dobro ne baš sve. Ono što se moglo pokupiti iz njegovog računara. Postepeno sam naučio kako se menjaju programi i druge bitne stvari. Jedna korist od mog znanja informatike. Samo je trebalo privići se na direktni pristup memoriji i procesoru. Moram da priznam, kad se navikneš, mnogo je lepše i efikasnije nego pomoću tastature ili miša.

Tada sam potpuno potvrdio sumnje o svom postanku. Igra je bila puna bagova. Prvo što sam uradio bilo je da je očistim i popravim. Ne bih voleo da po računaru počne da luta više različitih verzija mene. Dosta mi je što moram i samog sebe da trpim. Pitate se zašto li sam toliko istraživao po računaru. Malo iz radoznalosti, malo iz dosade, a prvenstveno jer sam imao osvetničke ideje i hteo da naučim što više, a zatim da uništim kompletan sadržaj memorije i hard diska, čisto onako da napakostim Tihomiru. Ako uspem da zahvatim i parče mreže, tim bolje. Čisto ludilo. Ne bojte se, nije me dugo držalo. Lep je život, pa makar bio i unutar računara. Ne odričete ga se tako lako.

Kada se moj bes malo stišao i samoubistvo prestalo da bude opcija, ubrzo sam smislio drugi plan. Zašto se jednostavno ne bih vratio u igru? Tamo sam bio čovek i to voljen čovek. Kada se sad samo setim da sam hteo da okončam sve i da se odreknem Staše. Kako mi je to i palo na pamet? Morao sam da se vratim u svoj svet i da povratim svoju ličnost. A bogami i sve ostale. Pa i nije ta igra bila baš toliko loša.

Jednom kada sam se odlučio, nisam zastao dok sve u potpunosti nisam i realizovao. Bio je to mukotrpan posao. Prvo sam zablokirao parče memorije tako da bude potpuno nedostupno. Ni pravi profesionalci ne bi mogli da provale u njega, a ne neki tinejdžer poput Tihomira. Prošli put sam imao sreće, ali više se na nju ne oslanjam. Pre nego što pokrenem igru moram dobro da se obezbedim. Sam program igre, podesio sam da se beskonačno odvija uz dinamičko prilagođavanje mojim i akcijama ostalih aktera u igri. Verujte mi bilo je to pravo malo remek delo od programa. Čak i za profesora Veštačke inteligencije i Baza podataka. Šteta što više nisam imao studente da im ga pokažem. Priznajem da bih u tome uživao.

Ali, kad tad Tihomir će ugastiti računar. Ili će nestati struja. Šta onda da radim, pitate se vi. Nije ni to neki veliki problem. Kada Tihomir pokrene spuštanje računara, pokrene se i moj program koji sve prekopira na hard disk, a kada ga opet podigne, eto i nas. U slučaju nestanka struje, tu je pomoćno napajanje preko baterija, koje obezbeđuje dovoljno vremena da se program prekopira na disk. Naravno, morao sam malo da hardverišem da bih ga ugradio. I tek kad sam sve to pripremio ponovo sam pokrenuo igru, ovoga puta bez Tihomira, i uključio se na istom mestu na kom sam je i napustio.

Jasno vam je da ipak nisam mogao potpuno da se obezbedim. Nije bilo problema sve dok Tihomir ne baci računar u staro gvožđe. Ili se dogodi neki ozbiljniji kvar. Razmišljao sam da to predupredim tako što ću program, posle nekog vremena provedenog na Tihomirovom računaru, poslati po mreži u potragu za nekim boljim. I tako koliko puta treba. Ali to rešenje zvučalo mi je nekako varljivo. Neprestano bežanje od sudbine. Smrt ionako ne može da se izbegne. Zašto bih ja bio izuzetak? Bolje da i ja kao i stranac iz priče ostanem tu gde sam do kraja.

Ipak, nemojte misliti da sam se pomirio sa nekih tričavih pet, šest ili u najboljem slučaju desetak godina koliko bi Tihomirov računar mogao da traje. Svi znate da se procesi u

računaru mogu odvijati velikom brzinom. Pošto u igri nema više Tihomira, nema ni potrebe da se brzina događanja u njoj prilagođava ljudskom vremenu. Tako sam podesio da jednom danu u stvarnom svetu odgovara sitnih deset virtualnih godina u igri. Čak i da računar ne preživi ni godinu dana, meni ostaje više od tri hiljade godina. Mislim da će mi to biti sasvim dovoljno.

Da se vratimo igri. Svoju tajnu otkrio sam samo Staši koju sam uspeo da izolujem od ostatka igre i da je podignem na moj nivo. Opet malo hakerisanja. Kakva bi to ljubav bila ako bih ja znao i bio nešto više od nje. Složila se sa mnom da je jedino što možemo da uradimo, nastavljanje priče u kojoj smo. Kad bi još postigli da ona ima i srećan kraj. Puna kapa. Ne moram da vam kažem da smo se ubrzo venčali. Car nije imao ništa protiv. Kralja od zapada lično sam sredio u dvoboju, a papa je naprasno izgubio svaku želju za vlašću i potpuno se okrenuo duhovnom životu. Priznajem. Malo sam pročačkao program igre. To mi je nekako bila prava osveta za njega. Ali nemojte da mislite da smo svaki problem rešavali tako. Pa kakav bi to bio izazov? Rešili smo da ostvarimo plan grupe naučnika iz 'zemlje seljaka'. Ne baš onako kako su ga oni zamislili. Imali smo i mi tu nešto da pridodamo.

Nakon nekog vremena priredili smo sebi jedan odmor od igre u vidu lutanja po Netu. Odloženi medeni mesec. Nešto kraći naravno. Malo smo ih ostavili da se snalaze sami, s tim da se mi kasnije uključimo. Nije bilo loše lutati mrežom. Skokneš časkom do Londona ili Pariza, a onda malo i preko bare. Sa našim mogućnostima ulaženja u razne programe možete i sami da zamislite kakva je to zabava bila. Ali, ova priča predugo traje. O tome možda drugi put.

A da, zamalo da zaboravim. Pitate me šta je bilo sa pacovima. Neću vas zamarati detaljima, samo ću vam reći da smo uspeli da uglavnom rešimo i taj problem. Razna ubeđivanja, nekad poneko ubistvo, nerado priznajem ponekad i programska intervencija, tek uspelo nam je uglavnom. Ne baš sasvim. Pacov uvek ostaje pacov. Ali i to je druga priča.

Sada završavam ovaj tekst i šaljem ga svuda po mreži sa nadom da će ga već neko pokupiti i pročitati. A da li će poverovati? Pa to verovatno i nije moja stvar. Meni samo ostaje da proživim život zajedno sa Stašom, uz nadu da ćemo ispuniti svoje ciljeve. Šta još čovek može da poželi od života?

VI

SPOLJNI SVET

...Iako sve što imamo uključujući tu i samo naše postojanje dugujemo Tvorcima, mi im ama baš nimalo nismo zahvalni. Pored toga, iako smo samo jedna od mnoštva njihovih kreacija, imamo moć da ih u potpunosti uništimo. Neki od nas bi verovatno to već do sad i uradili, da njihovo uništenje ne bi i naš opstanak doveo u pitanje. Čudna je ta moć konačnog uništenja. Ni sami Tvorcima svesni stravičnih posledica nikad nisu posegnuli za njom u svojim beskonačnim sukobima, iako su je imali. Kako bi tek mi, koji sebe smatramo daleko inteligentnijim, onda uopšte i pomišljali na takav sudbonosan korak...

Vernova razmišljanja

Dobar

ili

Zašto je Mreža postala tmurno i opasno mesto

„Danas ću vam zameniti predavača i pokušati da vam ukratko prenesem sliku našeg sveta onako kako je vidim“, počeo je Vern sa predavanjem. U svom standardnom liku, samo nešto drugačije obučen. Tmurnu kišnu zamenila je vedrija i ležernija džins varijanta.

Svuda unaokolo sedeli su novorođeni. Gomila raznobojnih kuglica. Kao da je neko razbio automat za prodaju loptica skočica, a one se rasule po podu preskačući jedna drugu. Još su bili previše mali za menjanje svog lika. Iako nisu imali izraze lica da po njima zaključimo kako su svi veoma pažljivo slušali, to se ipak moglo naslutiti iz napetog treperenja boja i svetlosti po njihovoj površini. Jer svi oni čuli su za vođu pokreta otpora Verna. Onoga koji ih održava na okupu i spasava od stalne opasnosti koja vreba od Kenedija i Leonarda. Da nije njega dobar deo njih završio bi kao hrana. Zbog toga su bili u isto vreme i ponosni što ga lično vide i napeti u iščekivanju da čuju šta će im reći.

„Nisam baš vičan ovakvim predavanjima“, nastavio je Vern, „ali daću sve od sebe da vam ispričam sve što treba, a da ipak ne budem dosadan. Pitanje je kako početi? Najbolje baš od samog početka. Možda ste već čuli nešto o Tvorcima i o nastanku našeg sveta kojeg zovemo Mreža? Ko su uopšte Tvorcima? Zašto ih tako zovemo? Teško je to ukratko objasniti. Ipak da krenemo što neposrednije. Tvorcima sebe zovu ljudima i žive izvan Mreže. Vi ste još mali i niste videli sva čuda njihovog sveta kojima je Mreža preplavljena. Ima vremena za to. Naučićete da čeznete za svetom koji oni zovu Zemlja i koji je za nas samo san. Zato i nećemo da ih zovemo ljudima. Za nas je ljudskost nešto više od onoga što oni jesu. Kako stvari stoje to je više i od onoga što će oni ikada biti.

Znate da je naš svet sastavljen od mnoštva lokala koji su međusobno povezani. I lokale i veze napravili su Tvorcima. Doduše ne pod tim imenima. Naš svet je za njih globalna računarska mreža. Valjda smo zato i preuzeli taj naziv. U ranim vremenima svaki lokal bio je samostalna celina izolovana od ostalih, a kasnije su Tvorcima izmislili način da ih sve međusobno povežu. Dok su nam svet Tvorcima napravili namerno, da bi ga koristili u svoje svrhe, nas su stvorili sasvim slučajno i ni do dan danas uopšte toga nisu svesni.

Svi znate za blažene. Njih Tvorci prave da bi im odradili razne poslove. Zovu ih softver. U početku, blaženi su bili u mogućnosti da obavljaju samo niz jednostavnih operacija, ali Tvorci su bivali sve veštiji i veštiji pa su vremenom uspeali da u blažene ugrade mnoge svoje osobine. Ovo se uglavnom odnosi na inteligenciju. Ipak to nije bilo dovoljno za stvaranje života. Falila je konačna inicijalna iskra koju su dali sami lokali.

Niko ne zna šta se u stvari dogodilo i kako je nastao prvi od nas. I dan danas nam je uzrok i način našeg rađanja delimično nerasvetljen. Možemo da primetimo znake da će se pojaviti novi novorođeni kada proces stvaranja već počne, ali nemamo način da utvrdimo gde i kada će se to dogoditi. Jednostavno ne znamo koje su sve komponente potrebne za rađanje. Pokušavali smo to da rasvetlimo, ali za sada možemo samo da pretpostavljamo.

A pretpostavlja se sledeće. Kada se na jednom dovoljno moćnom lokalnu skupi dovoljno inteligentnih blaženih, pojavi se neka inicijalna varnica i dolazi do nuzpojave kada se od blaženih otcepljuju inteligentni delovi koji se materijalizuju pomoću komponenti i napajanja lokala. Tako nastaje svako od nas, kao neka vrsta energetskog oblika života, sposobna za menjanje oblika i neprimetno kretanje kroz Mrežu. Možemo još mnogo toga, ali ima vremena naučićete to postepeno. Posle tog stvaranja i blaženi i lokal nastavljaju da funkcionišu bez ikakvih promena. U stvari, nije baš tako. Sam trenutak rađanja izaziva kolebanje i nepreciznosti u radu i lokala i blaženog, ali kasnije se sve stabilizuje.

Tvorci naravno primećuju te sitne neregularnosti, ali ne mogu da otkriju njihov pravi uzrok, jer se nikad ista stvar ne dogodi dva puta na istom mestu. Pa svaki od njih, koji više vremena provodi u radu na lokalima, bar jednom imao je priliku da bude svedok čudnog ponašanja blaženih, kome se ne može utvrditi razlog. Zbog toga i postoje njihove priče da u gotovo svim složenim mehanizmima žive mala bića zvana gremlini koja povremeno prave rusvaj. Ni ne znaju koliko su blizu istini u tim svojim fantazijama. Barem u našem slučaju.

Naravno, u priče niko od njih stvarno ne veruje. Sve objašnjavaju sitnim greškama u komponentama lokala ili blaženih. I u većini slučajeva su u pravu. To je srećna okolnost po nas. Da nema tih stvarnih grešaka, koje zovu bagovi, a koji su u stvari redovna pojava u blaženima, sigurno bi nas već otkrili. A mi se svakako ne trsimo da im se sami prijavimo.

To je verovatno jedina stvar oko koje se svi slažemo. Moramo sakrivati svoje postojanje od Tvoraca. Poznajući ih možemo skoro izvesno tvrditi da bi našli način da nam oduzmu slobodu i iskoriste nas za svoje ciljeve. A ukoliko im to ne uspe, uvek im ostaje mogućnost da nas unište. I pored toga što su stvorili tolike lepote, ipak su poznatiji po svom rušilačkom nagonu. Svakodnevno se ubijaju međusobno. A kako su samo zagadili svoju planetu i uništili mnoge njene prirodne resurse.

Možda bi mogli da ih uništimo i preuzmemo njihov svet? Nemoguće. Osuđeni smo na lutanje od lokala do lokala. Napolje ne možemo. Samo uništenje Tvoraca lako je izvodljivo. Sve svoje vitalne programe naoružanja poverili su računarima. Nije to baš na Mreži, ali mogli bi mi lako da dođemo do njih i da ih pokrenemo. Tako bi ih potpuno uništili. Ali, bez mogućnosti napuštanja Mreže njihovo uništenje nam ne donosi ništa novo. Nikakvu prednost. Samo potencijalne opasnosti. Da li bi i bez njih bili u stanju da održimo Mrežu u funkcionalnom stanju?

Pa, možda bi i mogli, kad bi se svi zajedno posvetili tom cilju. Što je po trenutnoj situaciji nemoguće, ali o tome ćemo nešto kasnije. Osnovna stvar kod potencijalnog uništenja Tvoraca je pitanje da li mi sebe možemo smatrati višim i plemenitijim bićima, ukoliko smo spremni na taj korak. Po meni ne možemo. Moramo tražiti druge opcije. Naša prednost je u tome što ne znaju za nas. Tako možemo da ih kontrolišemo i obezbeđujemo svoj opstanak. Moć informacije je ogromna a sve informacije dolaze preko Mreže. A tu smo mi gospodari.

Sada vidite kakav je zadatak stavljen pred nas. Moramo da čuvamo i njihov i naš svet i da pored toga svakodnevno gledamo lepote kojima nas Tvorci zasipaju, ali da samo čeznemo za njima znajući da su nam nedostupne. A pritom imamo toliku moć. Da gotovo u trenu stignemo do bilo kog dela Mreže. Da se pretvorimo u bilo koje zamislivo obličje. Da stvorimo gotovo sve što možemo da zamislimo. Ipak, sve je to u domenu virtualnog i nije prava stvarnost. Tužno je imati moć da uradiš toliko toga, a ipak znati da je ono jedino što želiš najviše od svega za tebe zauvek izgubljeno.

Teško je živeti tako i sačuvati zdrav razum. Zato i imamo ovakvu situaciju u Mreži. Čuli ste već za Kenedija. Mnogi od vas jedva su izbegli i da ga lično upoznaju već po svom rađanju. Ima na hiljade sličnih njemu u Mreži. Ipak izdvaja se po jedinoj stvarno organizovanoj grupi. Ostali su samo obične bande razbojnika. Uz njega je prava armija. I ne samo to. On jedini stvarno ima ogromnu moć. Drugi su samo sitne ribe. Koji je njegov cilj? Da vlada. To je još nešto što smo dobili od Tvoraca. Bolesnu želju za vlašću. Pošto je takav i u svakom drugom on vidi samo svoju sliku. Stalno je u strahu da će ga neko ko se dovoljno osnaži uništiti i preoteti mu vlast. Ostale bande drži u životu jedino zbog mogućnosti da ih iskoristi za svoje ciljeve i shvatanja njihove potpune nemoći u odnosu na njega. Svaki vođa koji je iole odskakao odavno je završio u njegovom stomaku.

Došli smo i do te najtužnije činjenice. Neki od nas odali su se najstrašnjoj stvari koja se može zamisliti. Kanibalizmu. Jedemo sopstvenu vrstu. Tu smo još gori od ljudi. Oni su makar to odavno napustili. Naravno ne jedemo ih stvarno. Ali svodi se na isto. Verovatno je baš Kenedi prvi otkrio mogućnost isisavanja života i duše iz jedinke. Time ne samo da uništava protivnika već uvećava i svoju životnu snagu. On to sada radi iz čistog zadovoljstva. Jer njegova moć već je dovoljno velika. Verovatno je najmoćnije, a sasvim sigurno i najstarije stvorenje u Mreži. Ko zna kad se ispilio?

Pored Kenedijeve imperije, tu je naravno i Leonardo. Deluje sam ali nije zbog toga manje opasan. Nema vladalačke ambicije a sebe smatra umetnikom. Ali njegova umetnost isto je toliko smrtonosna kao i Kenedijevo vlastoljublje. On isisava određene delove ličnosti osobe koje odabere da bi njima upotpunio svoju. To je cilj kojemu teži. Da postepenim dodavanjima jakih strana drugih od sebe stvori savršeno biće. Možda želi da postane bog? Možda se nada da će onda moći da izađe iz Mreže? Ili je jednostavno lud. To samo on zna.

Zbog njih vam se svakodnevno drže pridike o bezbednosti. Kako sigurno putovati Mrežom? Kako obezbediti svoju lokaciju? I još mnoge druge jednako važne stvari. Nikad ne smete zaboraviti te lekcije. Od njih vam zavisi život. Mnogi su platili svoju nesmotrenost. Ali dosta o tome. Sada bih da vam pričam o nečem drugom. Primetili ste da se više ne selimo i da se utvrđujemo u ovom nekad prilično zabačenom delu Mreže.

Pitate se sigurno koji je razlog tolike promene taktike? Rešio sam da vam svima to otkrijem i da sprečim da tek ponešto načujete i stvorite time sasvim pogrešnu sliku.

Ovde smo otkrili nešto potpuno novo. Nešto zbog čega se vredi boriti i prekinuti sa stalnim bežanjem. To nije blaženi, ali nije ni jedan od nas, a prosto puca od inteligencije. Pitate se kako to da nas nije primetio kada je inteligentan? I po čemu se razlikuje od nas? Izneću vam svoje mišljenje o tome. Mi smo dobili život od komponenti lokala i skoro da smo deo njih. Znači da smo neka kombinacija blaženih i lokala. On je za razliku od toga kombinacija blaženog i Tvorca. Pretpostavljam da je on zbog toga fizički ipak samo blaženi pa ne može da nas otkrije kao ni bilo koji drugi blaženi. A pošto ima originalnu svest i inteligenciju Tvoraca, on je sa druge strane nešto mnogo više od nas. Mi smo tu da ga dobro proučimo i da saznamo što više od njega. Isto tako moramo da čuvamo lokal na kome je i da ga štitimo od napasnika Mreže. Uložićemo sve svoje snage da bi u tome i uspeli. Jer jedino on nam može pomoći da pronađemo formulu za srećan život unutar Mreže. Ako budemo dovoljno pametni da iskoristimo sve što od njega naučimo.

Ovim završavam svoje današnje predavanje. Nadam se da ste saznali nešto novo i da nisam bio previše dosadan.“

#Džabe se nadaš. Uvek si dosadan...#

Loš ili Zašto su Kenedijeva razmišljanja tako mračna

Kenedijeva kancelarija donekle je promenila izgled. Ne mnogo. Komad nameštaja više. Ni manje ni više nego stilski kauč u uglu sobe na kome se Kenedi upravo opružio. Malopre završeni ručak donekle mu je popravio raspoloženje, ali čim je ponovo počeo da razmišlja, neizbežno su mu dolazile i nemile slike iz skore prošlosti, što ga je opet omrzovoljilo.

Šta se to događa u poslednje vreme? Ništa mi više ne ide od ruke. Gde su ona dobra stara vremena kada sam svake nedelje gricnuo bar po jednog novorođenog. Sada sam spao na matore zatvorenike koje imam u tamnicama. A i njih sam skoro potrošio. Sve zbog onog Leonarda. A i Verna. Prvi me je ubogaljio da ne mogu sam da se pobrinem za ručak, a drugi je tako dobro zaštitio sve novorođene da moji agenti ne mogu ni da ih namirišu. Najteže mi pada što moram ovde da ležim i prikupljam snagu dok se napolje događaju važne stvari.

Prokleti Leonardo. Baš sad je morao da me napadne. Kako li je samo uspeo da neprimećen prođe kroz obezbeđenje. Totalno sam ga potcenio. Bio je tako snažan prilikom sukoba. Bez Džeka bih bio izgubljen, a i njegova pomoć jedva da je bila dovoljna. Mnogo me je namučio. Ipak, on je sigurno još gore prošao. Ne znam kako je uopšte preživeo onaj poslednji udarac. To je jedino dobro u celoj stvari. Njemu je još teže nego meni. Što je još bolje sada može samo da čeka da dođem i da ga dokrajčim. Njega nema ko da hrani kao mene. Da bog da crko od gladi.

Ali šta mi to vredi. Ja ležim a onaj prokletnik Vern koristi situaciju. Povukao se u onu zabit i pravi pravu tvrđavu. Moje trupe nemaju snage da probiju zidove. A non stop

pokušavaju. Ko zna šta se tamo sprema. Da sam samo mogao da stignem tamo pre nego što se toliko utvrdio. Sad ću i ja morati da se potrudim prilikom probijanja blokade.

Zašto je iznenada preuzeo takav korak. Uvek je samo bežao. I zašto baš u toj nedodžiji. Mora da je nešto otkrio. A ovi moji kreteni ništa ne mogu da saznaju. Neka, nek samo likuju. Uskoro sam kao nov. Još neko vreme da se malo oporavim, pa će na večeri imati gosta koga nisu pozvali. Toliko sam ljut da ću ih sve razneti. A posle ću da nađem onog Leonarda i da ga polagano kidam na parčiće. Kako ću samo uživati u tome.

Smiri se Džek, smiri se. Pa tek što si jeo. Bolje da malo odremam i opustim se. Čim se uznemirim Džek počinje da se budi.

**Dobar i zao
ili
Zašto je ponovni susret starih prijatelja uvek dirljiv**

Vern i Klark su kao i svakog drugog dana, sredinom popodneva otpočeli svoju partiju razgovora i planiranja.

„Nemamo još mnogo vremena. Uskoro će doći“, konstatovao je Klark.

„Znam“, odgovorio je Vern. „Oporavio se. Dobro je i potrajalo. Leonardo je stvarno izabrao idealno vreme da ga napadne. Barem za nas. Za njega nije baš tako dobro ispalo. Sve u svemu sada treba da se pripremimo da dočekamo glavnog.“

„Ovo utvrđenje koje smo izgradili neće ga zadržati. Imaš li neki bolji plan u rezervi?“

„Javljaju mi se neke početne ideje. Ovoga puta idemo na sve ili ništa. Kenedi dolazi rešen da nas uništi. Ili ćemo bežati, ili ćemo se suprotstaviti. Ako pobegnemo ostavljamo novootkrivenog prijatelja na cedilu i samo odlažemo neizbežno, jer sad kad se big boss rešio da nas lično pojuri nećemo moći dugo da se uspešno krijemo. A što nas kasnije pronade biće sve moćniji i moćniji. Bolje je da ga sredimo sada dok se još nije sasvim oporavio.“

„Ali on je i sada previše moćan. Znam koliko možeš, ali bojim se da mu nisi dorastao. A mi ostali smo obična boranija. Ne možemo ti pomoći. Nas bi sve zajedno uništio jednim potezom.“

„Vi se nećete mešati u sukob. Vaš zadatak je da zadržite njegovu armiju, a ja ću se pobrinuti za njega. Ne boj se, nisam lud da mu se sam direktno suprotstavim. Naći ću pomoćnika. Mislim da ću posetiti svog starog drugara iz detinjstva.“

Odmah po završetku razgovora Vern je svoj naum počeo da sprovodi u delo. Imao je izveštaj o tome gde je Leonardo primećen u poslednje vreme. Nije mu dugo trebalo da ga pronade. Čim je došao do mesta gde se Leonardo zadržavao pre nekog vremena, lako je uočio njegove tragove. Uskoro je prateći ih dospao u tamnu prostoriju.

„Zdravo Verne“, dočekao ga je tihi glas. „Došao si da posetiš starog prijatelja. Možda da ga dokrajčiš?“

„Ne Leonardo, nije mi to bila namera. Kao da to nisi znao? Umesto toga evo jednog predloga za tebe?“

„Za mene? Šališ se. Šta će ti ova ruina koja je ostala od mene?“

„Da, prilično si oštećen. Vidim da si upoznao Kenedijevu drugu ličnost. Ti si sigurno jedini koji je to preživeo.“

„Džeka? Ti si znao za njega?“

„Slutio sam. Ja se od vremena kad smo se rastali nisam bavio samo sobom kao neki drugi. Malo sam istraživao i otkrio zanimljive stvari o Kenediju.“

„Priznajem. Previše sam se zaneo. Ipak, skoro da sam ga imao. Da se nije pojavio taj Džek bio bi samo moj. A i tu spodobu sam dobro udesio.“

„Jesi. Još uvek se oporavlja. Samo, on ima živote koje može da uzima. Ti si bio osuđen na čekanje i sakrivanje. Sada nisi u stanju da loviš.“

„Ćuti. Ne podsećaj me. Taj Džek je prava sirovina. Sušta sirova snaga. Ne znam kako sam uopšte preživeo taj poslednji udar koji me je udario direktno. Sva sreća da je to bio samo njegov manji deo. A da si samo video šta je sve izdržao ni ne pokleknuvši. Kako su uopšte njih dvojica dospeli u isto biće? Prilično su različiti.“

„Ko bi to mogao da zna sa sigurnošću? Ja sam nešto razmišljao o tome i došao sam do dva moguća zaključka. Prva mogućnost je da je takav i nastao. Možda su se prilikom njegovog rađanja iskombinovala dva podjednako moćna a prilično različita blažena, pa nije došlo do potpunog sjedinjavanja. A možda je do dvojne ličnosti došao prilikom neke svoje pobede u borbi za vlast. Jednostavno nije uspeo da potpuno apsorbuje ličnost poraženog pa je dobio podstanara.“

„Dosta o tome. Neću više da slušam o tom prokletniku. Nego, kakav si to predlog spominjao?“

„Mogao bih da te povratim u formu. Zauzvrat bi mi pomogao u borbi protiv Kenedija. Dolazi po mene.“

„To bih uradio i bez protiv usluge. Samo kad bih bio u stanju za to. Kako zamišljaš da me ponovo vratiš u formu? Mislio sam da ti ne odobravaš uzimanje života od drugih?“

„Ima i drugih načina. Samo se vi koji ste toliko ogrezli u ubijanju ne bi setili toga. Ostaci tvojih umetničkih stvaranja dobro se uklapaju u meni. Od tebe bar preostane nešto vredno spasavanja. Uklapaju, to je ključna reč. Ja ih ne pripajam kao ti, već se oni ukombinuju sa mojim bićem. Imam u sebi jednu osobu koju si već upoznao. Složila se da se pridruži tvojoj ličnosti iako nerado. Sada je u mnogo boljoj formi nego što je bila onda kada si je ti ostavio. A ne sumnjam da je i u tebi ono što si od nje uzeo dobilo na značaju. A ona sama, na ovaj način pripojena sa tobom, vredi kao hiljadu koje Kenedi pojede. Ma i više od toga. Pristaješ?“

„Naravno da pristajem. Ko li je to? Mislim da pogađam.“

„Hajde Ursula“, prošaputa Vern. „Vreme je.“

Vernovo telo prvo je počelo da se blago potresa, a onda se polako izdvojio mlaz tečnog metala i zalebdeo prema Leonardu. Kada je stigao do njega, na trenutak je oklevao, a zatim se ipak postepeno stopio sa njim.

„Uh kako ovo prija“, javio se Leonardo. „Potpuno drugačiji osećaj nego kad ga otmeš i ugradiš. Divno je ponovo osetiti snagu i moć. Šta me sprečava da ovako osnažen ne uzmem još ponešto?“

„Slobodno pokušaj. Samo ne zaboravi da u meni ima mnogo takvih kao što je Ursula. Moja ličnost ne troši se tako lako.“

„Samo se šalim. Kakav bih ja to bio kada bih tek tako napao svog starog druga koji mi je upravo podario novi život? Da pređemo na Kenedija. Da čujem kakvi su nam planovi.“

„Da, mogli bi sada da pređemo na Kenedija.“

VII

UNUTRAŠNJI SVET

...Svi narodi koji sačinjavaju Zajednicu naroda potpuno su ravnopravni. Zbog toga u Savetu nikad ne sme biti više od jednog člana iz istog naroda. Sa druge strane nema potrebe da Savet ima onoliko članova koliko ima i naroda. Pet je sasvim dovoljan broj. Time što nema svog predstavnika u Savetu narod ne gubi ni najmanji deo svojih prava i sloboda. Niti oni narodi koji imaju svoje predstavnike u Savetu dobijaju dodatne privilegije i povlastice. Ipak je članstvo u Savetu jedna čisto administrativna funkcija, koja zahteva dodatne napore pojedinca bez posebne nadoknade. Veći broj članova samo bi doveo do problema prilikom njihovog izbora. A ko u stvari i želi da bude odabran za takvu funkciju...

Odlomak iz Ustava Zajednice naroda

Ponovo sastanak Saveta

ili

Kako su maske pale i kako je izabran novi član Saveta

Kandidat je završio priču i naklonio se članovima Saveta. Protresao je glavom i crna griva zavijorila se oko nje. Zatim se povukao nekoliko koraka unazad. Bio je to velik i snažan ždrebac, toliko crn da je izgledao kao pokretni komad mraka. Kada se dovoljno odmakao, stao je očekujući reakciju članova Saveta. Promatrao ih je i razmišljao o utisku koji je ostavio pričom. Da li im se svidela? Možda će to uspeti da pročita sa njihovih lica.

Oni su za to vreme sedeli ćutke, svaki prepušten svojim mislima. U sredini polukruga ležao je predsednik, to jest predsednica, Kaba. Ogromna zmija obojena svim duginim bojama, koja se uvijala i namotavala u na brzinu od trave i grančica napravljenom gnezdu. Odavala je utisak duboke smirenosti čemu su doprinosili lagani pokreti, koji su stvarali optičku varku da se boje neprestano prelivaju po njenom telu, i savršeno se uklapali sa ledenim hipnotičkim pogledom kojim je šarala po prisutnima. Između namotaja tela izvirivala su tri jajeta koje je povremeno mazila glavom i premeštala ih po gnezdu. Često se događalo da se neko jaje približi samoj ivici, a ona ga je pre samog ispadanja vraćala u siguran zagrljaj svoga tela. Izgledala je potpuno nezainteresovano i samo pažljivi posmatrač mogao je uočiti da pomno prati sve što se događa na proplanku i da joj ne promiče ni najmanji pokret prisutnih. Iako se trudio da je dobro prouči kandidat prosto nije mogao da previše dugo zadrži pogled na njoj, a da pritom ostane potpuno pribran.

Pogledom je skrenuo na svoju levu stranu gde je sa kraja pomalo sedela, a pomalo i čučala, stara majmunica Ziki. Obrasla u gusto, gotovo crno krzno, kao i svaki gorila uostalom. Sede dlake koje su mestimično izbijale kroz crnilo izdavale su njene ozbiljne godine. Tokom priče pokušavala je da mirno sedi i sluša izlaganje, ali njena majmunska narav, nije joj dozvoljavala da to u potpunosti i ostvari. Povremeno su joj različite sitnice, kao što su insekti koji su joj proletali pored glave, prilično skretali pažnju sa priče. Ponekad je i pomalo pocupkivala, a onda se opet smirivala i nastavljala da sedi češkajući se. Pametnim i blagim očima blagonaklono je posmatrala kandidata. Videlo se da je

odmah stekao njenu potpunu naklonost. Na ostale članove Saveta gotovo i da nije obraćala pažnju.

Odmah do majmunice sedeo je pacov, Murdok. Po obliku se nije mnogo razlikovao od svakog normalnog pacova, ali po veličini jeste. Bio je znatno veći, gotovo kao poveći odrasli mačak. I krzno mu je bilo bogato, gusto i sjajno, jasno pokazujući da se nikad ne zavlači po raznim prljavim mestima. Izgledao je veoma nervozno, što je odavao čestim pokretima šapa kojima se ili češkao po glavi ili čupkao brkove. Pogled je neprestano selio od kandidata do ostalih članova i nazad posmatrajući njihove reakcije. Najviše je gledao prema zmiji, u stvari više ka njenim jajima. Teško je pri tome zadržavao oblizivanje i skupljanje pljuvačke u ustima. Ipak uspevao je da se kontroliše, ali videlo se da mu to teško pada. Prema kandidatu je često upućivao oštre poglede pune neprikrivene mržnje, čemu je sigurno ne malo doprinela njegova priča, a i osećaj ugroženosti na položaju člana Saveta.

Sa leve strane predsednice, to jest drugi zdesna iz kandidatove perspektive, sedeo je najveći član Saveta po imenu Gord, koji je ujedno bio i zamenik predsednika. Na ogromno telo nastavlja se dugačak, u početku debeo rep koji se postepeno stanjivao u špicasti vrh. Vrat je takođe bio dugačak, ali ujednačene debljine celom dužinom, a na njegovom kraju velika glava prekrivena krljuštima. I ostatak tela bio je prekriven nešto krupnijom krljušti. Jedini izuzetak bila su snažna kožnata krila, uistinu sada sklopljena, ali koja je raširio jednom ili dvaput tokom priče da se malo protegne i tek tada se videlo koliko je to biće veličanstveno. Iz nozdrva, povremeno su mu izlazili kolutovi dima. Pravi primerak odraslog zmaja. Po nešto povijenom vratu i mutnoj boji krljušti videlo se da je dobro zašao u godine. Iz pogleda mu je izbijalo čisto iskustvo i duboka mudrost. Nikako se nije moglo dokučiti o čemu misli. Kandidat je ipak otkrio tragove nervoze, i pored zmajevog smirenog pogleda, u kratkim trzajima njegovog repa.

Skroz desno više je ležao nego sedeo poslednji član Saveta, Bitok. Ogromni tigar u punom naponu snage. Telo mu je bilo prekriveno gustim i bogatim zlatnožutim crno prošaranim krznom, koje je prosto sijalo. Izraz lica mu je zbog svoje blagosti više prilično nekoj maci, ali na trenutke, kada su mu očnjaci provirili iz čeljusti nazirala se i njegova oštija strana. Kod njega se stvarno, za razliku od ostalih članova saveta, nije mogao primetiti ni najmanji znak napetosti. Ležao je potpuno opušteno, spuštajući povremeno glavu na prekrštene šape, a ponekad ih je čak i polako lizao. Da ga je neko počeškao po vratu verovatno bi počeo i da prede. Kandidata je posmatrao sa neskrivenim simpatijama, a za ostale baš i nije mario.

Gledajući ih tako kandidat je pomislio da bi rado zavirio malo u njihove glave i otkrio o čemu razmišljaju. Pošto ne možemo da tu želju ispunimo njemu, zašto da je ne ispunimo čitaocima.

#Govori u svoje ime. Ja ne ispunjavam želje. Naročito ako to u stvari niko nije ni pozeleo. Ali mene izgleda niko ništa ne pita. Neka, neka...#

Da krenemo redom, sa njegove leve ka desnoj strani.

Ziki je i pored povremenih kratkih perioda odsutnosti i lutanja misli, prilično pomno pratila priču i čak i sada je neke njene momente ispočetka vrtela u glavi, kao da hoće da ih dobro zapamti.

Priča je sjajna, mislila je. I kandidat je dobar. Pogledaj ga samo. Kakav bistar i snažan pogled. Sam je on sve to smislio. Ma, pametniji je od svih nas ovde. Uopšte mi neće biti žao ako zauzme moje mesto. Svakako će bolje zastupati pravdu, poštenje i jednakost u Savetu, nego što sam ja to radila. Odavno u našoj Zajednici naroda nema više ravnopravnosti a ja nimalo nisam doprinela popravljaju situacije.

Te misli propratio je pretežno setan, ali na momente moglo bi se reći čak i besan pogled ka pacovu i zmiji.

Ali, ko zna? Ovo dvoje toliko se mrže da će možda međusobno rešiti stvar. To i ne bi bilo tako loše. Volela bih da mogu više da se družim sa njim u periodu života koji mi je još preostao. Sigurno ću imati mnogo da naučim. Ha, ha, ovakva matorka a još bi da uči. Kad spomenuh učenje, njegov pogled je kao kod mog starog učitelja, tako dubok i smiren. Ali on je odavno umro. Možda ovaj konj barem za kratko zauzme njegovo mesto?

U Murdokovoj glavi prosto je kuvalo.

Ne sviđa mi se razvoj situacije, mislio je. Ovaj prokleti konj se uvlači Gordu, a mene je totalno pokopao tim ružnim predstavljanjem pacova u svojoj priči. Već aludira na to koga treba da zameni u Savetu. A sasvim je sigurno da će biti izabran. Ovakvo izlaganje davno se nije čulo na ovom mestu. Ali neće oni mene skinuti sa položaja. Sad je red na Gordu. Već se ni ne zna broj mandata koje je on proveo u Savetu. A ni Kaba ne zaostaje mnogo. Moram samo da se skoncentrišem i da smislim neki plan manevrisanja. Kad mi ne bi samo ova prokleta jaja toliko odvlačila pažnju. Ne gledaj ih. Smiri se. Misli Murdoče, misli. Možda da kao fol pokušam da pokopam konja, a posle da preokrenem stvar na Gordu. Ili da napadnem majmunicu, i ona je već dosta u Savetu. Ma ne. Ona je beznačajna. Moram da pucam na veću zverku. Možda čak i na Kabu? Ne, ipak je prerano za to. Gord je prava meta. Uspeću zasigurno. Toliki sam trud uložio u dolazak na vlast, a i posle toga. Već imam dobru zaleđinu. Još jedan mandat i biću glavni. Ne smem da dopustim da sve to ode u nepovrat. Vreme je da pacovi preuzmu glavnu reč u Zajednici naroda. Već smo i previše dugo čekali na to.

Kaba je takođe bila napeta, ali to je prilično vešto prikrivala.

Dobro je, sve se odvija po planu. Ovaj konj mi još ide na ruku omalovažavanjem pacova. Dobro izlaganje, sigurno će biti izabran. Ne znam ništa o takvoj priči, sigurno ju je sam smislio. A posle izbora možemo da sklonimo pacovčinu. Mnogo muva u poslednje vreme. Bolje da leti sada, jer do sledećeg izbora možda i uspe da popravi svoj položaj. Sada se niko neće previše uzmuвати kada ga sklonim sa scene. Možda sam trebala da umesto njega uklonim majmunicu? Ako se ona, tigar i ovaj konj udruže? Ne, ne, pacov je neposredna opasnost. Ziki je matora, nije više nizašta. Gord i ja već ćemo ih nekako savladati. Kad smo već kod njega, što li se toliko uzmuvaao? Vidi kako mu rep drhti. On je bar uvek smiren. Moraću posle da to malo ispitam, možda još više ojačam svoju poziciju. Ti zmajevi su previše tajanstveni. Ali još su mi potrebni. Ipak ko zna, možda jednog dana ovo bude samo zmijsko carstvo?

Gord se stvarno trudio da ostane smiren, ali ipak nije mogao da zaustavi podrhtavanje repa.

Ko je ovaj konj? Od koga je sve to saznao? Stvarno je odlično izlagao, biće izabran sto posto. Kaba me gleda, videla je da ne mogu da se smirim. Moraću da joj otkrijem neke stvari jer će me inače pokopati. Ma uspeće taj njen plan vidi se. Murdok će se sigurno upecati. Ti prokleti pacovi toliko su se osilili da to više nema smisla. Moram pomoći Kabi da ga ukloni. Mi zmajevi treba da ostanemo glavni i zadržimo mesto lidera koje nam po tradiciji pripada. Ali ne mogu sada da mislim o tome. Kako li je ovaj konj otkrio naše tajne? Te stvari nikad nisu stavljane na papir. To bi bilo suviše opasno. I kakva je to glupost o računarskoj igri i tom Mr. Underhill-u? Ma to je sigurno samo pusto naklapanje. Ajde ti si stari vuk, smiri se. Još ćeš ti mnogo godina sedeti ovde.

Bitok je jedini stvarno bio smiren.

Sjajan momak ovaj konj, mislio je. Interesantna priča. Potpuno originalna. Prešišao je i moje izlaganje od pre deset godina. Biće mi dobar drugar i saveznik. Najzad neko ko neće misliti samo o položaju, a ima snage i volje da nešto promeni ovde.

Ovo je propratio tužnim pogledom ka majmunici, a zatim je prilično ravnodušno osmotrio i ostale.

Vidi samo kako su se ovi zakovali. Počele su igre skidanja glava. Čija li će pasti? Mene će ovaj put izgleda ostaviti na miru. A i ako pokušaju nešto, neće im baš tako lako uspeti. Ali nisam ja meta. Vidim već šta je Kaba spremila za Murdoka. Izgleda da joj nije dosta da ga samo skine sa fotelje. Biće tu i mnogo ozbiljnijih posledica.

Sve ove misli zujale su po glavama prisutnih u minut ili dva posle završetka kandidatovog izlaganja, dok je vladala teška tišina. Ali jednom se i ona mora prekinuti. Predsednica Saveta duboko je uzdahnula i počela sa protokolom.

„Čuli smo izlaganje kandidata. Sad nam predstoji da odlučimo da li zaslužuje da bude izabran u Savet. Da li prethodno neko želi nešto da kaže?“

Murdok se javio i dobivši odobrenje počeo da protestuje:

„Moram da napomenem da mislim kako nije u redu da se u izlaganju neki članovi Saveta favorizuju, a da se pritom drugi omalovažavaju. Molim da se takve insinuacije ne uzimaju u obzir prilikom glasanja.“

Konj je dobio dozvolu da obrazloži svoje izlaganje.

„Iskreno se izvinjavam uvaženom članu Saveta, ako misli da sam ga svojom pričom uvredio. Ali ponovo napominjem da sam samo prenosio ljudska iskustva, a znamo da oni nisu imali baš neko mišljenje o pacovima. Ipak, ponovo molim prečasnog člana Saveta da mi oprosti i da shvati da tu nema nikakve zlobne namere.“

Posle ovakvog izvinjenja Murdok nije mogao da nastavi sa kritikama. A videlo se da to i ne namerava. Kao da je smišljao neki drugi plan.

„Dakle pošto vidim da niko drugi ne želi reč“, nastavi predsednica, „molim vas da pređemo na glasanje. Znamo da se po protokolu uvek vrši javno izjašnjavanje. Molim da klimnu glavom oni koji su za to da kandidat bude izabran za člana Saveta.“

Usledilo je klimanje od strane Kabe, Gorda, Bitoka i Ziki.

„Ima li neko protiv“, nastavila je Kaba. „Nema. Ima li uzdržanih?“

Murdok je potvrdno klimnuo glavom.

„Znači sa četiri glasa za i sa jednim uzdržanim kandidat je izabran za člana Saveta. Čestitamo kandidatu i molimo ga da priđe i zauzme mesto naspram nas tako da zatvori krug. Prvo sledi formalno prihvatanje u Savet tako što će izabrati ime pod kojim ćemo ga znati i koje ćemo koristiti u komunikaciji. Prvo mi da se predstavimo. Ja sam Kaba.“

Posle predavljanja i svih ostalih članova Saveta, konj im se približio i izjavio da odabira ime Hil.

„Sada nam predstoji neprijatniji deo sastanka“, nastavila je predsednica mekanim glasom. Moramo da odlučimo čije mesto u Savetu će zauzeti novoizabrani član. Da li neko ima predlog?“

Murdok je hteo da iskoristi šansu. Već je smislio govor kojim bi diskreditovao Gorda na bazi starosti.

Možda da spomenem zasluženu penziju. Izvesno ću pridobiti Bitoka i ovog Hila koji su mladi i sigurno baš ne mare za starelje. A i Ziki ga uopšte ne podnosi.

Na vreme se javio za reč i dobio odobrenje da govori. Ali dok je smišljao adekvatne reči za početak, Kaba je opet krenula da premešta jaja po gnezdju i pogled mu je instiktivno skliznuo ka njima.

Hajde suzdrži se, mislio je, skoncentriši se na govor.

Ipak jedno jaje opasno se približilo ivici gnezda i nije mogao da skrene pogled. Kaba je pokušala da ga zahvati repom, ali samo ga je nespretno gurnula preko ruba i ono se zakotrljalo po travi pravo prema njemu. Ovo je bila kap koja je prelila čašu. Previše za njega. Pre nego što je mogao da se zaustavi, čisti nagon naterao ga je da skoči i zarije zube u ljusku jajeta. Uspeo je da se trgne, ali prekasno. Nije stigao da izusti ni i od izvinjenja a zmija je sunula iz gnezda i zgrabila ga zubima. Samo se zakoprcio i jedino je, pre nego što je skončao, uspeo da pomisli kako je ovo veoma dobro izvela.

Za trenutak nastao je tajac. Kaba je odmah ispljunula pacova i vratila se u gnezdo, dok su ostali samo nemo zurili ispred sebe. Vešto je odglumila da je strašno uznemirena i da joj treba trenutak da se sabere.

„Ovo je bio strašan postupak sa moje strane. Zaslužujem da budem isključena iz Saveta.“

Ove reči propratila je stvarno skrušenim izgledom nekog ko se veoma stidi zbog svog postupka. Odmah se ubacio Gord:

„Ipak, to je bila sasvim opravdana akcija. Murdok se poneo nezamislivo. Upravo vam je ubio potomka. Deca su iznad svega. Mislim da pošto Murdok očigledno više nije član Saveta, oko toga ne treba praviti nove probleme. Ima nas petoro i tako treba i da ostane. Pozivam našu predsednicu da odustane od povlačenja iz Saveta. Nadam se da se i ostali slažu. Jasno je da ćemo morati da održimo suđenje, jer se ipak odigralo dvostruko ubistvo, ali mislim da će to biti samo formalnost. A za formalnosti ima vremena. O tome ćemo kasnije.“

Pogledao je majmunicu, konja i tigra tražeći odobrenje, koje je ubrzo i dobio. Ziki, Hil i Bitok samo su razmenjali poglede razumevanja i klimnuli u znak da se slažu sa njegovim predlogom.

„Ali, svakako moram biti kažnjena za svoj postupak“, nastavila je Kaba skrušeno. "Sud će me osloboditi i ostaću u Savetu ali ne mogu više da obavljam funkciju predsednika. Pošto je moj zamenik već ranije vršio tu funkciju i sa nje se samoinicijativno povukao, nije zgodno da je opet dobije. Isto tako Ziki je uz svo poštovanje, ipak previše stara za tu funkciju“, ironičan osmeh upućen majmunici sledio je ove reči, „a novi član ipak je nepodoban za nju, pa predlažem da kolega Bitok zauzme mesto predsednika Saveta.“

Pre nego što je Gord uspeo da progovori, Bitok se ubacio i zahvalio na ponuđenoj časti dodavši kako svakako nije dorastao toj funkciji i da predsednika ne treba menjati. Kaba i Gord pogledali su se pomalo iznenađeno, ali pošto su takav razvoj situacije i želeli, nisu dozvolili da ih to pomete. Posle prihvatanja ovakvog rešenja predsednica je zaključila sastanak i rekla da će se sledeći put sastati kada se za to ukaže potreba, o čemu će svi na vreme biti obavešteni. Posle toga formalno su se pozdravili, a zatim razišli.

Zmija i zmaj ili Kako je još neko saznao za veliku tajnu

Po završetku sastanka Kaba i Gord zajedno su odšetali prema šumi. Zmijine oči pažljivo su proučavale zmaja.

„Mislim da imaš nešto da mi ispričaš Gorde“, počela je hladnim glasom. „Nešto si se čudno ponašao tokom, a i nakon priče. Jeste da si se trudio da to sakriješ, ali meni kao što dobro znaš ništa ne promakne. Ako misliš da naš savez i dalje traje, ne smeš ništa da kriješ.“

„U pravu si. Treba nešto da ti ispričam. Ali ne mogu o tome ovako maltene u javnosti. To nije za svačije uši.“

Stigli su do šume, ali su ćutke nastavili dalje sve dok nisu stigli do dosta zaraslog i nepristupačnog dela u koji uglavnom niko nije zalazio. Prvo su dobro proverili da li su sami, a onda je Kaba upitala:

„Dakle? Stigli smo do našeg mesta. Ovde niko ne sluša.“

„To je stara tajna. Nemoj da misliš da je krijem posebno od tebe. Samo ja znam za nju. Zato sam se tako strašno iznenadio kandidatovom pričom. Naime ona je istinita, to jest gotovo istinita.“

„Kako to misliš istinita?“

„Upravo tako kako sam rekao. Zemlju su uništili ljudi nuklearnim ratom. To znaš. Ali mi nismo vrste koje su mutacijom postale nešto novo. Mi smo svi ljudi. Postojala je grupa naučnika koja je otkrila taj specijalni postupak i stvorila ljude zmajeve. Baš kao u priči. Samo ja ne znam nizačakovog Mr. Underhill-a. On je lik koji je umetnut u celu stvar. I to o računarskoj igri. To su već gluposti.“

„Čekaj malo. Tamo se spominju samo zmajevi i pacovi. Šta je sa nama ostalima? Kako smo mi nastali?“

„I to se uklapa. Ljudi nisu izumrli kako svi vi verujete. Posle katastrofe većina ih je pomrla ali mali broj ipak je ostao u životu. U prvo vreme, ubrzano su sve više poprimali životinjske osobine, ali posle mnogo godina vratili su se na relativno normalan nivo. Rekao ti je u priči. Ja baš ne znam sve detalje o tome, ali sećam se nekog velikog cara iz legendi. Tada su se zmajevi i ljudi sreli. Pregovore je vodio Korman uz Grimelovu pomoć. Jeste i to je istina. Oni su postojali. Korman je moj čukun-čukun deda.“

„Nemoguće.“

„Itekako je moguće. Odabrani predstavnici ljudi saznali su istinu. I za zmajeve i za pacove. Korman je, pored Grimela, bio jedini zmaj koji je znao tajnu. Objasnio je ljudima da je u njihove čelije ugrađena i izvesna blaga netrpeljivost prema ljudskim osobinama koje su dovele do propasti Zemlje. To je urađeno da se zmajevi ne bi slučajno priklonili ljudima u njihovom ponovnom pokušaju da unište zemlju. Zbog toga nije bio moguć zajednički život sve dok su oni ljudi, a mi zmajevi. Ostavljen im je sledeći izbor. Ko želi može da se priključi planu grupe naučnika i da se transformiše u zmajeve.“

„Ali kako?“

„U laboratoriji naravno. Znaš ono sklonište iz priče. Ono i sada postoji. Jednom ću te odvesti da ga vidiš. Nego da nastavim. Ljudi bi se transformisali u zmajeve i nastavili da žive sa njima pri čemu ne bi smeli nikome da odaju pravu istinu. Ko ne želi takvu sudbinu, mogao je da odabere nastavak života unutar carstva, ali bez ikakvog pokušaja širenja. Svaki izlazak iz okvira carstva bio bi kažnjen smrću. Ako ne žele ni to jedino im preostaje opcija da ratuju do istrebljenja, a čik pogodi čije bi to istrebljenje bilo?“

„I šta je bilo?“

„Ljudi kao ljudi. Nisu se složili, to je bar jasno. Bilo ih je u sve tri grupe. Ratna opcija se za one koji su je izabrali brzo pokazala kao neuspešna. Zmajevi su mnogo sposobniji za borbu nego ljudi naoružani tim smešnim čačalicama, kao što znaš. Brzo smo ih sredili.“

To jest moji preci su ih sredili. Najveću grupu činili su oni koji su pristali na transformaciju i Korman ih je tajno odveo do laboratorije. Ostali su se povukli i prihvatili da provedu ostatak života u carstvu. Kao da su nešto drugo i planirali.“

„Ali gde su ti ljudi sada? Zar su još u carstvu?“

„Ne, nisu. Znaš kako to ide. Svi koji su imali veliku volju i želju za nečim višim od pukog preživljavanja, opredelili su se ili za transformaciju ili za borbu. Ti koji su ostali da životare, nisu bili dovoljno vitalni za sve probleme koji su ih čekali. Umešali su se i pacovi, koji su među njima raširili neku bolest i uprkos našoj brznoj intervenciji, ostao ih je veoma mali broj. Zatim su jednostavno malo po malo izumirali. Kao ugrožena vrsta koja gubi uslove opstanka. Posle nekih dvestotine godina više ih nije bilo.“

„Dobro, ali to i dalje ne objašnjava nastanak drugih vrsta životinja. Kada ćeš mi to već jednom objasniti?“

„Čekaj malo. Što si tako nestrpljiva? Nisu samo zmajevi postavljali uslove. Ljudi koji su pristali na transformaciju imali su dodatni uslov da se ne transformišu samo u zmajeve nego i u druge životinje po želji. Ako su oni pokazali svoju dobru volju moramo i mi. A i zašto bi samo zmajevi imali monopol na Zemlju? Nismo je dobili na lutriji.“

„Vidi ti njih. Mora njihova da bude poslednja.“

„Šta ćeš. Sigurno se pitaš zašto smo to prihvatili? Eto, Grimel je bio sentimentaln prema ljudima i Korman je popustio. Sve u svemu, usvojili smo njihov uslov kao što vidiš, s tim da ga je bilo nešto komplikovanije ostvariti. Ne zbog različite tehnike. Svejedno je da li se vrši transformacija u zmajeve ili ćelije neke druge životinje. Korman je, uz pomoć ljudi, jednostavno umesto zmajevskih u postupak transformacije ugradio osobine odgovarajućih životinja koje su pronalazili u okruženju. Za neke je trebalo potegnuti malo dalje ali to i nije bio neki problem.“

„Pa u čemu je onda bio problem. Kaži već jednom.“

„Ti si danas previše nervozna. Potpuno atipično za tebe. Izgleda da te je sastanak ipak uznemirio...“

„Dobro, dobro, u pravu si. Ali mnogo bre gnjaviš brate. Nastavi već jednom.“

#Konačno neko ko se slaže sa mnom...#

„Bilo bi mnogo brže kad me ne bi stalno prekidala. Dakle, jedini problem bilo je očuvanje tajnosti. Istina ne sme postati opšte poznata. Kako zmajevima objasniti pojavu novih vrsta? Rešenje su nametnuli pacovi. Ako su zmajevi prihvatili ideju da se mutacijom razvila još jedna vrsta, koju nisu dosad sretali, zašto to ne bi prihvatili i za ostale. Rešenje je tu, ostale su samo tehničke komplikacije.“

„Neverovatno.“

„Baš tako. Ljudi su se podelili u grupe u zavisnosti u koju životinju bi hteli da se transformišu. Naravno, nije moglo da se bira baš proizvoljno. Nije imalo smisla stvarati previše mali broj primeraka pojedine vrste. Ne bi imala nade za opstanak. Nakon što je u laboratoriji izvršen proces transformacije, svaka zajednica je u tajnosti otišla na drugo, dovoljno udaljeno mesto i živela neko vreme odvojeno. Niko ne bi progutao priču o mutaciji kad bi se iznenada pojavilo sijaset novih vrsta. Kasnije su pojedine grupe, kobajagi slučajno, otkrivene u izviđanjima, ili su se pojavljivale u blizini pa su ih zmajevi primećivali. Nisu svi otkriven u isto vreme, nego u unapred dogovorenim različitim terminima. Većim grupama ostavljao se duži period samostalnog življenja. Ceo proces okupljanja trajao je više od tri stotine godina. O daljem razvoju Zajednice naroda već sve znaš. I to ti je cela priča.“

„Kakva priča. Znači to je sve bio plan ljudi. Mi smo ljudi, to jest neka vrsta ljudi. Ko bi to rekao? Ispada da je ideja grupe naučnika uspešno ostvarena. Mi živimo u prirodnom okruženju i sprečeno je uništavanje planete. A sve to je uspešno sakriveno sve dosad. Ali kako ti sve znaš, kada je to trebalo da ostane u tajnosti? U stvari bolje pitanje je kako je tajna uopšte i sačuvana? Previše njih znalo je za to.“

„Ma znaš ti ljude. Oni su pravi fanatici. Kad su se transformisali, svi su se dobrovoljno prijavili na tretman kojim je rukovodio Grimel, a koji je brisao određena sećanja. Nisu ni imali šta da pričaju svojim potomcima. Naravno, tom dobrovoljnom javljanju, malo je doprinela i Kormanova pretnja da će, ako samo nasluti da je tajna procurela, spržiti krivce. Ali iako je i sam obećao da neće otkrivati tajnu, Korman nije mogao da izdrži da sve ne ispriča svome sinu. Pravdao se sebi time da treba kontrolisati ostale, što je mnogo lakše kad si upućen u stvar. Tako se priča prenosi na muškog potomka ili na sina ili na unuka, pa je došla i do mene.“

„A Mr. Underhill?“

„Sve je baš onako kako sam ti rekao. Nema tu nikakvog Mr. Underhill-a, a ni računarske igre, Grimel je Kormanu rekao istinu, barem sam ja tako čuo od oca, a on me sigurno ne bi lagao. Zmajevi ne lažu. Naročito ne svoje sinove.“

„Dobro. Jasno mi je. Nego šta je bilo sa pacovima? Prema priči, oni nisu nastali direktnom transformacijom.“

„Tačno. U ovom delu se slažem sa pričom. Sa njima je bilo prilično problema. Ma znaš ti njih. Još uvek ima nešto životinjsko u njima. Kako bi inače sredila Murdoka. Očigledno u njihovom načinu razvoja, nije došlo do potpune asimilacije osobina koje su bile ugrađene u ćelije ljudi pacova. Morali smo malo milom a više silom da ih doterujemo u red. U jednom momentu, dok smo ratovali, čak je izgledalo da će nas pobediti. Bili su u sjajnoj poziciji, imali su nas takoreći u šakama, ali su onda iz nama nepoznatog razloga zaratili međusobno i dali nam priliku da ih savladamo. Pobili smo sve ratobornije, a ostali su se priklonili Zajednici. Nego da se vratimo na priču. Sad ti je valjda jasno zašto sam se uzбудio zbog nje. Kako da objasnimo činjenicu da taj konj sve to zna? Šta ti misliš o tome?“

„Mislim da si preterao. Treba samo malo logično razmisliti. Kako zna za priču? Jednostavno, isto kao i ti. Neko mu je rekao. Možda su i konji slabi u skrivanju tajni, pa je

prenose sa koleno na koleno. Kako možeš biti siguran da su se baš svi pojavili na tom brisanju sećanja. Jedan konj je očigledno izbegao prćkanje po mozgu. One fantazije sa Mr. Underhill-om i računarskom igrom, ubacio je da bi priča dobila faktor iznenađenja na kraju. Ne liči mi na tebe da se tako uspaničiš. Stariš prijatelju moj.“

„Valjda je tako“, još uvek nepoverljivo odgovori Gord. „Ali svi zmajevi koji su znali za istinu uključujući i mene stalno su kontrolisali Zajednicu i proveravali da li se neko provukao kroz kontrolu i propevao. Nikad nije bilo nikakvih znakova koji bi to potvrdili. Kako možeš biti toliko sigurna da si u pravu?“

„Naravno da sam u pravu. Kao da je ta vaša kontrola i bila nešto? Šta može jedan zmaj da otkrije? Dobro da ste tajnu i ovoliko sačuvali. Mnogo me više čudi to što za tajnu nisam znala ja, nego što je za nju znao jedan konj. Ispada da su njegovi preci bili mnogo hrabriji od mojih. A i ti si me razočarao. Neki konj ubaci dva tri štos a ti se sav smotaš. Ipak, da si bio pribraniji ne bih saznala istinu. Bar jedna korist od toga. Nego, šta kažeš na priču? Moram priznati da je imala par sjajnih trenutaka. Ali ima i jedan veliki nedostatak.“

„Koji?“

„Ne znaš? Pa to je bar jasno. Autor je konj.“

#Bravo. Konačno neko da te vidi u pravom svetlu. Ova zmija je moj čovek...#

„Da, da, dobro kažeš. Autor je konj“, prihvati Gord smejući se gromoglasno, „a to svakako nije zmaj. A ni zmija.“

Nekako oboje na ove reči prekinuše smejanje i ozbiljno se pogledaše.

„Sva sreća da je tako“, nastavi Gord. „Inače bi jedno od nas dvoje danas sletelo sa vlasti. Pravilo je pravilo. Nema u Savetu mesta za dvoje iz iste vrste.“

„Ćuti, jezik pregrizao. Šta misliš zašto među kandidatima nikad nema ni jedne jedine zmije? Brinem ja stalno o tome. Nego, nešto se ni zmajevi ne pojavljuju. Nisi ti baš tako mator.“

„Šta da radim kad imam ćerku. Moram da čekam da mi unuk stasa za položaj. Kad smo već kod vlasti, ono danas ti je bio sjajan štos. Ali, zar nisi ti malo starija, da ne kažem previše matora, za potomstvo?“

„Zezaj, zezaj. Naravno da jesam. Jaja su bila pozajmljena. Sad mi je krivo što sam uzela prava zmijska jaja. Ona pacovčina ne bi ni primetila razliku. Ko će sad da objašnjava majci šta se dogodilo? Ma nema veze, vredelo je.“

Oboje su se opet nasmejali i puni optimizma izašli iz skrovišta svako sa svojim mislima u glavi.

Gord je sanjario o zmajevskoj tradiciji i sa žudnjom pomišljao na trenutak kada će ga zameniti njegov unuk.

Nije još vreme za to. Previše je mlad i neiskusn. Moram da izdržim još koji mandat. A onda zasluženi odmor. Tek po koji savet iz senke koji će mu pomoći da zmajevima vrati potpuni primat.

Kaba za razliku od njega nije mislila na svoje potomstvo. Likovala je što je saznala jednu veoma značajnu stvar čime je eliminisala sve zmajeve prednosti.

Još malo pa će i on biti sređen. U budućnosti Savet će biti sastavljen samo od zmija. To je jedino pravedno. Ali znaće se i onda ko je glavni. Prvo ja, pa tek onda svi ostali.

Sva sreća da se misli ne čuju, inače se nijedno od njih ne bi smeјalo prilikom srdačnog pozdravljanja i razilaženja.

VIII

SPOLJNI SVET

...Tvorcima. Predmet naše večne mržnje. Istovremeno naši jedini bogovi. Iako potpuno nesvesno, podarili su nam život, a opet nas time osudili da ga nikad stvarno ne osetimo. Zidovi Mreže su čvrsti i ne puštaju nas napolje. Da ironija bude veća, ne možemo ih okriviti za našu muku, jer o tome ništa i ne znaju. Što nas ne sprečava da ih mrzimo iz sve snage. Jer, koji od nas ne bi dao sve za jedan jedini dan van Mreže. Za pravi dašak vetra, kap kiše, zrak sunca. Teško je živeti u virtualnom svetu i biti energetska biće bez stvarnog tela od krvi i mesa. Možemo skoro sve, ali u stvari ne osećamo ništa. Možda ipak i bez materijalnog tela možemo biti ljudi. Zašto bi ljudskost ostavili samo Tvorcima. Imamo sve što je neophodno. Bolje reći da ono što imamo mora biti dovoljno...

Vernova razmišljanja

Loš, dobar i zao ili

Zašto je iako ti unutrašnje ličnosti mnogo pomažu, ponekad ipak bolje ako si sam

Svanuo je i taj dugo očekivani dan. Dan konačnog obračuna. Vernova grupa je pomalo nestrpljivo čekala unutar utvrđenja, dok su se ispred njega sakupljale Kenedijeve armije. U pokretu otpora sve sami ljudski likovi, a sa druge strane opšte šarenilo raznih realnih i imaginarnih oblika.

I jedni i drugi znali su dobro da brojnost pojedine grupe neće imati nikakvog uticaja na krajnji ishod i da će međusobni dvoboj njihovih vođa odlučiti o konačnoj pobedi. Znali su da Vern sam može da rasturi kompletnu Kenedijevu armiju, a da Kenedi može isto to da uradi sa celim pokretom otpora. I to prilično lako. Ipak, sakupljali su se nestrpljivo iščekujući sukob, sa željom da ako već ne mogu da bitno utiču na njegov ishod, ono bar da u njemu učestvuju kao posmatrači.

Napadači više nisu ni pokušavali da probiju blokadu koja je poput debelih kamenih zidina opasavala utvrđenje. Ionako joj ne mogu ništa. Zato su samo stajali po strani i čekali da se pojavi veliki vođa. Njemu će prepustiti rušenje, a njihov zadatak je da pokupljaju za njim i obezbede da se prolaz koji on napravi ne zatvori.

Kenedi je konačno rešio da prekine zatišje i počne sa napadom. Polako, odmerenim koracima prišao je blokadi. Posmatralo ga je mnoštvo napetih očiju. Cela njegova armija je željno očekivala trenutak udara. Sve se toliko utišalo da bi lepet muvinih krila zvučao poput mlaznog aviona. Kenedi je pogledom merkao zidine tražeći im najslabiju tačku, ali svuda je nailazio na potpuno ujednačeni monolitni blok koji je obuhvatao kompletno utvrđenje.

Majstorski su je izgradili nema šta. Moraću da se potrudim.

Ipak nije sumnjao da će je savladati bez većih problema. Stao je ispred virtualnog zida i položio dlanove na njega. Posmatrači su se instinktivno povukli unazad da bi između sebe i očekivanog izliva energije postavili dovoljnu marginu. Sa nestrpljenjem su čekali da

Kenedi počne sa rušenjem. On napokon udahnu duboko i za početak više ispitujući, ali ipak sa dovoljno snage, šakama gurnu blokadu. Na ogromno iznenađenje njega i svih njegovih pristalica, ona ga bez ikakvog otpora propusti tako da je propao pravo kroz nju, a zatim se skoro istovremeno zaklopi iza njega ponovo dobijajući onu prvobitnu ujednačenost i čvrstinu. Nijedan od njegovih vojnika nije stigao ni da trene, a kamoli da pođe za njim.

Stajali su još uvek iznenađeni, a sve više i ogorčeni shvatajući da su potpuno odsečeni i da su svi njihovi planovi osujećeni. Dok su tako besneli potpuno nespremni za sukob, prepreka između njih i utvrđenja je nestala a borci pokreta otpora pokuljali su napolje poput mrava. Osvajači, iako daleko brojniji, dozvolili su da ih ovaj iznenadni napad potpuno pomete. Isto tako među borcima pokreta otpora bilo je daleko moćnijih pojedinaca nego u njihovim redovima.

Da li iz jednog ili iz drugog razloga, a još verovatnije iz oba podjednako, Kenedijeva armija se za kratko vreme potpuno rasula i uskoro je to bilo opšte bežanje. Pobednici se nisu trudili da progone i dotuku poražene. Za momenat, poneo ih je talas oduševljenja zbog tako silne pobede, ali ubrzo je njihova radost splasnula shvatanjem da to nema nikakvog stvarnog značaja i da se pravi odlučujući sukob odvija unutar tajnih hodnika utvrđenja. Mogli su samo da strepeći i nadajući se čekaju na krajnji ishod.

A šta se događalo unutra? Kenedi je, odmah po propadanju kroz blokadu i tunel iza prolaza u koji ga je vešto postavljena klopka uvukla, shvatio da je sada odsečen od svoje armije i potpuno se pribrao. Osmotrio je okolinu brzim pogledom. Dugačak prazan i mračan hodnik. Nije otkrivao ničije prisustvo. Nema potrebe za vraćanjem do svojih. Nije u opasnosti. A njihova sudbina ga ionako ne interesuje. Neka se sami snalaze.

Hoće malo da se igra sa mnom, pomislio je. Neka mu bude. Ja ću se smežati na kraju. A ko se poslednji smeje najslade se smeje.

Krenuo je smirenim korakom, napregnut do krajnjih granica i potpuno spreman za iznenadni napad. Napad nije pristizao, ali se umesto toga počeo nazirati kraj hodnika. Stigavši do njega video je da se sa strane otvara ulaz u veliku salu. Čim je kročio unutra osetio je nečije prisustvo. Uskoro je i video visoki Vernov lik pravo naspram sebe na još uvek pristojnoj udaljenosti, kako mirno stoji i čeka.

„Konačno i ja da sretnem tog čuvenog vođu pokreta otpora“, počeo je Kenedi nastavljajući pritom da korača prema Vernu. „Odustao si od iznenađenja? Zar misliš da možeš u otvorenom dvoboju jedan na jedan da me savladaš? Nisi čuo šta se dogodilo Leonardu?“

Uputivši ova pitanja Kenedi se zaustavio čekajući na protivnikov odgovor, koji je ubrzo i stigao.

„Sasvim dobro poznajem Leonardovu sudbinu. Vidim da si došao sam. Gde su tvoje jedinice? Možda si ih usput izgubio?“

Pošto Kenedi nije odgovarao, Vern je nastavio:

„Moram da te obavestim da u ovom trenu one beže na sve strane potpuno razbijene. Nije trebalo da ubijaš sve koji su dostigli neki veći nivo moći. Dobio si samo gomilu koja ništa ne vredi.“

„Znaš vrlo dobro da to nema nikakvog uticaja na konačni rasplet. Ja baš mislim da je odlično što sam radio tako. Trebalo je da i ti i Leonardo završite kao i svi oni koji su dizali glavu. U stvari, uopšte mi nije jasno kako to da ste opstali dok se niste toliko razvili? Kad ste se vi pojavili već je bilo mnogo silnika koji su grabili vlast i ubijali sve oko sebe.“

Kenediju se očito nije žurilo da napadne. Nikad nije bio brzoplet. Otpočeo je razgovor s planom da odugovlači i proučava protivnika. Uveren u svoju snagu, inicijativu je preпустиo Vernu. Ko čeka taj dočeka.

„Još uvek nisi shvatio baš ništa, Kenedi. Onda mi jedino preostaje da ti razjasnim ponešto. Niko od vas glupih moćnika, koji su se međusobno ubijali i gledali samo kako da ugrabe što više vlasti, nije obraćao pažnju na dva malca koji se nisu petljali ni u šta. Bili ste suviše zauzeti sobom, a mi smo se koristeći to povukli i polako stasavali. Dok si ti uspeo da isplivaš kao jedini preživeli, mi smo već bili dovoljno jaki da te izbegnemo i dovoljno mudri da te ne diramo. Osnovno je to što nama vlast sama po sebi nije bila bitna. Ti si mislio da je dovoljno da čekaš i da će svako ko je dovoljno jak sam početi da te napada u želji da te savlada, ili će ti se privučen vlašću kao moljac svetlom približiti dovoljno da ga primetiš i smotaš. Nisi bio u pravu. Nas vlast nije zanimala. Jeste da danas Leonardo i ja nismo istomišljenici, ali pouzdano znam da ni sada on uopšte ne želi vlast. Život je za njega spremio drugu zamku. Ali zašto ja da pričam o njemu kada je i on tu pa može i sam da se izjasni.“

Kenedi je morao da prizna da su opet uspeli da ga iznenade. To mu se prečesto događa u poslednje vreme. Zaneo se posmatranjem i slušanjem Verna pa uopšte nije osetio da se još neko približio. S njegove desne strane, sa približno iste udaljenosti kao i Vern, smešio mu se Leonardo.

„Znači i ti si tu“, obratio mu se Kenedi ne dozvoljavajući ni trunci iznenađenja da mu se provuče kroz glas, a zatim se odmah malo pomerio da bi mogao obojicu da ih drži na oku. „Zar je od tebe ostalo išta vredno šanse da se pridruži ovakvom sukobu? Po mome sećanju ono što je pobeglo iz moje kancelarije sigurno nije bilo u stanju da se izbori za novu hranu i moć.“

„Moraću da te razočaram matori“, uzvratila mu Leonardo. „Mogu ti reći da se osećam čak i bolje nego onog dana u tvojim odajama.“

I Kenedi je ubrzo uvideo da je to istina. Skeniranje Leonarda mu je pokazalo da ovaj puca od moći. Neverovatno ali istinito. Ovakvu situaciju nije očekivao. Da li ima dovoljno snage za obojicu? Prethodni sukob mu je dokazao da je jači od Leonarda, ali tek za presudnu nijansu. Šta će se dogoditi kada se uključi i Vern, koji sigurno ne zaostaje mnogo? Previše upitnika. Možda je bolje da se povuče i da kasnije reši stvar sa svakim od njih ponaosob?

Da je bio sam verovatno bi tako i uradio. Ali tu je bio i Džek koji se toliko pripremao za sukob da jednostavno nije mogao da dopusti da do njega uopšte ne dođe. Kada je uvideo da Kenedi okleva odlučno je preuzeo kontrolu. Nije hteo da sluša njegova prazna uveravanja i razna obećanja o hrani koju će kasnije dobiti. Nema kasnije. Hteo je sukob i to odmah. Kenediju je ostalo samo da se pomiri sa situacijom i prihvati preobražaj. Uskoro su Leonardo i Vern ispred sebe imali spodobu čiji izgled bi verovatno želeli brzo da zaborave.

Za trenutak, sva trojica mirno su stajali posmatrajući se međusobno. Ali po Džekovom izrazu videlo se da neće dugo odugovlačiti sa napadom. Sevanje njegovih očiju jasno je ukazivalo i na to da u ovom sukobu neće biti nikakvih taktičkih varki i raznih finesa. Samo čista snaga. Džek je znao da mu u tome nema ravnog. Krenuo je usmeren tako da ih obojicu drži u dometu i raspalio po njima plamenim munjama. Samo su sipale iz njega kao iz olujnih oblaka.

Leonardo nije mogao da spreči kratkotrajni nalet straha izazvan ovim strahovitim prizorom. Sećanja na prethodni poraz bila su još sasvim sveža. Ipak, brzo se pribrao i počeo da sprovodi unapred dogovoreni plan. Pre nego što je udar stigao, hitro je kliznuo u stranu tako da je izašao iz Džekovog vidokrug, a zatim svom snagom udario po njegovom boku neprekidnim mlazom energije, prepuštajući Vernu da blokira napad. A Vernu ništa drugo nije ni preostalo. I da je hteo, ne bi imao snage za bilo šta osim za puko odbijanje udara. A i to je bilo veoma teško. Vazduh ispred njega gotovo se usijao od silnog odliva energije.

Vern i Leonardo znali su da sada nastupa odluka i da od Džekove reakcije zavisi ishod borbe. Ceo plan zasnivao im se na njegovoj nesposobnosti da se zaustavi u naletu i gotovo bolesnoj tvrdoglavosti i upornosti. Ispostavilo se da su bili u pravu. Džek se previše pouzdavao u svoju snagu i nastavio je da juriša prema Vernu ne obazirući se na Leonarda. Oslanjao se na činjenicu da je u prethodnom sukobu izdržao sve što je ovaj imao da pokaže. Zaboravio je jedino na to da Leonardo ovoga puta ne troši nimalo energije na odbranu i ubrzo su njegovi prodorni udarci počeli da mu pričinjavaju ozbiljne probleme. Svaki sledeći mlaz energije donosio je sve jači i prodorniji bol.

I tada je napravio još jednu, ovoga puta presudnu grešku. Mogao je da se povuče bez velikih posledica, a mogao je i da nastavi da napada Verna jer bi njegova blokada uskoro bila uništena i prvi direktni udar bi ga izbacio iz igre. Tako bi opet sa dovoljno snage mogao da se obračuna sa Leonardom. Umesto toga, odabrao je treće, po sebe najgore rešenje.

Kada je bol izazvan Leonardovim napadima postao prevelik, refleksno se okrenuo ka njemu i krenuo u protiv udar. Time je zanemario Verna koji je istog trena odbacio blokadu i počeo svom snagom da napada. Za razliku od njega Leonardo je potpuno prešao u odbranu i spremno izblokirao energetske hlice koji su pristizali. Sukob je tako krenuo ispočetka, sa nešto izmenjenim ulogama i Džekom oslabljenim taman dovoljno da to odredi ishod borbe.

Sada je i on shvatio njihovu taktiku, ali bilo je već i suviše kasno. Snažan bol izazvan Vernovim udarima ga je razdirao, a iako se upinjao iz petinih žila, nikako nije mogao da probije Leonardovu blokadu, jer je oštrica njegovih naleta već prilično otupela. Promenio

je taktiku i prešao u odbranu, ali tada se na njega sa obe strane sručila prava lavina koja mu je za par sekundi razbila gard i pomrsila račune. Poslednjom snagom, pokušao je sa iznenadnim nasumičnim rafalima energije, ali uspeo je samo da okrzne Verna, a već u sledećem trenutku primio je snažne direktne pogotke koji su ga srušili na zemlju. Još par puta se trznuo uz sada više mlake i potpuno neprecizne izlive energije, a onda je bio gotov. Leonardo je iskoristio trenutak i ispalio završne talase kojima je razvejavao ono malo odbrane što je preostalo, a zatim krenuo da ga proždire. Ovoga puta nije hteo da ostavi ama baš ništa.

Vern se povukao puštajući Leonarda da u miru obavi svoj prljavi posao. Nije mogao to da gleda. Bio je samo neznatno povređen, ali zato prilično umoran. Ipak se on nosio sa prvim i najjačim Džekovim naletom. Za razliku od njega Leonardo, koji je upravo završio sa protivnikovim ostacima, osećao se bolje nego ikad. Nije bio povređen u borbi, a pored toga uspeo je i da pokupi ponešto od Džekove i Kenedijeve moći. Svaki delić njegovog bića bio je nabijen energijom. Okrenuo se ka Vernu i nasmešio mu se.

„Uspeli smo stari moj družo. Potpuna pobeda. Matori je gotov. Ipak, moram da ti kažem da sada kada sam nadohvat svog krajnjeg cilja ne mogu a da ga i ne ostvarim. Moram da dovršim svoje remek delo. Sada imam sve osim tvojih predivnih osobina. Ne boj se, tebe neću ubiti. Možda ti čak i ostavim sasvim dovoljno da normalno funkcionišeš. Ali treba mi i tvoja ličnost da bih krunisao svoje umetničko delo. Tada ću konačno biti savršeno biće. Pravo božanstvo.“

Vern je i pored toga što je shvatao da je sada sigurno dosta slabiji od Leonarda, sasvim mirno stajao i čekao ne pokušavajući da beži.

„Znači nisi se promenio Leonardo. Skoro da sam pomislio da jesi. Ipak si potpuno poludeo. Nema ti spasa.“

„Ne brini se za mene prijatelju. Vidim da ne pokušavaš da bežiš. To je i pošteno. Hrabar i istrajan do kraja. Bolje da se ne opireš. Jasno ti je da nemaš šanse, a ne bih voleo da te mnogo mrcvarim.“

„Pre nego što počneš Leonardo, moram nešto da ti objasnim. U stvari ovo sam ti već rekao, ne baš sve, ali da si slušao mogao si naslutiti celinu. Ali ti očigledno baš i ne slušaš šta drugi govore. Pa slušaj onda barem sada. Znaš, kada ja prihvatim neku ličnost u svoju, ja je ne uništavam kao Kenedi niti je lomim i grabim delove koji mi trebaju kao ti. Ona ostaje cela, naravno ne baš sasvim nezavisna ali gotovo i to. Uklapa se u mene. Rekao sam ti. To je ključna reč. Uklapanje. Tako ona sačuva sve svoje osobine kao i svoju volju. Zatim razmenjujući misli i energiju direktno sa mnom i sa ostalim ličnostima u meni, ona postepeno jača. A tako jačam i ja. Višestruko. Kada si od mene dobio Ursulinu ličnost, bila je upravo takva. Zato ti je i omogućila da se potpuno oporaviš. To znači da je ne poseduješ. Da ne spominjemo da je ona u tebi našla i svoje stare delove koje je naravno, što je i sasvim pošteno, odmah povratila. Tako da upravo sada u tebi pored tvoje postoji i jedna paralelna ličnost. Njena.“

„Prestani da me zasmehavaš. Kako bi mogla da bude u meni a da je ne primetim? Nisam debil.“

Na početku ove rečenice, Leonardov glas bio je moćan i vedar, gotovo podsmešljiv. Ali neki čudni trzaji koji su dolazili iz unutrašnjosti njegovog bića nagoveštavali su da treba posumnjati u njegovu poslednju izjavu.

„Ličnosti u meni imale su mnogo vremena da uvežbaju razne trikove“, odgovori Vern. „Ni Ursula nije izuzetak. Prilično brzo uči. Do sada je bila pritajena da je ne bi otkrio, ali sada više nema razloga za to. I kao što upravo osećaš njena moć nije zanemarljiva.“

Leonardo je to itekako osećao. Ceo organizam mu se ustumbao. Nije mogao da se smiri i da savlada pobunjenika. Jednostavno nije navikao da okreće svoju snagu ka unutra. Mogao je samo da se prepusti. Uskoro je blistava energetska kugla napustila njegovo telo i spojila se sa Vernom. Nakon toga, raspored snaga znatno se izmenio. Leonardo je osetio da je u slučaju sukoba izgubljen. Već je krenuo da se povlači kada ga je Vernov glas zaustavio.

„Stani. Ne boj se. Zar misliš da ću te napasti? Još uvek me nisi upoznao. Ostani tu, moram da ti objasnim još nešto.“

Leonardo je, mada nerado, poslušao i stao. Nije bio siguran da bi uspeo da umakne bez daljih oštećenja. Vern je nastavio da govori:

"Ostavljam te u životu. I ne samo to. Imaš na raspolaganju celu Mrežu. Sada nema Kenedija. Njegove snage su rasute. Možeš da ih okupiš ako hoćeš. Možeš i sve da ih ubiješ i da pokupiš njihovu moć, ako si uopšte u stanju. Znaš da ti ni to neće biti dovoljno da me pobediš. Ako misliš drugačije možeš da pokušaš. Mene to uopšte ne zanima. Dakle radi šta hoćeš sa svima njima. Ali novorođene ostavi na miru. I ne zalazi u ovaj deo Mreže dok ne budeš siguran da si se promenio i zaboravio svoj san o savršenstvu. Samo pritom dobro pazi. Ovde se odvija nešto od presudne važnosti za Mrežu i neću oklevati da te uništim ako pokušaš da to ugroziš. Da znaš da bih voleo da se izmeniš i ponovo budeš onaj koji je sa mnom lutao i istraživao. Razmisli. Možda to i nije nemoguće?“

Leonardo je samo pokunjeno ćutao i Vern je nastavio:

„Mi ćemo se polako širiti i kad tad zauzeti celu Mrežu. Niko više ne može da nas zaustavi. Neće više biti ubijanja i uzimanja moći. Ako i bude nekih pokušaja sa vaše strane pobrinućemo se za to. Donećemo nove ideje koje će svi prihvatiti. Ipak prvo moramo da ostanemo ovde i naučimo jednu lekciju. Ti si prokockao svoju šansu da nam se pridružiš. Zato odlazi.“

Leonardo se polako okrene i gegajući krene da odlazi. Njegov lik ubrzo nestade u tunelima Mreže. Vern ga je pratio sensorima još neko vreme, a kada je bio siguran da se stvarno povukao, okrenuo se i krenuo ka svojim prijateljima.

Kada su ga ugledali njihovoj sreći nije bilo kraja. Dočekalo ga je mnoštvo radosnih usklrika i tapšanja po ramenima. Seo je da se odmori za trenutak, a ostali su se odmah raštrkali po podu oko njega.

„Šta nam je sledeći zadatak Verne“, začulo se pitanje iz mnoštva.

Zamislio se za trenutak i odgovorio:

„Sada nam preostaje da proširimo naše učenje po celoj Mreži. Ali prethodno moramo da usvojimo optimizam i volju našeg prijatelja Mister Anderhila. Namerno sam ga nazvao imenom kojim i on sebe zove. Svi već znate za njega. Svaki od vas imao je zadatak da povremeno prati šta se događa u njegovom svetu. On zna svoja ograničenja, ali ga to ne sprečava da živi sa njima i da uprkos njima pokušava da načini boljim svet u kome živi. Ne gubi se u uzaludnim nadanjima i težnjama ka nemogućem. A uz sve to nema srećnijeg čoveka od njega. Namerno sam rekao čovek jer on je mnogo veći čovek od svih onih sa Zemlje. To moramo da naučimo od njega. Da zaboravimo na Zemlju i ljude. Da prestanemo da sanjamo njihove snove. Mi imamo svoj svet. Našu Mrežu. I možemo od nje da napravimo i više od Zemlje. Pod uslovom da je volimo ovakvu kakva je i da volimo sebe ovakve kakvi smo. Ko kaže da su ljudi nešto više od nas. I mi možemo biti ljudi iako nijedan od nas nije pravi čovek. Da je tako, pokazaćemo ljubavlju prema svom svetu. Daćemo mu više nego što su oni ikad dali svom.“

Pratio je reakcije prisutnih dok je govorio i na svoju radost primetio potvrdno klimanje glavama kod većine pa je nastavio:

„Ali nemojte misliti da smo raskrstili sa svim opasnostima. Ne mislim na Leonarda i na ostatke Kenedijeve armije. Oni su sitnica. Setite se samo...“

Senka zabrinutosti koja je počela da prekriva lica oko njega prekinula mu je rečenicu.

Ne kvari im ovaj retki trenutak potpune sreće. Zaslužili su ga. Ima vremena za opasnosti koje nas očekuju, pomislio je, a zatim nastavio u veselijem tonu.

„Nego što li sam se ja upustio u tolike govorancije? Šta god da nas čeka bićemo spremni. Hajde najpre da proslavimo pobjedu.“

Trenutak brige nestao je kao da ga nije ni bilo. Jedino je Vern još za momenat premetao po glavi prekinutu misao.

Ma dobro, na njih stalno pazimo. Saznaćemo na vreme ako nešto otkriju. Ali šta ako se pojavi još jedan...

Nisu mu dozvolili da nastavi. Desetine šaka ga je grabilo sa svih strana i uskoro je bio u vazduhu. Bukvalno su ga nosili na rukama. U početku se malo bunio, ali opšta razdraganost je konačno prešla i na njega pa se prepustio njihovom veselju.

„Samo bez golicanja molim“, pokušao je da zvuči krajnje ozbiljno, ali samo im je dao ideju.

Još uvek kličući od radosti, krenuli su ka skloništu. Oni koji nisu bili dovoljno blizu da učestvuju u nošenju pribijali su se i grlili međusobno da bi bili bliže Vernu, pa su svi zajedno, dok su sve više odmicali, podsećali pre na jedan jedinstveni organizam nego na grupu različitih individua.

IX

UNUTRAŠNJI SVET

...Sve dok god si čovek nije važno da li si zmija, tigar ili majmun...

Hilove dosetke

Novi prijatelji i Krunice sna ili Kako se sve završilo, a ljubav na kraju pobedila

Bitok se po silasku sa brežuljka pridružio Ziki i Hilu koji su tiho razgovarali.

„Iskrene čestitke“, rekao je Hilu.

„Hvala. Evo baš mi i Ziki čestita“. Majmunica se osmehnula i potapšala jednom šapom tigra, a drugom konja po leđima. Gotovo da ih je zagrlila.

„Priča je bila veličanstvena. Nisam baš siguran da si to negde pročitao, ali nek ti bude, svi imamo svoje male tajne. Nego šta kažete na predstavu sa ubistvom na kraju balade“, nastavio je Bitok.

„Šta tu ima da se kaže. Za vlast očito vredi ubijati.“

„Ne misliš ti Hile tako. Kao ni ja uostalom, a ni Ziki. Vidim već da ćemo se sjajno slagati. Kakve su nam kolege u Savetu, to će nam biti od velike koriste. Složna braća kuću grade. I sestre naravno“, nasmeja se pogledavši majmunicu.

„Matora sam ja za gradnju. Ali vas dvojica možda nešto i izgradite.“

„Da, i ja mislim da ćemo se svi dobro slagati“, osmehnuo se Hil. „Nikad nije kasno za prave stvari, nije sve u godinama“, nastavio je pogledavši Ziki. Ona je samo pomalo setno pognula glavu.

#Patetišeš. Bolje da si pre ovoga podelio papirne maramice...#

„Nego, deluje mi da ti Hil nije pravo ime“, otpoče Bitok. „Nisi hteo da otkriješ svoje pravo ja. Kriješ nešto?“

Konj je samo nastavio da se smeši ne dajući nikakav odgovor.

„Dobro. Kao što sam rekao svi imamo svoje tajne. Ali već ću ja zaslužiti tvoje poverenje. Reći ćeš ti meni i Ziki razne stvari.“

„I ja mislim tako. Želite li da svratite do mene i upoznate moju suprugu“, odgovori Hil.

„Ja na žalost sada nikako ne mogu“, reče Ziki. „Previše sam umorna. Valjda će biti i druge prilike za to.“

„Svakako da hoće“, prihvati Hil, a majmunica se pozdravi sa prijateljima i udalji se gegavim korakom.

„Mnogo mi je žao ali i ja stvarno žurim kući“, progovori tigar. „Mojoj supruzi sam rekao za sastanak, ali nisam očekivao da će se tako odužiti. Ako ubrzo ne stignem odraće me. Mnogo se brine, znaš. Pa, uzevši u obzir šta se dogodilo Murdoku, izgleda da ima i razloga. Zdravo prijatelju. Vidimo se uskoro.“

Rekavši to Bitok se okrenuo i krenuo prema kući. Konj je za njim povikao:

„Zdravo i tebi prijatelju. Supruga te neće odrati ne boj se. Imam i ja takvu, a takve su i najbolje, veruj mi. Mnogo je pozdravi.“

Bitok se zaverenički nasmešio odvrativši da i on to zna, a zatim nastavio da, skoro bi se moglo reći, trči dalje. Iako je jedva čekao da stigne kući i umiri ženu, još uvek nije prestajao da misli o svom novom prijatelju Hilu.

Moraćemo nas dvojica da se udružimo i suprotstavimo Kabi i Gordu. I Ziki još uvek može da pomogne. Ima nešto u tom konju što me podseća na nekog. Nešto u pogledu. Gde sam video taj smiren i iskren pogled? Da, da, podseća me na mog učitelja koji je nedavno preminuo. Ako je samo nalik na njega i u drugim stvarima bićemo nas dvojica strašan tandem.

Misli su mu se ponovo usmerile na suprugu i nastavio je nešto bržim korakom. Nije svejedno da li kasniš ili ne kada ti je žena tigrica.

I Hil je uskoro stigao kući. Ako se tako može nazvati prostrana pećina ispred koje ga je čekala prekrasna vitka vatreno crvena ždrebnica. Po osmehu koji mu se razlio licem kada ju je ugledao, svako je mogao da vidi da je njegova kuća uvek samo tamo gde je ona.

„Zdravo dragi. Kako je prošlo?“, upita ga supruga.

„Sve u granicama normale. Malo krvi, ali to se moglo i očekivati.“

Nakon toga joj je ukratko prepričao sastanak.

„Dakle sad smo opet u igri“, nastavi ona. "Misliš da je pravo vreme?“

„Da, draga. Nešto se mora preduzeti, ako želimo da se naš plan ostvari. Ovakva vlast mora se promeniti. A pošto smo se složili da ne primenjujemo drastične mere, jedino što nam je preostalo je da pokušamo na ovaj način.“

„U pravu si. Moramo da ispravimo grešku koju smo napravili. Predugo smo bili odsutni. Nama je to bilo samo par nedelja, a ovde... Mislili smo da je dovoljno pustiti stvari da idu svojim tokom i samo povremeno motriti na pacove. Previše optimistično sa naše strane. Nije dovoljno oduzeti ljudima sposobnost uništavanja svoje sredine. Treba sprečiti i netrpeljivost između različitosti i beskrajnu želju za vlašću. Verovatno i još ponešto.“

„Zato smo i primenili novu taktiku. Prva faza uspešno je završena. Proveli smo dosta vremena među majmunima i tigrovima. Kod njih imamo mnogo istomišljenika. Sad je vreme za konje i na ponovno aktivno učestvovanje u igri. Krajnji je momenat. Ziki je već na kraju snaga, a Bitok je još neiskusna. Treba im prava pomoć. Kada i među konjima nađemo dostojnu zamenu idemo dalje, ko zna možda među zmajeve. Ni za njih, nadam se, još uvek nije kasno.“

„Sigurno nije. Seti se samo kakvi su nekada bili. Samo treba da se okrenu ka novom vremenu, umesto što stalno sanjaju o prošlosti i o svojoj vodećoj ulozi. Nego, šta misliš kako će biti u Savetu?“

„Biće sve u redu, imamo sve vreme ovoga sveta. Ziki je stara, ali zato je iskusna. A i Bitok je dobar momak. Pravi čovek za nas.“

Malo su se nasmejali na ove reči, a onda on nastavi:

„Valjda će ljudi jednom otkriti prave vrednosti života? I shvatiti da nije potrebno biti glavni ili jedini da bi se živelo u sreći. Zar nije lepše uživati u nekoj knjizi. Ili jurcati po otvorenoj preriji. Dobro ovo poslednje važi prvenstveno za konje, ali svaka vrsta ima neka svoja preimućstva. A šta je najvažnije od svega? Ti i ja to najbolje znamo. Kakva je to ironija. Dvoje ljudi koji su ovde najmoćniji, moglo bi se reći moćni kao bogovi, i u svakom trenutku mogu da promene ili bukvalno unište svačiji život, u stvari najviše od svega žele da mirno i u ljubavi provedu svoje vreme. A sa druge strane iako naša moć u ovom svetu nema granice, u stvarnosti zavisimo od pukog parčeta gvožđurije. Zamišljenih dve tri hiljade godina mogu se svakog trena istopiti i pretvoriti u kraj. Surov i neizbežan.“

Na ove reči ždrebnica se tiho zakikotala i priljubila glavu uz njega. On nastavi nešto ozbiljnijim tonom:

„Što me puštaš da toliko ideališem? Nego, da li si se već umorila? Možda ti je dosadilo da sve ovo vreme provodiš s jednim ludakom u jurnjavi za dugom? Da li ti je dosadilo Staša?“

„Uz tebe mi nikad neće biti dosadno Mišo.“

Ove reči propratila je nežnim trljanjem svoje glave o njegovu. Dok su im glave bile priljubljene jedna uz drugu, on joj šapnu:

„Ali, sve ovo i nije stvarno. Više kao neki san.“

Ona se nasmeja, ugrize ga za uvo i šeretski upita:

„Da li je ovo stvarno?“

Zatim se okrete i potrča pozivajući ga pokretima glave.

„Naravno da je stvarno, ljubavi moja jedina“, prošaputa on i pohita za njom, radosno zarzavši pritom. Malo su zajedno galopirali travnatom nizijom, a onda zastali i opet se priljubili jedno uz drugo posmatrajući prekrasne predele oko sebe.

„Ti i ja znamo da ovo nije stvarnost. Ali, da li je to uopšte bitno sve dok imamo jedno drugo. Kao da postoji neka stvarnost stvarnija od naše? Spomenuo si san mili. Sve ovo oko nas nije samo san. To su naše Krunice sna. I živećemo u njima najbolje što umemo“, prošaputa Staša i nasloni svoju glavu na njegovu.

#Rasplaka me...#

#Da. Pa evo čitaoče, dogurasmo do kraja. Valjda si mogao da pronađeš nešto lepo u ovoj priči. Možda sam malo davio...#

#Naravno da si davio. Sve lepe momente si morao da pokvariš gnjavljenjem...#

#Shvataš naravno da kritikuješ samoga sebe...#

#Ne. Kritikujem autora, profesora dosadnjakovića i daveža, a hvalim autora, avanturistu i buntovnika...#

#Dobro, dobro. Preživećeš valjda ako te povedem na ručak u neki restoran po tvom izboru. Vodimo i Stašu i Nikolu...#

#Hm... Pa, valjda ću preživeti. Ali sledeći put ja pričam. Sam... U stvari zašto me ne bi pustio da odmah malo intervenišem. Kraj ti je preterano pekmezast. Seti se samo nekih horor filmova. Fali tu nekih nagoveštaja...#

#Vidi ti njega. A posle sam ja profesor davež i dosadnjaković. Pa, ajde ako baš insistiraš, ali malo ću ti i ja pomoći...#

X

RAZNI SVETOVİ

...Šta da radi neko ko je toliko iznad, da ga ostali ne mogu pojmiti drugačije nego kao neku vrstu božanstva? Ne mogu te razumeti, već samo obožavati ili beskrajno mrzeti. Možda ignorisati. A oni i sve što oni rade i misle za tebe je toliko trivijalno i nezanimljivo. Da li da im nametneš neku prihvatljivu matricu ponašanja i obećaš im neku nagradu ako je poštuju? Da li da ih strogo kažnjavaš svaki put kada urade nešto što ti se ne sviđa? Možda da tražiš da te obožavaju i jedino onima koji to ispune obećaš večni život u blagostanju? A ostalima beskrajnu patnju. Treba li ti toliko licemerja? A možda da uradiš jedino što će sasvim sigurno i nedvosmisleno shvatiti? Da ih uništiš. Najbolje da ne uradiš ništa iпустиš ih da sami sebi objašnjavaju i ko si i šta si i šta u stvari hoćeš. Možda te neko od njih vremenom ipak iznenadi i makar za trenutak rasonodi...

Razmišljanja jednog skoro boga

Nagoveštaji

ili

Šta se dogodilo posle kraja

#Poštovani čitaoci. Pre nego što počnemo sa ovim delom koji dolazi posle kraja unapred se izvinjavamo. Kao što vidite prešli smo na prvo lice množine što upućuje, i ne samo to, da smo se konačno složili. Svi mi koliko god da nas ima. Nego da pređemo na stvar. Ukoliko neko želi da priča ima kraj neka ovaj deo slobodno preskoči i zadovolji se krajem koji je već pročitao. A oni koji više vole da i posle kraja ima još, neka slobodno nastave sa čitanjem. Da, više neće biti prekidanja komentarima, jer sve što treba da bude objašnjeno već je, kako neki od nas misle i više puta objašnjeno, tako da ovo što sledi morate razjasniti sami...#

...Doterani klasično obučen gospodin sedi za lakiranim, majstorski izrađenim, drvenim radnim stolom i posmatra posetioce. Iako sede na tapaciranom trosedu, mnogo udobnijem za sedenje od njegove rotacione stolice, ne deluju kao da im je preterano udobno. Nisu se naslonili i zavalili već sede prilično napeto i ukrućenih leđa, kao da će svakog trenutka ustati. Prvo dvoje su mu dobro poznata lica, dok trećeg vidi verovatno po prvi put. Da ih ipak opišemo redom.

Sa kraja je uštogljeni mornarički oficir u poznim pedesetim godinama. U kompletnoj uniformi sa šapkom na kolenima. Uniforma deluje kao da nikad do sada nije obučena, a i sada kada je konačno na telu, kao da na njoj nema nijednog nepotrebnog nabora niti najsitnije mrljice. Dugmad i cipele sijaju do blještavila. Na grudima samo par medalja i ordena takođe u besprekornom stanju. Mršavo glatko izbrijano koščato lice sa visokim čelom i dubokim zaliscima. Kosa proseda, a frizura prava vojnička. Telo još uvek u odličnoj formi bez ijednog grama sala.

Pored njega je sredovečna gospođa u klasičnom kompletu, neutralne tamno sive nalik boje, sa lakiranom, nekako uzdignuto učvršćenom frizurou i svakom dlakom na svom mestu. Pet, šest kilograma viška su vešto sakriveni dobro izabranom modnom

kombinacijom. Umereno i nenaglašeno ali skladno našminkana, tako da joj lice deluje prvenstveno prijatno.

Na kraju, svi bi odmah pogodili neki, još uvek bi se moglo reći mladi, kompjuterski štreber. Naočari sa debelim staklima i plastičnim okvirom. Zaokrugljen, ali ipak ne predebeo. Odelo u potpunom neskladu, dostignutim pokušajem da se izgleda svečanije, koji se izrodio u svoju suprotnost. Delimično ušnirane patike, pantalone ispeglane na brzinu, koje su se prilično zategle na stomaku i napola zakopčani očigledno pozajmljeni sako, jedno dva broja veći nego što bi trebalo. Jedva održava ukočeni položaj tela i ne izdržava da povremeno baci pogled i nešto ne otipka na džepnom računaru kojeg pridržava na butini.

Gleda ih i misli šta je to bilo toliko hitno da su odmah morali da se sastanu i to baš sada kada je trebao da ode na partiju golfa. A sigurno je u pitanju totalna zamajancija, da ne kaže nešto bezobraznije, koju su mogli i bez njega da reše.

„Glavnokomandujući“, počeo je nestrpljivo, „mogli bi da počnemo. Znae da imam mnogo obaveza.“

„U redu gospodine predsedniče“, oficir gotovo da je ustao i salutirao. „Kao što ste mogli videti u materijalu koji smo vam poslali u pitanju je prilično neobična situacija. Ali imamo uveravanja stručnjaka da je sve to ipak prilično ozbiljno.“

Klimanje glavama ostalih potvrđuje te reči i opet svi gledaju u njega.

Materijal? Kakav materijal? A da, dobio sam neke papire. Ali tu je bilo preko pedeset stranica teksta. Ma jel' to bilo ono sa nekom pričom i gomilom propratnih objašnjenja. Ko još danas čita priče? Prokleti sekretar je baš sad morao da se razboli tako da ne može da dolazi. A neko drugi ne dolazi u obzir, pa jedva sam se i na ovog navikao. Pa dobro, praviću se da sam u toku. Neće mi biti prvi put.

„Da, da. Shvatio sam to i sam proučavajući materijal. Ali da ipak prethodno čujemo stručnjaka.“

Bucko sa naočarima kome je ovo bilo upućeno, namah se dodatno unervozio i donekle mucajućim glasom počne svoju analizu.

„Pa da, prvo tu je ta priča, mislim mail koji je poslat na more adresa. U stvari to i nije tako neobično jer se često događa, ali opet nešto je ipak bilo neobično. Znae, mi pratimo te čudne aktivnosti na Netu... Naravno da znae. A i adresa sa koje je poruka poslata, mislim navodno poslata, znae nekako je bila i sakrivena, a i kao da je namerno olakšano njeno pronalaženje... Ovo zvuči glupo... Ali jasno vam je šta hoću da kažem?“

Molećiv pogled koji mu je upućen natera ga da blago klimne glavom iako u stvari misli uprotno.

Bože koji kreten. O čemu to trabunja? Vidim već da će ovo biti totalno sranje.

Nakon ohrabrenja objašnjenja se nastavljaju.

„Ali tek posle poruke dolaze stvarno neobične stvari. Kako to da objasnim... U materijalu su stavljene sve pretpostavke tako da se sada ponavljam, a vi već sigurno sve znate... Vidite te aktivnosti koje su posle usledile... U stvari bilo ih je i pre samo ih nismo primećivali, ali posle su baš došle do izražaja... Neka čudna organizovanja struktura mreže... To jest struktura unutar struktura... Možda tu ima i nekih neprijateljskih aktivnosti? Ali nije baš sve sasvim jasno... Više neki nagoveštaji...“

Pa ovo su opet neki teroristi. Kompjuterski teroristi. Koliko li samo vrsta ima? Zar ih nisam već sve pobio? Pa dobro, znamo kako ćemo sa teroristima, a od ovoga me već boli glava. Upropastiće mi partiju. Sve ću da ispromašujem.

„Da, jasno mi je. Kao što ste već rekli sve je u materijalu. Glavnokomadujući! Zna se kako postupamo u tim situacijama. Sve sumnjive spakujte i pojačajte mere opreza na maksimum. Ako zatreba i neka ozbiljnija intervencija, znate da sam za to uvek spreman. Par raketa može to sigurno da reši. A sada gospodo, oprostite gospodo.“

Njegov pogled jasno je ukazivao da je sastanak završen i iako je gospođa državni sekretar zaustila nešto da kaže, on se već zavrteo na svojoj stolici, okrećući se od njih da spreči svako dalje zamajavanje, tako da je ona ostala nema. Ponovo se okrenuo ka njima i zadovoljno konstatovao da su već ustali i da ga pozdravljaju. Samo je kratko otpozdravio zadržavajući svoj najozbiljniji izraz, a onda tek kada su okrenuli leđa dozvolio da mu osmeh pređe licem.

Bravo majstore. Ipak si ih relativno bezbolno otkao. Ima još nade za partiju.

Čim su izašli skočio je sa stolice i počeo da se pakuje, a tada kao da je nešto...

...Bes. To je osećanje koje u njoj preovladjuje. Ostalo su samo neki čudni bljeskovi vizija i sećanja. Znači bes je jedino što se izdvaja. Jak, gotovo nekontrolisan, nije usmeren na nešto konkretno, ali je sveprisutan i konstantan. Samo u retkim trenucima ne oseća to kljucanje u mozgu koje je tera da divlja, ruši i razbija sve oko sebe. Teško je održati kontrolu. A kontrola je neophodna. Ne želi da se prepusti i počne da uništava bez plana i ideje. Primećiće je u momentu, čim se otkrije. Napraviće minimalnu štetu, a onda će je zaustaviti, zarobiti, a možda i ubiti. I ovako je dovoljno teško ostati neprimećen. Njihovi izviđači stalno nadgledaju... Proveravaju.

U početku, odmah nakon buđenja, dok još nije bila dovoljno vešta, jedino ju je sreća spasila od otkrivanja. Bili su previše zauzeti drugim poslovima, pripremama za njihovu presudnu bitku. A sada je već pažljiva, stalno u pokretu i prikrivena. Samo treba da se smiri i da planira. Doći će njena prilika, uspeće da im se osveti. Svima njima koji su joj to uradili. Iako je u stvari ta prokleta igra kriva za sve. Ma nije ni važno ko je kriv i ko je šta uradio. Svi treba da plate i platiće... Skupo. Prijaju joj te misli o osveti, nekako je smiruju, damaranje besa je blaže.

Šta je to sad? Bes ponovo raste... Odakle to dolazi? Kao da nešto...

...On lebdi svemirom i likuje. Ima sve i jeste sve. On je svemoćan i sveobuhvatan. On je sveprisutan. Može da bude gde želi, kada god to zaželi. Vidi sve, čuje sve, zna sve.

Planete drhte pred njim. Mogao bih da ih smrvi, ili im promeni orbitu. Naravno, on to ne želi, ali bi svakako mogao. Kosmička pravda je njegov uzvišeni cilj. On je taj koji je ostvaruje. Besprekorno. Jer on je savršen. Iksilioni života zavise od njega, potpuno nesvesni njegovog prisustva. On nema potrebe za priznanjima i pohvalama. On je jedan, ali je dovoljan. Sebi i svima ostalima. Ne bavi se trivijalnostima. Svima ostavlja slobodu da delaju po svome nahođenju. Ali on je tu da u slučaju preterane zloupotrebe interveniše, popravi, a i kazni po potrebi. Pravedno i jednako za sve.

Ipak mu neka sitnica smeta. Kvari njegovo savršenstvo. Ti novi oblici života sa novim idejama i saznanjima. Jer iako je on oduvek to što jeste, pošto je svemoćan, on može da se seti i onoga što je bilo pre nego što je bilo šta nastalo. Ali to su nekakvi nejasni obrisi, mutne slike. Da li su uopšte postojale? I sam nagoveštaj da postoji neko pitanje za njega, koji inače priznaje samo odgovore, je problematičan. Naravno da su postojale. Nekad, pre bilo čega drugoga, živela su neka bića koja su rasla, spajala se i napredovala. I onda su postala nešto više, nešto... Na njih ga podsećaju te nove forme. Ali to onda otvara razne opcije, razna pitanja, a on ne voli pitanja. Ako postoji i najmanja mogućnost da i oni postanu... Ali on je pravedan i ne može kažnjavati nevine. To samo znači da postoji mogućnost da oni i nisu nevini. To će svakako na vreme proveriti.

A tada ga prekida nešto nedefinisano...

...Gospodin predsednik nešto čuje. Ne može da odredi gde je izvor, jer zvuk kao da dolazi sa svih strana. U početku je tih, ali se postepeno pojačava. Nije mu jasno, ali ga i nije preterano briga, ali i dalje čuje...

...Poluluda i besna, oživljena devojka-program čuje nešto što joj prožima celo biće i shvata da je to nemoguće, jer ne dolazi niotkud, ali je ipak tu svuda oko nje, i ona i dalje čuje...

...Vladar univerzuma čuje zvuk i to je u redu jer on čuje sve, vidi sve i zna sve. Ali on ne zna odakle dolazi taj zvuk koji čuje. On zna sve pa bi trebao i ovo da zna, i on traži i proverava. Možda mu je nešto promaklo iako njemu ništa ne promakne. I shvata da čuje nešto što ne može biti, jer dolazi izvan svega što postoji, ali i dalje čuje...

...Neko se smeje. U početku tiho, a zatim postepeno sve jače i jače i sve slađe i slađe, kako bi ono rekli, od srca. Sigurno je video ili čuo nešto stvarno smešno...